Programmabegroting 2027-2030

Gemeente
Oldebroek

1 Algemeen

Inhoudsopgave

1 Algemeen 2

1.1 Aanbieding 4

1.2 Begrotingskaders en financieel perspectief 7

1.2.1 Begrotingskaders 7

1.2.2 Begrotingssaldo in meerjarenperspectief 10

2 Programma's 12

2.0 Bestuur en ondersteuning 13

2.1 Veiligheid 25

2.2 Verkeer, vervoer en waterstaat 30

2.3 Economie 32

2.4 Onderwijs 36

2.5 Sport, cultuur en recreatie 38

2.6 Sociaal domein 42

2.7 Volksgezondheid en milieu 49

2.8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 57

3 Financiën 62

3.1 Algemeen 62

3.2 Financieel overzicht taakvelden 62

3.3 Meerjarig overzicht 65

3.4 Geprognosticeerde meerjarenbalans 66

3.5 EMU saldo 67

3.6 Incidentele baten en lasten 68

4 Paragrafen 70

4.1 Lokale Heffingen 70

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 80

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen 91

4.4 Financiering 102

4.5 Bedrijfsvoering 106

4.6 Verbonden partijen 112

4.7 Grondbeleid 115

4.8 Subsidies 119

4.9 Wet open overheid (Woo) 121
5 Bijlagen 122
5.1 Kerngegevens 123
5.2 Toelichting verplichte indicatoren 125
5.3 Financiële oplegger 128
5.4 Verloop reserves 131
5.5 Verloop voorzieningen 133
5.6 Meerjareninvesteringsplanning (MIP) 135

1.1 Aanbieding

Hierbij bieden we uw raad de begroting 2027-2030 aan. We staan als gemeente Oldebroek ook in 2027 voor uitdagende maatschappelijke vraagstukken en ontwikkelingen, die vaak een financieel effect hebben. Naast deze autonome ontwikkelingen bevat de voorliggende begroting de financiële vertaling van het Bestuursakkoord “Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek”.
In 2027 gaan wij ons onder meer inzetten voor de thema’s bouwen naar lokale behoefte, verbeteren van de verkeersveiligheid, versterken van de dienstverlening en vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid. Daarnaast blijven de onderwerpen Jeugdhulp en Wmo nadrukkelijk aandacht vragen.
Het jaar 2027 laat een positief saldo zien van € 260.000. Als gevolg van de uitname uit het Gemeentefonds komen de jaren 2028 en 2029 negatief uit, waarbij het meerjarenperspectief in 2030 sluit met een miniem positief saldo van € 1.000.
De saldi 2027-2030 zien er als volgt uit:

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Lasten	-96.185	-93.687	-90.949	-88.151
Baten	96.446	92.201	90.082	88.151
Saldo begroting 2027 - 2030	260	-1.486	-867	1

De aan deze begroting voorafgaande Perspectiefnota 2027 liet zien dat vanaf 2028 de begrotingssaldi flink dalen vanwege het ravijnjaar waarbij er in 2030 nog een klein positief saldo resteerde. Daarna zijn er nog diverse ontwikkelingen geweest, waaronder de Meicirculaire 2026, die van invloed zijn op het meerjarenperspectief. Het in 2026 aangetreden college heeft daarnaast in het Bestuursakkoord “Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek” ambities uitgesproken. Deze zijn geconcretiseerd en financieel vertaald in het College Uitvoeringsprogramma 2027-2030 (CUP).

College Uitvoeringsprogramma 2027-2030 (CUP)

Het bestuursakkoord is uitgewerkt in het College Uitvoeringsprogramma 2027-2030 (CUP). Hierin geven we aan op welke wijze de ambities vertaald worden naar concrete speerpunten en activiteiten, wat we daarmee willen bereiken en wanneer dat gepland is. De (financiële) vertaling hiervan is opgenomen in deze begroting in een doelenboom en onder de programma's voor zover er middelen voor geraamd worden. In de financiële overzichten zijn deze gerubriceerd onder College Uitvoeringsprogramma (CUP).

Meicirculaire 2026

De meicirculaire 2026 heeft een positief effect gehad op de begrotingssaldi. Dit wordt met name veroorzaakt door aanpassingen in maatstaven en uitkeringspunten. Vanaf 2028 is er nog steeds een aanmerkelijke verlaging van de algemene uitkering (‘ravijnjaar’). De structurele bestedingsruimte voor nieuw beleid is en blijft daardoor minimaal. Het ontbreken van zicht op een structurele oplossing vanuit het Rijk voor de daling van de algemene uitkering in 2028 leidt tot onzekerheid en een terughoudend financieel beleid.
De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt bij de begrotingsuitgangspunten (hoofdstuk 1.2.1) nog nader toegelicht.

Septembercirculaire

In de voorliggende begroting zijn de uitkomsten van de septembercirculaire 2026 nog niet verwerkt.

Deze wordt bij binnenkomst zo snel mogelijk verwerkt en nagezonden via een informerende nota aan de gemeenteraad.

Inflatie

De aanhoudende inflatie blijft ons parten spelen. De algemene uitkering compenseert onvoldoende de loon- en prijsstijgingen van het afgelopen jaar. De gehanteerde inflatiepercentages geven in de huidige praktijk van hoge inflatie onvoldoende dekking voor de hogere uitgaven. De bij de circulaires gereserveerde inflatiebedragen worden toegelicht bij de begrotingsuitgangspunten (hoofdstuk 1.2.1).

Jeugdhulp

De ramingen voor jeugdhulp zijn in deze begroting door prijsstijgingen extra verhoogd. Voor de jaren tot en met 2027 is er weliswaar gecompenseerd voor de kosten van jeugdhulp maar vanaf 2028 is er nog steeds geen zekerheid over extra rijksmiddelen ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Voor de jaren 2028 en verder worden door de commissie Van Ark (opnieuw) aanvullende beheersmaatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd uitgewerkt. Ter dekking van het tekort dat daardoor ontstaat is vanaf 2028 voor een deel daarvan een stelpost van € 300.000 als inkomsten in de begroting opgenomen. Deze sluit aan bij de begrotingsrichtlijn van de Provincie.

Wmo

De ramingen voor Wmo zijn in deze begroting door volume- en prijsstijgingen extra verhoogd. Voor wat betreft de Wmo huishoudelijke hulp is de verwachting dat de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage de uitgaven vanaf 2028 flink zal afnemen.
In het coalitieakkoord van het kabinet is opgenomen dat met ingang van 1 januari 2029 de huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wmo vervalt. De mensen moeten zelf gaan betalen. Hoewel hierover nog geen definitief besluit is genomen wordt het gemeentefonds gekort met € 1,4 miljard. Er komt wel een vangnetregeling voor mensen die daarin niet kunnen voorzien.
Per saldo wordt Oldebroek vanaf 2029 via de algemene uitkering gekort voor ruim € 1 miljoen waarvoor nu een positieve stelpost voor datzelfde bedrag is opgenomen. Hiermee is de korting budgettair neutraal verwerkt. Dit in de veronderstelling dat wanneer de maatregel doorgang vindt de gemeentelijke uitgaven voor huishoudelijke hulp ook zullen vervallen. Wanneer hierover een landelijk besluit is genomen, zullen we voorbereidingen op deze wijziging starten.

Stelposten

Er zijn nog enkele actuele ontwikkelingen als PM-post in de programma's opgenomen. De overige PM-posten zijn nog niet onder de programma's opgenomen, maar staan in een overzicht onder hoofdstuk 1.2.2. Hierin zijn ook onderwerpen uit de CUP opgenomen.

Provinciaal toezicht

Voorwaarden om onder repressief toezicht te blijven zijn dat de begroting voor het jaar 2027 in evenwicht is en dat de raming van de begroting realistisch is. Deze voorwaarden zijn opgenomen in de Gemeentewet en toegelicht onder de beleidsuitgangspunten (hoofdstuk 1.2.1). Met deze begroting 2027 voldoen we aan deze voorwaarden en blijven we in 2027 onder repressief toezicht.

Strategie Oldebroek

Wij voeren een degelijk financieel beleid: we gaan zorgvuldig met de middelen om en dringen bij het Rijk aan op eerlijke compensatie van kosten. Bij het vaststellen van de begroting zoeken we de balans tussen de wettelijke en niet-wettelijke taken en de financiële mogelijkheden. OZB verhogen is een

laatste middel om begrotingstekorten op te vangen.
Bij het vaststellen van de begroting maken we daarin ieder jaar opnieuw een afweging en maken we consistente en verantwoorde keuzes. Tegelijkertijd constateren we dat we een voldoende weerstandsvermogen hebben, maar dat dit in toenemende mate onder druk staat.

Het is zorgwekkend dat er vanuit het Rijk nog geen zicht is op een oplossing voor de structurele daling van de algemene uitkering in 2028. Daarom ondersteunt de gemeente Oldebroek de VNG-resolutie “Naar een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief”. Hieruit is ook de kreet voortgekomen: "Geen taken zonder knaken".
Wij nemen het advies van de VNG over om vanaf 2028 reëel te ramen en eventuele tekorten als gevolg van de rijkskorting transparant in de begroting te laten zien. Voor 2028 en 2029 zijn daarom geen bezuinigingsmaatregelen opgenomen om de tekorten voor die jaren te dekken. Op deze manier wordt er richting het Rijk een punt gemaakt. Tevens wordt in afwachting van komende circulaires uit het Gemeentefonds bezien of er compensatie en/of anderszins financiële voordelen ontstaan.
De VNG is onverminderd in overleg met het kabinet om toereikende structurele gelden beschikbaar te krijgen.

Het financieel perspectief voor de komende jaren is wel dun. Om financieel gezond te blijven vraagt dit om bij elke beslissing die extra kosten met zich meebrengt af te wegen of deze noodzakelijk is.

Tot slot

In hoofdstuk 1.2 vindt u het financieel perspectief. Uitvoering van de plannen vraagt zoals altijd inzet en tijd: van de gemeenteraad, het college, het management, medewerkers en samenwerkingspartners. We gaan uit van een constructieve samenwerking. Zo kunnen we ook in deze tijd met elkaar de goede dingen doen, voor Oldebroek en de Oldebroekers.

Tot slot spreken we de wens uit dat het bestuurlijk handelen van deze gemeente ook in 2027 gedragen mag worden door wederzijds begrip en vertrouwen en dat ons werk onder Gods zegen mag staan.

Oldebroek, 22 september 2026

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

secretaris	burgemeester
P. H. Lensselink	T.H. Haseloop - Amsing

1.2 Begrotingskaders en financieel perspectief

1.2.1 Begrotingskaders

1.2.1.1 Inleiding

Veel van onze beleidsuitgangspunten komen uit de bestuursovereenkomst 2026-2030 "Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek". Daarnaast heeft de raad uiteraard aanvullende besluiten genomen waar taken en activiteiten uit voortvloeien. In dit hoofdstuk geven we de uitgangspunten weer en geven we inzicht in het meerjarenperspectief.

1.2.1.2 Beleidsuitgangspunten

- Het Bestuursakkoord 2026-2030 maakt integraal onderdeel uit van deze begroting.
- Het Bestuursakkoord 2026-2030 is verder vertaald naar het College Uitvoeringsprogramma (CUP). Hierin staan ook ontwikkelingen die nog niet in deze begroting zijn opgenomen maar via een apart raadsvoorstel op een later moment worden aangeboden.
- De begroting moet voldoen aan de eisen die de provincie stelt aan de meerjarenbegroting. De provincie stuurt hiertoe jaarlijks een begrotingscirculaire. Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet ziet de gemeenteraad erop toe dat de gemeentebegroting 2027 structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan de gemeenteraad afwijken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.

1.2.1.3 Financiële uitgangspunten

Constante prijzen

We maken gebruik van de systematiek van ‘constante’ prijzen. Dat betekent dat voor de jaarschijven 2028-2030 wordt uitgegaan van hetzelfde prijsniveau als de begroting 2027.

Gemeentefondsuitkering

De in de begroting opgenomen gemeentefondsuitkering is gebaseerd op de meicirculaire 2026.De meicirculaire 2026 heeft een positief effect op de begrotingssaldi. Dit wordt met name veroorzaakt door aanpassingen in maatstaven en uitkeringspunten. Vanaf 2028 is er nog steeds een aanmerkelijke verlaging van de algemene uitkering (‘ravijnjaar’). De structurele bestedingsruimte voor nieuw beleid is en blijft daardoor minimaal.
De daling van het accres zorgt voor een daling van de uitkering vanaf 2028. We stellen een realistische begroting op waarbij we ervan uitgaan dat het Rijk nog met compensatie komt. Onderstaand een overzicht van de algemene uitkering die Oldebroek ontvangt:

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Algemene uitkering 2027-2030	53.412	50.999	51.231	51.927

Vanaf 2028 wordt nog steeds € 835 miljoen uit het gemeentefonds genomen als gevolg van de Hervormingsagenda Jeugd. Ter dekking van het tekort dat daardoor ontstaat is vanaf 2028 voor een deel daarvan een stelpost van € 300.000 als inkomsten in de begroting opgenomen.
In het coalitieakkoord van het kabinet is opgenomen dat met ingang van 1 januari 2029 de

huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wmo vervalt. De mensen moeten zelf gaan betalen. Ondanks dat hierover nog geen definitief besluit is genomen, wordt het gemeentefonds gekort met € 1,4 miljard. Er komt wel een vangnetregeling voor mensen die daarin niet kunnen voorzien. Per saldo wordt Oldebroek vanaf 2029 gekort voor ruim € 1 miljoen waarvoor nu een positieve stelpost voor datzelfde bedrag is opgenomen. Hiermee is de korting budgettair neutraal verwerkt. Dit in de veronderstelling dat, wanneer de maatregel doorgang vindt, de gemeentelijke uitgaven voor huishoudelijke hulp ook zullen vervallen. Wanneer hierover een landelijk besluit is genomen, zullen we de voorbereidingen op deze wijziging starten.

De toezichthouder is akkoord om deze stelposten jeugd en Wmo op te nemen.

Inflatie

De hoge loon- en prijsstijgingen worden onvoldoende gecompenseerd door het Rijk. Er zijn bij de circulaires tot nu de volgende bedragen voor loon- en prijsontwikkeling gereserveerd:

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Meicirculaire 2026 (loon 4,2% en prijs 2,1%)	1.425	1.425	1.425	1.425

Het bedrag van structureel € 1,425 miljoen is onvoldoende om de cao-stijgingen en de prijsstijgingen uit 2027 op te kunnen vangen. Grote afwijkingen worden financieel verwerkt en via autonome ontwikkelingen in beeld gebracht. Vaak gaat het om gemeenschappelijke regelingen, landelijke afspraken, contracten, enzovoort.

Looncompensatie

De meicirculaire 2026 hanteert een loonindexpercentage van 4,2%. Voor de begroting 2027 houden wij rekening met deze stijging. De huidige Cao loopt tot 31 maart 2027.

Prijscompensatie

We indexeren de materiële budgetten conform het percentage uit de meicirculaire 2026. Dat is voor 2027 2,1%. Zoals bovenstaand toegelicht is dat niet in alle gevallen toereikend. Waar mogelijk hanteren we de raming van budgetten conform het *aantal x prijs* principe.

Subsidies

Voor de verhoging van de subsidies gaan we uit van een gewogen inflatiepercentage op uitgaven en loonkosten, waarbij we aansluiten bij de meicirculaire 2026. Dit jaar is dat bepaald op 3,4%.

Belastingen en heffingen

Voor de verhoging van de belastingen en heffingen gaan we uit van een gewogen inflatiepercentage op uitgaven en loonkosten, waarbij we aansluiten bij de meicirculaire 2026. Dit percentage is bepaald op 3,4%. Voor afvalstoffenheffing en rioolheffing streven we naar 100% kostendekkendheid.

Uitgangspunten voor de grondexploitatie

In de nota Grondbeleid staat onze gemeentelijke visie op grondbeleid. In 2023 is besloten om in te zetten op actief grondbeleid. We gaan nu over van een beheer- naar een ontwikkelgemeente.

Hiermee spelen we in op de toenemende behoefte aan transformatie van locaties. De begroting wordt jaarlijks geactualiseerd door middel van het Meerjarenprogramma Grondbedrijf (MPG).

Meerjareninvesteringsplan (beheerplannen, grondbedrijf en algemene dienst)

In de meerjarenbegroting 2027-2030 informeren we de gemeenteraad over het meerjarig investeringsplan en de kasstromen die daaruit voortkomen. Deze hebben effect op de financieringspositie van de gemeente.

Afschrijvingen en rentetoerekening

Op investeringen is de meest recente financiële verordening van toepassing. De afschrijving en rentetoerekening starten op 1 januari van het jaar ná afronding en/of ingebruikname van een actief. We berekenen de rente over de boekwaarde per 1 januari.

Rentepercentage

De wijze waarop met de rente wordt omgegaan is een keuze. Op basis van de richtinggevende uitspraak van de gemeenteraad in maart 2017 hanteren we de door de BBV-regelgeving aanbevolen rentemethodiek. De renteomslag bedraagt 0,5%. Voor nieuwe investeringen houden we rekening met een rekenrente van 3%.

Onvoorzien

Er is jaarlijks € 1,- opgenomen voor de kosten van onvoorziene ontwikkelingen.

Indexatie beheerplannen

Bij de beheerplannen gebouwen en openbare ruimte is besloten om de jaarlijkse dotatie aan de beheerplannen te indexeren met een inflatiepercentage. Voor 2027 indexeren wij deze met 2,1%.

1.2.2 Begrotingssaldo in meerjarenperspectief

Onderstaande tabel toont de actuele stand van de begroting 2027 - 2030 en hoe deze tot stand is gekomen. De peilmomenten daarbij zijn de stand begroting tot en met de raad van juli 2026 en deze begroting 2027.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Stand begroting tot en met raad juli 2026	1.028	-193	177	177
Begroting 2027	-767	-1.294	-1.044	-176
Saldo begroting na mutaties Begroting 2027	**260**	**-1.486**	**-867**	**1**

Onderstaande tabel laat zien hoe de mutaties voortkomende uit de begroting 2027 zijn opgebouwd.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Nieuw beleid	-223	-173	-40	-15
Autonome ontwikkelingen	446	-37	-245	333
College Uitvoeringsprogramma (CUP)	-990	-1.084	-759	-494
Totaal	**-767**	**-1.294**	**-1.044**	**-176**

Structureel begrotingssaldo

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van het structurele begrotingssaldo (dus exclusief incidentele inkomsten en uitgaven). Dit is relevant omdat de Provincie naar het structurele saldo kijkt bij haar toezichthoudende rol. Onderstaande tabel corrigeert de saldi voor de incidentele inkomsten en uitgaven. Een overzicht van alle incidentele baten en lasten is opgenomen in hoofdstuk 3.6.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Saldo begroting na mutaties Begroting 2027	260	-1.486	-867	1
Incidenteel begrotingssaldo	-245	-717	-275	0
Structureel begrotingssaldo (saldo minus incidenteel)	**505**	**-769**	**-592**	**1**

Actuele ontwikkelingen

Er spelen nog een aantal ontwikkelingen die op ons af komen maar waarvan we nog geen financieel effect weten. Dat betreft de volgende onderwerpen, waaronder ook CUP onderwerpen:

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Dorpendeals	PM	PM	PM	PM
Accommodatie WHC	PM	PM	PM	PM
Zwembad De Veldkamp	PM	PM	PM	PM
Sportzaal Kulturhus De Talter	PM	PM	PM	PM

Dorpendeals

De regeling Wijken- en dorpendeals van de provincie Gelderland biedt kansen voor het verbeteren van de leefbaarheid. Deze regeling voorziet in een subsidie maar vraagt ook 50% lokale cofinanciering; per aanvraag maximaal € 400.000. Op dit moment worden aanvragen voorbereid met Oosterwolde en met Noordeinde.

Accommodatie WHC

Wanneer WHC het initiatief neemt om de sportaccommodatie te vernieuwen, op eenzelfde manier als OWIOS, staan wij daar positief tegenover. We gaan dan uit van de bestaande locatie.

Zwembad De Veldkamp

We brengen de opties voor de nieuwbouw van zwembad De Veldkamp in beeld. In de uitwerking van de opties voor de configuratie van het nieuwe bad nemen we de toevoeging van recreatieve elementen mee. Daarbij leveren we een raming op van de investerings- en exploitatiekosten van de uitgewerkte opties. Het totaalbeeld resulteert in een keuze voor een toekomstbestendig zwembad.

Sportzaal Kulturhus De Talter

Voor de sportzaal van Kulturhus De Talter lijkt uitbreiding nodig. Het initiatief van Kulturhus De Talter voor medewerking en financiële ondersteuning aan het plan voor uitbreiding van de binnensportaccommodatie is beoordeeld.

2 Programma's

2.0 Bestuur en ondersteuning

2.0.1 Algemeen

Beschrijving programma

Het programma 'Bestuur en Ondersteuning' bestaat uit algemene bestuurlijke thema's. Onder meer regionale samenwerking, dienstverlening, financiën en bedrijfsvoering komen in dit programma aan bod. Ook worden de algemene baten van de gemeente verantwoord op dit programma; namelijk de gemeentefondsuitkering en de lokale inkomsten zoals de OZB. En ook de mutaties op de reserves lopen via dit programma.

2.0.2 Speerpunten

In de hierna genoemde speerpunten herkent u punten uit het bestuursakkoord 2026-2030 'Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek.' Per speerpunt is aangegeven welke doelen we voor 2027 en verder stellen en welke inzet we doen.

2.0.2.1 Betrokken samenwerken met de samenleving

Wat willen we bereiken?

Wat de inwoner zelf kan, nemen we als gemeente niet over. We stimuleren het zelforganiserend vermogen van inwoners, organisaties, kerken en verenigingen onder het motto: Oldebroek voor Mekaar. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat inwoners zoveel mogelijk gelegenheid krijgen om te participeren bij initiatieven in de eigen omgeving.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Participatieverordening	We stellen een participatieverordening op waarin in ieder geval de volgende onderdelen worden opgenomen: - Zoveel mogelijk gelegenheid voor betrokkenen om te participeren bij initiatieven vanuit de samenleving - Ruimte voor initiatieven - Participatie door initiatiefnemers zoveel mogelijk stimuleren - Participatie in zoveel mogelijk gevallen verplicht - Eenduidige participatieaanpak
Uitvoeringsplan Oldebroek voor Mekaar	We stellen een uitvoeringsplan op. In het plan is in ieder geval aandacht voor het stimuleren van OvM groepen, ook in het buitengebied. We bieden voorbeeldmateriaal aan. We behouden de burgerbegrotingen en breiden het aantal waar mogelijk uit.
LHBTQ+ beleid	Het apart hijsen van de regenboogvlag doen we niet meer. Het LHBTQ+-beleid trekken we in.
Koffiemomenten	We organiseren koffiemomenten waarin inwoners collegeleden kunnen ontmoeten. In het plan voor de invulling van de koffiemomenten maken we afspraken om de bijeenkomsten goed vorm te geven. Daarbij is er speciaal aandacht voor integriteit, juridische aansprakelijkheid, ambtelijke ondersteuning, organisatorische zaken en verwachtingsmanagement.

2.0.2.2 Samenwerken in de regio

Wat willen we bereiken?

Samenwerken in de regio vinden we belangrijk. We letten daarbij wel scherp op of dit van meerwaarde is voor onze inwoners en lokale ondernemers. Oldebroek blijft een zelfstandige

gemeente. We willen de kracht van kleinschaligheid behouden en gaan geen bestuurlijke en/of ambtelijke fusies aan. Samenwerking die bijdraagt aan de robuustheid van de gemeentelijke organisatie kan, als dit lokaal voordeel oplevert. We committeren ons niet aan de Sustainable Development Goals (doelen van de VN) op zichzelf. We maken onze eigen afweging in de lokale doelen die we in de komende vier jaar willen bereiken. Aan de samenwerking binnen Kop van de Veluwe nemen we deel vanuit het uitgangspunt van een lichte netwerksamenwerking.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Toetsen van samenwerkingen	We herzien het huidige toetsingskader voor regionale samenwerkingen en beoordelen onze deelname aan samenwerkingen jaarlijks. In het toetsingskader worden in ieder geval meegenomen: democratische legitimiteit, financiën, nut, noodzaak en aantoonbare lokale meerwaarde.
Betrokkenheid raad bij samenwerkingen	De gemeenteraad wordt periodiek geïnformeerd over actualiteiten op het gebied van regionale samenwerking. Bij wijzigingen in koers en/of inzet wordt de gemeenteraad op passende wijze betrokken.

2.0.2.3 Betrouwbaar bestuur

Wat willen we bereiken?

Als bestuur willen we dicht bij de inwoners van de gemeente staan. Zij moeten op ons kunnen rekenen en ons kunnen vertrouwen. Dat betekent dat we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. Dat blijkt onder meer uit onze dienstverlening en communicatie. Binnen de gemeentelijke organisatie gaan we voor kwaliteit en hanteren wij geen lokaal diversiteitsbeleid. In een steeds sneller veranderende wereld willen we oplossingen bieden die passen bij de schaal en gemeenschap van de gemeente Oldebroek. Dit vraagt om een organisatie die zich continu ontwikkelt en die wendbaar, professioneel, efficiënt en daadkrachtig is. Hiervoor sturen we effectief op resultaten en zetten middelen gericht in op de maatschappelijke opgaven, ondersteund door systemen. We zorgen voor een werkomgeving en een manier van werken die ondersteunend zijn aan de taken en opgaven die we uitvoeren met en voor onze inwoners.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Behoeften dienstverlening	We doen onderzoek naar de behoeften van inwoners op het gebied van dienstverlening. Daarbij hebben we speciaal aandacht voor: - De openingstijden van het gemeentehuis; - De behoefte aan inloopmomenten zonder afspraak bij Burgerzaken; - De wenselijkheid en haalbaarheid van uitbreiding van de dienstverlening naar de Brinkhof in Wezep. - Uitvoering
Visie op dienstverlening	Wij stellen een visie op waarin de uitkomsten van het onderzoek naar de behoeften van inwoners op het gebied van dienstverlening zijn meegenomen. Deze visie sluit aan bij het strategisch communicatieplan en de participatieverordening zodat we als gemeente betrouwbaar en herkenbaar naar buiten treden.
Opstellen implementatieplan dienstverlening	We stellen een implementatieplan dienstverlening op waarin onder andere worden meegenomen: - Borgen van de mogelijkheid om met contant geld te betalen en communiceren dit duidelijk - Ervoor zorgen dat inwoners binnen twee werkdagen worden teruggebeld met een antwoord of duidelijkheid krijgen over het proces - Op de hoogte houden van inwoners over het behandelproces.

Uitvoeren implementatieplan dienstverlening	We voeren het implementatieplan dienstverlening uit.
Communicatie op social media	We maken bewuste keuzes over de inzet van social media kanalen, zoals de terugkeer op X, en de wijze waarop we onze communicatie ontsluiten richting onze inwoners. Er zal meer visuele communicatie worden gegenereerd over o.a. de besluitvorming van het college.
Transparant over subsidies	Op de gemeentelijke website wordt het subsidieregister gepubliceerd, waarin voor iedereen inzichtelijk is wie waarvoor subsidie heeft ontvangen.
Toegankelijker informatie	We digitaliseren de archieven. Dit draagt bij aan efficiëntere bedrijfsvoering en daardoor ook een snellere/betere dienstverlening.
Actualiseren subsidieverordening	De Algemene Subsidieverordening (ASV) wordt aangepast, zodat de subsidieregeling onder de verantwoordelijkheid van de raad komt. Ook identiteitsgebonden organisaties of instellingen hebben recht op subsidie wanneer zij activiteiten ontplooien die van publiek belang zijn.
Passende aansturing voor een wendbare organisatie	In een steeds sneller veranderende wereld willen we oplossingen bieden die passen bij de schaal en gemeenschap van de gemeente Oldebroek. Dit vraagt om een wendbare organisatie die zich continu ontwikkelt en die professioneel, efficiënt en daadkrachtig is. Om hieraan invulling te geven wordt een budget Wendbare organisatie ingesteld, met als doel om de gemeentelijke aansturing zo te organiseren dat de organisatie in staat is om snel en effectief in te spelen op veranderingen en te innoveren, zonder daarbij haar richting, samenhang en maatschappelijke doel uit het oog te verliezen.
Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit	We geven uitvoering aan onze vastgestelde visie op verzuim. Er wordt € 15.000 per jaar aangevraagd voor de inzet van gerichte interventies op het gebied van preventie en vitaliteit. Aan de hand van de arbo- en verzuimanalyses wordt bekeken welke relevante interventies kunnen worden ingezet.
Eigentijds werken	We ontwikkelen een visie op Eigentijds Werken, vertalen dit naar een plan van aanpak en geven hier uitvoering aan. Hiervoor benutten we de reserve Hybride werken.
Lokaal inkopen	Om de lokale economie te versterken onderzoeken we op welke wijze we invulling kunnen geven aan lokaal inkoopbeleid.
Ondersteuning proces Wendbare organisatie	Om te komen tot een wendbare organisatie is projectondersteuning nodig die het proces faciliteert.

2.0.2.4 Financiën

Wat willen we bereiken?

Wij voeren een degelijk financieel beleid: we gaan zorgvuldig met de middelen om en dringen bij het Rijk aan op eerlijke compensatie van kosten. Bij het vaststellen van de begroting zoeken we de balans tussen de wettelijke en niet-wettelijke taken en de financiële mogelijkheden. De OZB verhogen is een laatste middel om begrotingstekorten op te vangen.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Meerjarig sluitende begroting	We stellen een meerjarig sluitende begroting op, waarbij het uitgangspunt is dat we onder repressief toezicht vallen.
Compensatie Rijk	We onderzoeken op welke wijze we financiële tekorten op taken die we voor het Rijk uitvoeren actief en effectief onder de aandacht van het Rijk kunnen brengen.

2.0.3 Verplichte indicatoren
Op dit programma hebben we geen verplichte indicatoren.

2.0.4 Wat mag het kosten?
Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de rekening 2025, begroting 2026 na wijziging en de begroting 2027-2030.

Bedragen * € 1.000

Financieel overzicht						
Exploitatie in €	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten	-25.148	-22.983	-19.199	-18.632	-18.407	-18.559
Totaal baten	69.209	66.770	64.974	62.491	62.819	63.348
Saldo programma exclusief reservemutaties	**44.061**	**43.787**	**45.775**	**43.859**	**44.412**	**44.789**
Toevoeging/onttrek-king reserves)*	169	4.441	2.025	1.015	-1.198	1.241
Saldo programma inclusief reservemutaties	**44.230**	**48.228**	**47.801**	**44.874**	**43.215**	**46.030**

(*'-'=toevoeging aan reserve (last exploitatie); '+'=onttrekking aan reserve (baat exploitatie)

Onderstaande tabel laat zien hoe de financiële mutaties behorende bij dit programma zijn opgebouwd. Onder de tabel staat de toelichting per onderwerp.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Nieuw beleid				
Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit	-15	-15	-15	-15
Eigentijds werken	0	0	0	0
Ondersteuning proces Wendbare organisatie	-43	-43	0	0
Passende aansturing voor een wendbare organisatie	-70	-20	0	0
Toegankelijker informatie	-25	-25	-25	0
Autonome ontwikkelingen				
Bijdrage CIO-office	-25	-25	-25	-25
Bijdrage i-Dienst	-44	-44	-44	-44
Bijdrage Noord-Veluws Archief (NoVA)	-16	0	0	0
Extra capaciteit organiseren verkiezingen	0	0	0	0
Geo-informatie	-100	-100	-100	-100
Implementatie Woo wetgeving in H2O-verband	PM	PM	PM	PM
Meicirculaire 2026 Gemeentefonds	285	286	78	675

Mutatie kapitaallasten	-14	-14	-14	-33
Onroerend zaak belasting (OZB)	308	308	308	308
Ontwikkelingen juridische zaken	-104	-104	-104	-104
Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E)	-46	0	0	0
Wet loontransparantie	-60	0	0	0
Zomerfestival	-25	0	0	0
College Uitvoeringsprogramma (CUP)				
Behoeften dienstverlening	-73	0	0	0
Communicatie op social media	-77	-67	-67	-67
Compensatie Rijk	-10	0	0	0
Koffiemomenten	-10	-10	-10	-10
Uitvoeren implementatieplan dienstverlening	-40	-40	-83	-43
Visie op dienstverlening	-15	-43	0	0
Reservemutaties				
Bouwen naar lokale behoefte	350	350	350	350
Eigentijds werken	0	0	0	0
Preventieve en passende jeugdhulp	30	30	30	30
Sociaal Team en CJG	90	0	0	0
Wmo Huishoudelijke Hulp	165	0	0	0
Totaal wijzigingen op dit programma	**417**	**425**	**280**	**923**

Onderstaand ziet u de tekstuele toelichting op de mutaties bij dit programma.

Nieuw beleid

Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit

We geven uitvoering aan onze vastgestelde visie op verzuim. Er wordt € 15.000 per jaar aangevraagd voor de inzet van gerichte interventies op het gebied van preventie en vitaliteit. Aan de hand van de arbo- en verzuimanalyses wordt bekeken welke relevante interventies kunnen worden ingezet.

Eigentijds werken

We ontwikkelen een visie op Eigentijds Werken, vertalen dit naar een plan van aanpak en geven hier uitvoering aan. Hiervoor benutten we de reserve Hybride werken.

Ondersteuning proces Wendbare organisatie

Om te komen tot een wendbare organisatie is projectondersteuning nodig die het proces faciliteert.

Passende aansturing voor een wendbare organisatie

In een steeds sneller veranderende wereld willen we oplossingen bieden die passen bij de schaal en gemeenschap van de gemeente Oldebroek. Dit vraagt om een wendbare organisatie die zich continu ontwikkelt en die professioneel, efficiënt en daadkrachtig is. Om hieraan invulling te geven wordt een budget Wendbare organisatie ingesteld, met als doel om de gemeentelijke aansturing zo te organiseren dat de organisatie in staat is om snel en effectief in te spelen op veranderingen en te innoveren, zonder daarbij haar richting, samenhang en maatschappelijke doel uit het oog te verliezen.

Toegankelijker informatie
We digitaliseren de archieven. Dit draagt bij aan efficiëntere bedrijfsvoering en daardoor ook een snellere/betere dienstverlening.

Autonome ontwikkelingen

Bijdrage CIO-office
De begroting 2027-2030 van de CIO-office geeft een hogere bijdrage van € 44.500. Deze stijging is enerzijds het gevolg van de gehanteerde indexering van 5,1% voor salarissen en anderzijds door de Coördinerend functioneel beheerder die sinds halverwege 2026 ondergebracht is bij de CIO-Office. De loonkosten kunnen deels gedekt worden door afname formatie op functioneel beheer (€ 20.000).

Bijdrage i-Dienst
De begroting 2027-2030 van de i-Dienst geeft een stijging te zien van € 44.000. Deze stijging is grotendeels het gevolg van de gehanteerde indexering van 5,1% voor salarissen. Daarnaast is de formatie van de i-Dienst uitgebreid met 0,3 FTE voor het beheer van de mobiele apparaten.

Bijdrage Noord-Veluws Archief (NoVA)
De begroting 2027 geeft een hogere bijdrage van € 15.500 als gevolg van hogere indexatie. Vanaf 2028 komt er een nieuwe kostenverdeelsystematiek op basis van evenredige toerekening van kosten. Verwachting is dat de bijdrage van Oldebroek hierdoor zal afnemen.

Extra capaciteit organiseren verkiezingen
De afgelopen jaren moeten er jaarlijks verkiezingen worden georganiseerd, waardoor er extra inzet gepleegd moet worden uit de bestaande formatie en er zaken nu niet worden opgepakt. De extra capaciteit gaat structureel € 45.000 per jaar kosten. Dit zal worden gedekt uit de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt.

Geo-informatie
Voor de uitvoering van de Omgevingswet wordt de geo-informatievoorziening verder ontwikkeld. Geo-informatie is een belangrijke bouwsteen van omgevingsdocumenten. Hierbij vindt integratie plaats met gegevens uit onder andere de BGT, BAG, WOZ en BOR die in allerlei werkprocessen in de gemeente worden gebruikt. Denk daarbij aan groenbeheer en belastingen. Vanwege het toenemend belang van geo-informatie is het noodzakelijk om als organisatie te beschikken over de nodige specifieke know-how en toegang tot applicaties. De inzet richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van geo-data, werkprocessen en digitale dienstverlening. Hiermee ontstaat een toekomstbestendige geo-informatievoorziening die datagedreven werken, efficiënte processen en hoogwaardige dienstverlening ondersteunt.

Implementatie Woo wetgeving in H2O-verband
De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden met als doel de overheid transparanter te maken. De wet verplicht overheidsinstanties om informatie niet alleen op verzoek (passief), maar vooral uit eigen beweging (actief) openbaar te maken en maakt overheidsstukken beter vindbaar.Op dit moment voldoen we aan de wet, omdat we publiceren wat er gepubliceerd moet worden. Naar verwachting gaat per 01-01-2027 de volgende tranche van de wetgeving live en zullen we als gemeenten hierop voorbereid moeten zijn. H2O gemeenten zullen de Woo moeten gaan implementeren in de processen. Hiervoor zal een implementatieplan opgesteld moeten worden met aandacht voor onder andere beleid, processen, tijdigheid, archiefbeheer, communicatie, trainingen, beheer en borging. Daarna zal de implementatie moeten worden uitgevoerd. Hiervoor is externe inzet nodig. Wij zijn nog in gesprek in H2O-verband over de inzet en kosten die hiermee gemoeid zullen zijn.

Meicirculaire 2026 Gemeentefonds
Dit betreft de effecten van de meicirculaire 2026. Deze effecten zijn via raadsinformatie gedeeld bij de behandeling van de Perspectiefnota 2027 in juli. De meerjarige effecten van de meicirculaire zijn verwerkt in de begroting 2027-2030. Via de tweede bestuursrapportage wordt het saldo van begrotingsjaar 2026 verwerkt.

Mutatie kapitaallasten
Dit betreft de wijzigingen in rente en afschrijvingen van de investeringen voor de jaren 2027 tot en met 2030.

Onroerende zaakbelasting (OZB)
We indexeren de onroerende zaakbelasting (OZB) met 3,4%. Daarnaast houden we rekening met areaaluitbreiding, deels betreft dit ook nog een doorwerking vanuit areaaluitbreiding 2026.

Ontwikkelingen juridische zaken
De grote opgaven die de gemeente heeft in combinatie met de trend van verjuridisering, toenemende mondigheid van de inwoners en vermindering van de bereidheid om gemeentelijke besluiten te accepteren, leiden tot meer Woo-verzoeken, beroep- en bezwaarprocedures, klachten en behoefte aan juridische adviezen. Om deze groeiende stroom te kunnen behandelen is uitbreiding van de juridische capaciteit nodig.

Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E)
In het kader van de RI&E zijn in 2027 (verdiepende) onderzoeken nodig. Werkgevers zijn verplicht om psychosociale arbeidsbelasting (PSA) te voorkomen of te beperken. Daarnaast zijn werkgevers verplicht om werknemers periodiek een Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) aan te bieden. In de RI&E is vastgesteld dat deze onderzoeken iedere vier jaar worden uitgevoerd. Het laatste onderzoek is uitgevoerd in 2023. Voor het PSA is een bedrag van € 11.000 benodigd en voor het PMO een bedrag van € 23.000. Daarnaast worden in de RI&E verdiepende onderzoeken gesteld voor Trillingen, Geluid, Biologische agentia en Fysieke belasting. De totale raming van deze vier onderzoeken ligt op € 12.000. In totaal komt dit neer op een raming van € 46.000 aan (verdiepende) onderzoeken vanuit de RI&E.

Wet loontransparantie
Naar verwachting treedt de Wet loontransparantie op 1 januari 2027 in werking. Deze wet heeft als doel gelijke beloning van mannen en vrouwen voor gelijkwaardig werk verder te bevorderen. Onderdeel van de wetgeving is dat medewerkers inzicht kunnen krijgen in gemiddelde beloningen per geslacht binnen vergelijkbare functies. Daarnaast geldt voor organisaties met meer dan 100 medewerkers een periodieke rapportageverplichting over beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen. Er wordt verwacht dat de eerste rapportage betrekking heeft op het boekjaar 2027 en in 2028 moet worden aangeleverd. Om tijdig aan deze verplichtingen te kunnen voldoen, moeten in 2027 voorbereidende werkzaamheden plaatsvinden. Een belangrijke eerste stap betreft de actualisatie en validatie van het functiehuis (zodat functies op een consistente en objectieve wijze kunnen worden ingedeeld en vergeleken), de voorbereiding van de rapportageverplichtingen en de implementatie van de nieuwe wetgeving binnen de organisatie. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden houden we rekening met implementatiekosten voor rapportages en externe advieskosten. De hiermee samenhangende kosten worden geraamd op € 60.000.

Zomerfestival
Voor de organisatie van het Zomerfestival in 2027 in Wezep wordt een extra budget van € 25.000 opgenomen. Vervolgens willen we het zomerfestival evalueren.

College Uitvoeringsprogramma (CUP)

Behoeften dienstverlening
We doen onderzoek naar de behoeften van inwoners op het gebied van dienstverlening. Daarbij hebben we speciaal aandacht voor:
- de openingstijden van het gemeentehuis,
- de behoefte aan inloopmomenten zonder afspraak bij Burgerzaken,
- de wenselijkheid en haalbaarheid van uitbreiding van de dienstverlening naar de Brinkhof in Wezep.

Communicatie op social media
We maken bewuste keuzes over de inzet van socialmediakanalen, zoals de terugkeer op X, en de wijze waarop we onze communicatie ontsluiten richting onze inwoners. Er zal meer visuele communicatie worden gegenereerd over onder andere de besluitvorming van het college.

Compensatie Rijk
We onderzoeken op welke wijze we financiële tekorten op taken die we voor het Rijk uitvoeren actief en effectief onder de aandacht van het Rijk kunnen brengen.

Koffiemomenten
We maken een plan voor de invulling van de koffiemomenten waarin afspraken zijn gemaakt om de bijeenkomsten goed vorm te geven en waarbij er extra aandacht is voor integriteit, juridische aansprakelijkheid, ambtelijke ondersteuning, organisatorische zaken en verwachtingsmanagement.

Uitvoeren implementatieplan dienstverlening
We voeren het implementatieplan dienstverlening uit.

Visie op dienstverlening
Wij stellen een visie op waarin de uitkomsten van het onderzoek naar de behoeften van inwoners op het gebied van dienstverlening zijn meegenomen. Deze visie sluit aan bij het strategisch communicatieplan en de participatieverordering zodat, we als gemeente betrouwbaar en herkenbaar naar buiten treden.

Bouwen naar lokale behoefte
We stellen een Volkshuisvestingsprogramma op en voeren de uitvoeringsagenda uit (onder andere het opstellen van woonwagenstandplaatsenbeleid en een raamovereenkomst met de woningcorporaties). We dekken de jaarlijkse kosten van € 350.000 uit de Reserve Realisatiestimulans. In 2025 is een bedrag ontvangen van € 490.000 en over het jaar 2026 ontvangen we een bedrag van circa € 1 miljoen.

Preventieve en passende jeugdhulp
We dragen bij aan de mentale gezondheid van kinderen en jongeren. We stimuleren ouders, partners, scholen en anderen om preventieve initiatieven te ontwikkelen. Het beeldmerk Pit (Positieve Impact voor de Toekomst) faciliteert dit en gebruiken we in de communicatie. Voor de komende vier jaar worden de kosten op € 30.000 geraamd. De kosten voor deze ontwikkeling kunnen gedekt worden uit de reserve Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen.

Sociaal Team en CJG
We onderzoeken de inrichting van een sterke toegang en ondersteuning bij het sociaal team en het CJG en voeren daaruit volgende verbeterpunten uit. De kosten voor een kwartiermaker worden geraamd op € 90.000. Deze eenmalige kosten kunnen gedekt worden uit de reserve Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen.

Wmo Huishoudelijke Hulp
De kosten op het gebied van huishoudelijke hulp zijn gestegen door indexaties en autonome tariefstijgingen. In 2027 is een eenmalige verhoging nodig van € 165.000 om de stijgende kosten te kunnen dekken. Vanaf 2028 verwachten we een afname van 20% van het gebruik van huishoudelijke hulp door de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage. Vanaf 2028 wordt daarom geen verhoging meer geraamd. Voorgesteld wordt het eenmalige tekort van € 165.000 in 2027 te dekken uit de reserve Beschermd wonen/Maatschappelijke opvang.

2.0.5 Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	Noord-Veluws Archief			
Vestigingsplaats	Elburg			
Website	https://www.noordveluwsarchief.nl/			
Deelnemende partijen	De gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Hattem, Heerde, Epe en Oldebroek zijn deelnemers van de regeling.			
Doel samenwerking	Doen wat in de Archiefwet staat, namelijk archieven in goede, geordende en toegankelijke staat bewaren. Bezoekers kunnen gratis onderzoek doen in de archieven en collecties van het streekarchivariaat.			
Bestuurlijk belang	Het bestuur van het Noord-Veluws Archief (NoVA) beslist over algemene beleidszaken en financiën die NoVA aangaan. Het bestuur bestaat uit leden van het college van B&W van alle deelnemende gemeenten.			
Financieel belang	De gemeente draagt voor 1/8 deel bij in de jaarlijkse kosten voor salarissen, inhuur, internet en onderhoud virtuele studiezaal en archiefbeheersysteem. Daarnaast verdelen we kosten van archiefmedewerkers op basis van inwoneraantal.			
Lokale invloed	Bestuurder portefeuillehouder Bedrijfsvoering. Team: Dienstverlening. We informeren de gemeenteraad via het jaarverslag en de begroting wordt ter inzage gelegd. Frequentie overleg bestuur: twee keer per jaar.			
Risico's	Niet voldoen aan de Archiefwet en de Wet revitalisering generiek toezicht.			
Jaar financieel resultaat	2025	Financieel resultaat	€ 123	
Jaar van Bijdrage / Baat	2027	Bijdrage (+) / Baat (-)	€ 288	
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-7-2025	€	31-12-2025	€ 123
Vreemd vermogen	1-7-2025	€ 217	31-12-2025	€ 405

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O
Vestigingsplaats	Hattem
Website	Geen
Deelnemende partijen	De gemeenten Hattem, Heerde en Oldebroek.
Doel samenwerking	De bedrijfsvoeringsorganisatie verzorgt voor de deelnemers de ondersteuning op het terrein van de automatisering en creëert daarmee de voorwaarden voor een efficiënte en klantgerichte bedrijfsvoering.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit wethouders van de 3 gemeenten.
Financieel belang	De gemeente draagt bij in de jaarlijkse kosten via vastgestelde verdeelsleutels.
Lokale invloed	Bestuurder: portefeuillehouder Bedrijfsvoering. Team: Bedrijfsvoering. Gemeenteraad wordt geïnformeerd via: jaarverslag. Frequentie overleggen: ten minste twee keer per jaar.

Risico's	De deelnemers nemen minder diensten af dan op basis van de beschikbare capaciteit verwacht mag worden. Aansprakelijkheidsstellingen bij taakuitvoering.			
Jaar financieel resultaat	2025	Financieel resultaat	€ -32	
Jaar van Bijdrage / Baat	2027	Bijdrage (+) / Baat (-)	€ 1.485	
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2025	€ -39	31-12-2025	€ -79
Vreemd vermogen	1-1-2025	€ 2.485	31-12-2025	€ 2.436

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	BNG Bank			
Vestigingsplaats	Den Haag			
Website	https://www.bngbank.nl/			
Deelnemende partijen	Diverse overheidsinstellingen.			
Doel samenwerking	BNG is de bank van overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. BNG Bank biedt gespecialiseerde financiële dienstverlening. Hiermee draagt de bank eraan bij dat de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger zo laag mogelijk zijn.			
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft via stemrecht zeggenschap in BNG Bank. Het aandelenbezit zien we als een duurzame belegging.			
Financieel belang	Het financiële belang is de dividenduitkering. De gemeente bezit 9.750 aandelen van € 2,50 nominaal. In de begroting gaan we uit van een structurele dividenduitkering. BNG Bank emitteert leningen, die beursgenoteerd zijn. Om die reden is BNG Bank gehouden aan de regels die de Autoriteit Financiële Markten stelt aan het verstrekken van mogelijk koersgevoelige informatie. Het verstrekken van cijfers en verwachtingen over eigen vermogen en netto resultaat valt daar uitdrukkelijk onder. BNG Bank gaat pas tot publicatie van de gerealiseerde resultaten over na behandeling van de door de externe accountant goedgekeurde jaarrekening en het voorstel tot winstuitkering door de Raad van Commissarissen.			
Lokale invloed	Bestuurder: portefeuillehouder Bedrijfsvoering. Team: Bedrijfsvoering. Gemeenteraad wordt geïnformeerd via: P&C-cyclus (budgetcyclus). Frequentie overleggen: een keer per jaar.			
Risico's	De nettowinst per jaar bepaalt de hoogte van de dividenduitkering.			
Jaar financieel resultaat	2025	Financieel resultaat	€ 172.000	
Jaar van Bijdrage / Baat	2027	Bijdrage (+) / Baat (-)	€ -24	
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2025	€ 4.777.000	31-12-2025	€ 4.863.000
Vreemd vermogen	1-1-2025	€ 123.614.000	31-12-2025	€ 110.701.000

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	Waterbedrijf Vitens			
Vestigingsplaats	Zwolle			
Website	https://www.vitens.nl/			
Deelnemende partijen	Provincies en gemeenten.			
Doel samenwerking	De kwaliteit van het waterleidingnet veiligstellen en dividend genereren via belegging van middelen. Deze middelen kunnen we vrij gebruiken voor gemeentelijke taken.			
Bestuurlijk belang	Vanwege het aandelenbezit heeft de Gemeente Oldebroek zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders. Een collegelid vertegenwoordigt de Gemeente Oldebroek hierin.			
Financieel belang	Het financiële belang is de dividenduitkering. De gemeente bezit 18.693 aandelen van € 1,- nominaal. Dat is 0,324% van het totaal aantal aandelen.			
Lokale invloed	Bestuurder: portefeuillehouder Bedrijfsvoering. Team: Bedrijfsvoering. Gemeenteraad wordt geïnformeerd via: P&C-cyclus. Frequentie overleggen: twee keer per jaar.			
Risico's	Niet van toepassing.			
Jaar financieel resultaat	2025	Financieel resultaat	€ 90.600	
Jaar van Bijdrage / Baat	2027	Bijdrage (+) / Baat (-)	€	
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2025	€ 713.600	31-12-2025	€ 809.100
Vreemd vermogen	1-1-2025	€ 1.684.000	31-12-2025	€ 1.846.000

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	Alliander
Vestigingsplaats	Arnhem
Website	https://www.alliander.com/nl
Deelnemende partijen	51 deelnemende gemeenten, vier provincies, NV Houdstermaatschappij GKNH en NV Houdstermaatschappij EZW.
Doel samenwerking	De levering van elektriciteit veiligstellen en dividend genereren via belegging van middelen. Alliander verstrekt geen gegevens over verwachte financiële resultaten, omdat dit de rating bij de verschillende agency ’s op het spel zou kunnen zetten.
Bestuurlijk belang	Vanwege het aandelenbezit heeft de gemeente Oldebroek zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders. Een collegelid vertegenwoordigt de gemeente Oldebroek hierin. In het grootaandeelhoudersoverleg vertegenwoordigt het Nuval-platform de gemeente Oldebroek. Nuval staat voor Nuon, Vitens en Alliander. De deelnemers aan het platform kunnen onderling kennis uitwisselen en externe deskundigen inschakelen waar de kosten van gedeeld worden.
Financieel belang	Het financiële belang is de dividenduitkering. De gemeente heeft 269.681 aandelen.

Lokale invloed	Bestuurder: portefeuillehouder Bedrijfsvoering. Team: Bedrijfsvoering. Gemeenteraad wordt geïnformeerd via: P&C-cyclus. Frequentie overleggen: twee keer per jaar.			
Risico's	- Door de verkoop van de aandelen ontstaat verlies van dividenden. - Mogelijk aandeelhouderschap van het Rijk zou kunnen zorgen totaal meer aandelen binnen Alliander en dus een lager dividend per aandeel. - Door de energietransitie staat de dividend voor de aankomende jaren onder druk.			
Jaar financieel resultaat	2025	Financieel resultaat	€ 289.000	
Jaar van Bijdrage / Baat	2027	Bijdrage (+) / Baat (-)	€ -145	
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2025	€ 6.038.000	31-12-2025	€ 6.203.000
Vreemd vermogen	1-1-2025	€ 6.918.000	31-12-2025	€ 7.960.000

2.1 Veiligheid

2.1.1 Algemeen

Beschrijving programma

Op dit programma worden lasten verantwoord die gerelateerd zijn aan de bestrijding en preventie van criminaliteit in de gemeente. Ook de kosten voor de brandweer en crisisbeheersing vallen onder dit programma.

2.1.2 Speerpunten

In de hierna genoemde speerpunten herkent u punten uit het bestuursakkoord 2026-2030 'Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek.' Per speerpunt is aangegeven welke doelen we voor 2027 en verder stellen en welke inzet we doen.

2.1.2.1 Een veilige gemeente

Wat willen we bereiken?

We zetten ons in voor een veilige gemeente waar het prettig wonen, werken en verblijven is. Bij overlast handhaven we. We willen voorbereid zijn op noodsituaties en doen dat samen met de samenleving.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
AED-netwerk	We breiden het AED-netwerk uit door op strategische plekken inwoners te stimuleren om gebruik te maken van de beschikbare AED-subsidie. Het bestaande netwerk wordt behouden door aanvullende onderhoudssubsidie.
Boa's	De inzet van boa's is gericht op preventie en repressie en is primair probleemgericht.
Woonoverlast	We zetten in op preventie, zichtbaar toezicht en een integrale aanpak van (woon)overlast. Gemeente, politie, boa's, woningcorporaties en inwoners werken samen om signalen van overlast vroegtijdig op te pakken. Het op basis van de bouwregelgeving optreden tegen hinder en overlast benoemen we als prioriteit in de nieuwe strategie en het jaarlijkse handhavingsuitvoeringsprogramma.
Politie	We gaan met de politie in gesprek over de inzet, beschikbaarheid en zichtbaarheid van wijkagenten en daar waar mogelijk verbeteringen realiseren.
Hulpdiensten	We monitoren de aanrijtijden van hulpdiensten en lobbyen voor voldoende materieel voor de brandweer, zodat ze voorbereid zijn op toenemende risico's zoals natuurbranden.
Weerbaarheid	We voeren het projectplan Weerbaarheid uit. We vergroten de maatschappelijke weerbaarheid door inwoners en maatschappelijke organisaties actief te betrekken. We ondersteunen initiatieven die bijdragen aan een veilige en veerkrachtige samenleving, stimuleren bewustwording over risico's en zelfredzaamheid en verkennen mogelijkheden voor weerbaarheidsinitiatieven. Daarnaast versterken we de samenwerking tussen gemeente, maatschappelijke organisaties en inwoners. De gemeente blijft primair zelfstandig.
Bluswater	We inventariseren de bluswatervoorziening en waar nodig doen we verbetervoorstellen over vervangen of vernieuwen van voorzieningen.

2.1.2.2 Evenementen

Wat willen we bereiken?
In onze gemeente worden jaarlijks veel evenementen georganiseerd voor jong en oud. Deze leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid, sociale samenhang en onderlinge verbondenheid tussen inwoners. We zijn trots op de diversiteit aan evenementen en willen de initiatieven graag ondersteunen. Tegelijk leiden sommige evenementen tot overlast door bijvoorbeeld geluid. Dat willen we beperken. We mengen ons niet ideologisch in tradities die georganiseerd worden door de gemeenschap, zoals bijvoorbeeld bij sinterklaasvieringen.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Beleid	We passen het evenementenbeleid aan op in ieder geval de volgende onderdelen: - De eindtijd van evenementen op vrijdagavond wordt verlengd met één uur tot 02:00 uur voor lokale initiatieven. Voor commerciële initiatieven en voor evenementen op maandag tot en met donderdag blijft de eindtijd ongewijzigd. - De eindtijd van evenementen op zaterdagavond wordt verkort met één uur tot 00:00 uur. - Het wordt mogelijk om een meerjarige vergunning aan te vragen voor terugkerende evenementen. Hiertoe wordt tevens de APV aangepast.
Zondagsrust	We houden de zondagsrust in ere. Evenementen op zaterdagavond eindigen uiterlijk om 00.00 uur.
Toezicht	In de vergunning maken we afspraken over geluid en bij overtreding en overschrijding daarvan handhaven we.
Uitleenmaterialen	We onderzoeken de mogelijkheden voor gemeentelijke uitleenmaterialen voor evenementen (dranghekken enzovoort) zonder dat dit concurrentie oplevert voor lokale ondernemers.
Evenementencoördinator	We stellen een evenementencoördinator aan.
Dodenherdenking 4 mei	Voor de geluidsinstallatie bij de dodenherdenking op 4 mei continueren we dat er geen leges worden geheven.

2.1.3 Verplichte indicatoren

Voor een toelichting op de indicatoren verwijzen we u naar de bijlage 'toelichting verplichte indicatoren'.

Verplichte indicatoren				
Indicator	Eenheid	Periode	Oldebroek	Nederland
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2025	7	10
Misdrijven - Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2025	1,8	4,6
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2025	3,7	5,7
Misdrijven - Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2025	0,8	1,2
Misdrijven - Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2025	0,2	2,1

2.1.4 Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de rekening 2025, begroting 2026 na wijziging en de begroting 2027-2030.

Bedragen * € 1.000

Financieel overzicht						
Exploitatie in €	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten	-3.022	-3.207	-3.504	-3.532	-3.440	-3.440
Totaal baten	38	20	20	20	20	20
Saldo programma	**-2.984**	**-3.187**	**-3.484**	**-3.512**	**-3.420**	**-3.419**

Onderstaande tabel laat zien hoe de financiële mutaties behorende bij dit programma zijn opgebouwd. Onder de tabel staat de toelichting per onderwerp.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Nieuw beleid				
Weerbaarheid	-70	-70	PM	PM
Autonome ontwikkelingen				
Bijdrage VNOG	-71	-71	-71	-71
College Uitvoeringsprogramma (CUP)				
AED-netwerk	-2	-2	-2	-2
Evenementencoördinator	-10	-10	-10	-10
Toezicht vergunningen	-5	-5	-5	-5
Uitleenmateriaal evenementen	-10	0	0	0
Totaal wijzigingen op dit programma	**-168**	**-158**	**-88**	**-88**

Onderstaand ziet u de tekstuele toelichting op de mutaties bij dit programma.

Nieuw beleid

Weerbaarheid
We voeren het projectplan Weerbaarheid uit. We vergroten de maatschappelijke weerbaarheid door inwoners en maatschappelijke organisaties actief te betrekken. We ondersteunen initiatieven die bijdragen aan een veilige en veerkrachtige samenleving, stimuleren bewustwording over risico's en zelfredzaamheid en verkennen mogelijkheden voor weerbaarheidsinitiatieven. Daarnaast versterken we de samenwerking tussen gemeente, maatschappelijke organisaties en inwoners. De gemeente blijft primair zelfstandig. De geraamde kosten zijn voor de projectleider. Structurele financiële gevolgen zijn vooralsnog op PM gesteld.

Autonome ontwikkelingen

Bijdrage VNOG
De gemeentelijke bijdrage stijgt met € 71.000 ten opzichte van 2026 in verband met de reguliere loon- en prijsindex en enige autonome ontwikkelingen waaronder ICT-kosten, beveiliging en versterking van de

bedrijfsvoering. Voor de gemeente Oldebroek betekent dit een stijging van de bijdrage van € 1.619.000 naar € 1.690.000 in 2027.

College Uitvoeringsprogramma (CUP)

AED-netwerk
We breiden het AED-netwerk uit door op strategische plekken inwoners te stimuleren om gebruik te maken van de beschikbare AED-subsidie. Het bestaande netwerk wordt behouden door aanvullende onderhoudssubsidie.

Evenementencoördinator
Voor de coördinator evenementen wordt extra capaciteit geraamd van 4 uur per week. De extra structurele kosten worden geraamd op € 10.000.

Toezicht vergunningen
In de vergunning maken we afspraken over geluid en bij overtreding en overschrijding daarvan handhaven we.

Uitleenmateriaal evenementen
We onderzoeken de mogelijkheden voor gemeentelijke uitleenmaterialen voor evenementen (waaronder dranghekken) zonder dat dit concurrentie oplevert voor lokale ondernemers.

2.1.5 Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling
Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Website	https://www.vnog.nl/
Deelnemende partijen	In de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) werken 22 gemeenten in de provincie Gelderland samen op het gebied van veiligheid.
Doel samenwerking	De missie van de VNOG daarbij is: “Samen werken aan veiligheid”. In de Toekomstvisie is vastgelegd hoe de VNOG de vragen van de samenleving beantwoordt en haar missie gestalte geeft, namelijk:- De VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid. Het is een operationele organisatie, die bij een crisissituatie of ramp nu en in de toekomst garant staat voor professionele hulpverlening aan de inwoners en bezoekers van de regio Noord- en Oost-Gelderland is een regio waar veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. De VNOG speelt in op demografische, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op hedendaagse en toekomstige veiligheidsrisico’s. De VNOG is een toekomstbestendige veiligheidsregio.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit alle burgemeesters van de gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit de bestuurlijk vertegenwoordigers (burgemeester) van de zes clusters.
Financieel belang	De bijdragen worden bij de gemeenten in rekening gebracht, waarbij de bijdrage wordt berekend op basis de waarden van de van toepassing zijnde verdeelmaatstaven in het Gemeentefonds uit het cluster openbare orde en veiligheid, sub-cluster brandweer en rampenbestrijding. Het percentage van Oldebroek in de gemeentelijke bijdragen is 2,65% van de totale kosten van de VNOG.

Lokale invloed	Bestuurder: burgemeester. Team: Ruimte. Gemeenteraad wordt geïnformeerd via: raadsvoorstellen over begroting, tussentijdse rapportages en jaarverslag. Frequentie overleggen: algemeen bestuur vier keer per jaar, dagelijks bestuur vier keer per jaar.			
Risico's	Het VNOG heeft zelf een eigen paragraaf Weerstandsvermogen. Ze hebben deze risico's op dit moment afgedicht met hun eigen weerstandscapaciteit binnen de VNOG. De ratio van het weerstandsvermogen per 31-12-2024 is 1,2 en zit daarmee binnen de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 t/m 1,4.			
Jaar financieel resultaat	2025		Financieel resultaat	€ 1.342
Jaar van Bijdrage / Baat	2027		Bijdrage (+) / Baat (-)	€ 1.724
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2025	€ 22.717	31-12-2025	€ 25.061
Vreemd vermogen	1-1-2025	€ 30.501	31-12-2025	€ 49.900

2.2 Verkeer, vervoer en waterstaat

2.2.1 Algemeen

Beschrijving programma

Alle kosten die de gemeente maakt rondom mobiliteit worden geboekt op dit programma. Binnen dit programma worden vooral veel lasten geboekt voor de aanleg en het onderhoud van wegen en (fiets)paden. Naast deze mobiliteit ter land, valt ook de (recreatieve) vaart onder dit programma, zoals het onderhouden van havens en waterwegen.

2.2.2 Speerpunten

In de hierna genoemde speerpunten herkent u punten uit het bestuursakkoord 2026-2030 'Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek.' Per speerpunt is aangegeven welke doelen we voor 2027 en verder stellen en welke inzet we doen.

2.2.2.1 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

Oldebroek is een plattelandsgemeente waar een grote afhankelijkheid is van auto's voor onze mobiliteit.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Verkeersknelpunten	We inventariseren samen met inwoners verkeersknelpunten in alle kernen. Onveilige situaties pakken we aan en lossen we waar mogelijk op.
Overbodige drempels en verkeersborden	We inventariseren voor 31 december 2027 alle overbodige drempels en verkeersborden en nemen deze op in geactualiseerde mobiliteitsuitvoeringsprogramma.
Veilige schoolroutes	We stellen voor 31 december 2028, gefaseerd per school, plannen op om de fiets- en wandelroutes naar scholen in alle kernen veiliger in te richten.
Verkeerseducatie	We faciliteren voor 31 december 2028 structureel verkeerseducatie op scholen in samenwerking met loonwerkers, grondverzet- en transportbedrijven. Dit doen we door dit te organiseren en te coördineren, met op elke basisschool in de gemeente vanaf 2028 jaarlijks minimaal één verkeerseducatie activiteit.
Inrichting wegen in woonwijken	We inventariseren voor 31 december 2027 de knelpunten en kansrijke projecten voor herinrichting passend bij de maximumsnelheid van 30 km/uur (GOW30) in de woonwijken, stellen op basis daarvan voor 31 december 2027 een geprioriteerd uitvoeringsplan vast als onderdeel van het mobiliteitsplan, en voeren dit gefaseerd uit tot uiterlijk 31 december 2030.
Toegankelijke looproutes en zebrapaden	We inventariseren voor 31 december 2027 looproutes en zebrapaden in de kernen met aandacht voor toegankelijkheid.
Zuiderzeestraatweg	We realiseren in overleg met de provincie voor 30 juni 2028 verlichte zebrapaden en overige veiligheidsmaatregelen op de Zuiderzeestraatweg, gecombineerd met het geplande groot onderhoud.
Corridorstudie Flevoland–Veluwe	We leveren doorlopend een actieve bijdrage aan de corridorstudie Flevoland–Veluwe.
Communicatie bij wegwerkzaamheden	We stellen voor 30 juni 2027 een vaste werkwijze voor communicatie bij langdurige wegwerkzaamheden vast, met verplichte vooraankondiging aan ondernemers langs het tracé uiterlijk vier weken voor de start, en passen deze vanaf 1 juli 2027 toe bij alle projecten met een doorlooptijd van meer dan vier weken.

Mobiliteitsfonds	We stellen voor 31 december 2027 de Verordening Mobiliteitsfonds Oldebroek vast, richten een bestemmingsreserve in op de begroting en maken het fonds vanaf 1 januari 2028 operationeel, zodat kleine verkeersveiligheidsmaatregelen en onderzoeken tot een nader te bepalen maximumbedrag per aanvraag rechtstreeks door het college gedekt kunnen worden.
Capaciteit	Om deze ambities uit te voeren en de uitkomsten van de inventarisaties en onderzoeken te kunnen voorbereiden, uitwerken en borgen, wordt de inzet op het thema verkeer structureel uitgebreid. Deze uitbreiding is niet alleen nodig voor de fase van inventariseren en onderzoeken, maar blijft ook daarna noodzakelijk: voor de uitvoering van de daaruit voortkomende plannen en maatregelen, voor de coördinatie met scholen, provincie en andere partijen, en voor het beheer en de uitvoering van het Mobiliteitsfonds. De capaciteit is daarmee structureel van aard en niet beperkt tot de onderzoeksfase.

2.2.3 Verplichte indicatoren

Op dit programma hebben we geen verplichte indicatoren.

2.2.4 Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de rekening 2025, begroting 2026 na wijziging en de begroting 2027-2030.

Bedragen * € 1.000

Financieel overzicht						
Exploitatie in €	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten	-3.039	-3.842	-4.069	-4.133	-4.059	-4.083
Totaal baten	229	279	282	282	282	282
Saldo programma	**-2.810**	**-3.563**	**-3.787**	**-3.851**	**-3.778**	**-3.801**

Onderstaande tabel laat zien hoe de financiële mutaties behorende bij dit programma zijn opgebouwd. Onder de tabel staat de toelichting per onderwerp.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
College Uitvoeringsprogramma (CUP)				
Capaciteit verkeer	-60	-60	-60	-60
Totaal wijzigingen op dit programma	-60	-60	-60	-60

Onderstaand ziet u de tekstuele toelichting op de mutaties bij dit programma.

College Uitvoeringsprogramma (CUP)

Capaciteit verkeer

Binnen het CUP zijn diverse onderwerpen benoemd voor verkeersveiligheid. Om dit te kunnen realiseren wordt de ambtelijke inzet op het thema verkeer uitgebreid met 1 FTE. De kosten hiervan bedragen € 120.000. Daarbij gaan we er vanuit dat we € 60.000 kunnen dekken uit projectgelden, waardoor we per saldo een extra budget vragen van € 60.000.

2.3 Economie

2.3.1 Algemeen

Beschrijving programma

De gemeente stimuleert op verschillende manieren de lokale economie. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het bedrijfsloket, verschillende (digitale) media, informatieve bijeenkomsten en door samen te werken met het bedrijfsleven. Ook vervult de gemeente een belangrijke taak als het gaat om het ontwikkelen van bedrijventerreinen en het toekomstbestendig houden van winkelgebieden.

2.3.2 Speerpunten

In de hierna genoemde speerpunten herkent u punten uit het bestuursakkoord 2026-2030 'Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek.' Per speerpunt is aangegeven welke doelen we voor 2027 en verder stellen en welke inzet we doen.

2.3.2.1 Lokaal ondernemerschap

Wat willen we bereiken?

Een gezonde en sterke lokale economie is van groot belang voor de gemeente Oldebroek. Lokale ondernemers vormen de ruggengraat van onze economie en steunen we. Primair geven we lokale ondernemers de ruimte om zich te vestigen, te verplaatsen en uit te breiden, zodat economische ontwikkeling in balans blijft met de schaal en identiteit van onze gemeente.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Lokale economische agenda	We stellen een lokale economische agenda op met concrete actiepunten, breed draagvlak onder stakeholders en duidelijke afspraken over uitvoering en monitoring. Uiterlijk in Q1 2027 organiseren we daarvoor minimaal vier overleg- en participatiebijeenkomsten met lokale stakeholders. In de Lokale economische agenda nemen we in ieder geval het verminderen van regeldruk en het organiseren van de maatschappelijke beursvloer op.
Ruimte voor lokale ondernemers	Uiterlijk in Q4 2026 is de lokale ondernemersvraag inzichtelijk gemaakt en vormt deze het uitgangspunt bij de programmering en uitgifte van nieuwe bedrijfsruimte.
Waarderingsprent	We stellen een protocol op waarin staat wanneer een ondernemer de Oldebroeker waarderingsprent ontvangt.
Zondagsrust	We houden de zondagsrust in ere. Winkels blijven op zondag gesloten.

2.3.2.2 Bedrijventerreinen

Wat willen we bereiken?
Lokale betrokkenheid van ondernemers draagt bij aan de leefbaarheid van een gebied. Daarom ontwikkelen we hoofdzakelijk ruimte voor de lokale vraag.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Werklocaties	We maken een integrale afweging voor de verschillende werklocaties. Voor zowel Broeklanden III als Laagveen herzien we de ontwikkelingen. Bij ontwikkelingen voor het gebied Laagveen hebben wij voorkeur voor commerciële ontwikkeling voor lokale bedrijven en inwoners.
Kleinschalige bedrijventerreinen en bedrijfs-verzamelgebouwen	We stimuleren kleinschalige bedrijventerreinen en bedrijfsverzamelgebouwen voor mkb en zzp bij kleine kernen. We maken een verkenning voor kansrijke gebieden waarbij er rekening wordt gehouden met de verkeerssituatie en het voorkomen van ondermijning.
Vestiging lokale ondernemers	Binnen de regelgeving (Didam-arrest) stellen wij een uitgifteregeling op waarbij zoveel mogelijk wordt gestuurd op de vestiging van lokaal gevestigde ondernemers.

2.3.3 Verplichte indicatoren

Voor een toelichting op de indicatoren verwijzen we u naar de bijlage 'toelichting verplichte indicatoren'.

Verplichte indicatoren				
Indicator	Eenheid	Periode	Oldebroek	Nederland
Functiemenging	%	2025	49,9	54,6
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners 15-65 jaar	2025	161,7	196,1

2.3.4 Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de rekening 2025, begroting 2026 na wijziging en de begroting 2027-2030.

Bedragen * € 1.000

Financieel overzicht						
Exploitatie in €	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten	-773	-735	-354	-382	-352	-352
Totaal baten	795	871	851	851	851	851
Saldo programma	**21**	**136**	**497**	**469**	**499**	**499**

Onderstaande tabel laat zien hoe de financiële mutaties behorende bij dit programma zijn opgebouwd. Onder de tabel staat de toelichting per onderwerp.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Autonome ontwikkelingen				
Toeristenbelasting	-22	-22	-22	-22
College Uitvoeringsprogramma (CUP)				
Boerenambassadeur	-20	-20	-20	-20
Stimuleren kleinschalige bedrijventerreinen en bedrijfsverzamelgebouwen	0	-30	0	0
Waarderingsprent	-2	-2	-2	-2
Totaal wijzigingen op dit programma	**-44**	**-74**	**-44**	**-44**

Onderstaand ziet u de tekstuele toelichting op de mutaties bij dit programma.

Autonome ontwikkelingen

Toeristenbelasting
De toeristenbelasting stijgt met een inflatiepercentage van 2,1% welke in december 2025 al is vastgesteld. Dit jaar stellen we de index van 2028 al vast voor 3,4%.Wel zien we het aantal overnachtingen in 2024 en 2025 afnemen. Voor de begroting 2027 zijn we uitgegaan van het gemiddelde aantal overnachtingen van de afgelopen vier jaar, waar we voorheen uitgingen van twee jaar. Hierdoor ontstaat er wel een minderopbrengst van € 22.000.

College Uitvoeringsprogramma (CUP)

Boerenambassadeur
In afstemming met het agrarisch overleg het profiel van een boerenambassadeur opstellen en hier uitvoering aangeven.

Stimuleren kleinschalige bedrijventerreinen en bedrijfsverzamelgebouwen
We maken een verkenning voor kansrijke gebieden, waarbij er rekening wordt gehouden met de verkeerssituatie en het voorkomen van ondermijning.

Waarderingsprent
We stellen een protocol op waarin staat wanneer een ondernemer de Oldebroeker waarderingsprent ontvangt.

2.3.5 Verbonden partijen

BV

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	Ontwikkelingsmaatschappij Hattemerbroek			
Vestigingsplaats	Hattemerbroek			
Website	https://bedrijvenparkh2o.nl/			
Deelnemende partijen	De gemeenten Hattem, Heerde en Oldebroek (H2O).			
Doel samenwerking	Aan bedrijven een goed geoutilleerd bedrijventerrein aan te bieden. Daarmee wordt de werkgelegenheid bevorderd. Tegelijk wordt er gewerkt aan een goede leefbaarheid in de woonkernen door verhuizing van bedrijven en door flankerende maatregelen.			
Bestuurlijk belang	De gemeenten Hattem, Heerde en Oldebroek hebben een samenwerkingsovereenkomst voor het realiseren en exploiteren van een bedrijvenpark. De gemeenten zijn aandeelhouder. Het bedrijvenpark richt zich vooral op het aantrekken van bedrijven in de logistieke sector. Om dat te realiseren is het bedrijvenpark aangewezen als 'bovenregionaal' bedrijventerrein.			
Financieel belang	Elk van de drie gemeenten heeft een aandelenbelang van € 6.000,- en staat garant voor een derde van de totale financieringsbehoefte van € 39 miljoen.			
Lokale invloed	De raad van commissarissen bestaat uit externe leden. De statutair directeur is ook de bestuurder. De gemeenteraad krijgt met regelmaat informatie over de voortgang in de ontwikkeling van het bedrijventerrein. Aandeelhouder: burgemeester Team: concern / business control. Gemeenteraad wordt geïnformeerd via: voortgangsrapportages. Frequentie overleggen: de aandeelhouders vergaderen 3-4 keer per jaar.			
Risico's	- De netcongestie en stikstofbeperkingen belemmeren mogelijk de verkoop van kavels. - Het niet tijdig besteden en verantwoorden van subsidies.			
Jaar financieel resultaat	2025	Financieel resultaat	€	
Jaar van Bijdrage / Baat	2027	Bijdrage (+) / Baat (-)	€	
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2024	€ 3.996	31-12-2024	€ 3.648
Vreemd vermogen	1-1-2024	€ 10.393	31-12-2024	€ 11.685

2.4 Onderwijs

2.4.1 Algemeen

Beschrijving programma

De bekostiging van onderwijs gaat primair via het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap direct naar de schoolbesturen. De gemeenten zijn echter verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs. Daarnaast valt ook voor- en vroegschoolse educatie én volwasseneneducatie onder dit programma.

2.4.2 Speerpunten

In de hierna genoemde speerpunten herkent u punten uit het bestuursakkoord 2026-2030 'Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek.' Per speerpunt is aangegeven welke doelen we voor 2027 en verder stellen en welke inzet we doen.

2.4.2.1 Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Samen met het onderwijs en de kinderopvang gaan we voor het verbeteren van de ontwikkelkansen van kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar in Oldebroek. Dit met de uitgangspunten: elk kind doet mee, ouders en kinderen staan centraal en voor ieder kind een plek.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Samenwerking onderwijs en kinderopvang	We bestendigen de samenwerking met het onderwijs en de kinderopvang op het gebied van onderwijsachterstandenbeleid, VVE en passend onderwijs via de ontwikkelagenda onderwijs en kinderopvang.
Betrokkenheid van scholen	Alle groepen 7 en 8 ontvangen aan het begin van het schooljaar een brief met de uitnodiging om ideeën aan te dragen. De gemeente gaat in gesprek over de ideeën.

2.4.3 Verplichte indicatoren

Voor een toelichting op de indicatoren verwijzen we u naar de bijlage 'toelichting verplichte indicatoren'.

Verplichte indicatoren				
Indicator	Eenheid	Periode	Oldebroek	Nederland
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen 5-18 jaar	2025	1,5	7,4
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen 5-18 jaar	2025	15	28
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2025	1,4	2,3

2.4.4 Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de rekening 2025, begroting 2026 na wijziging en de begroting 2027-2030.

Bedragen * € 1.000

Financieel overzicht						
Exploitatie in €	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten	-3.129	-3.219	-3.056	-3.019	-2.985	-2.982
Totaal baten	879	658	661	661	661	661
Saldo programma	**-2.250**	**-2.561**	**-2.395**	**-2.359**	**-2.325**	**-2.321**

Onderstaande tabel laat zien hoe de financiële mutaties behorende bij dit programma zijn opgebouwd. Onder de tabel staat de toelichting per onderwerp.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Autonome ontwikkelingen				
Leerplicht	-20	0	0	0
College Uitvoeringsprogramma (CUP)				
Betrokkenheid van scholen	-5	-5	-5	-5
Samenwerking onderwijs en kinderopvang	-30	-30	0	0
Totaal wijzigingen op dit programma	**-55**	**-35**	**-5**	**-5**

Onderstaand ziet u de tekstuele toelichting op de mutaties bij dit programma.

Autonome ontwikkelingen

Leerplicht

Door het wegvallen van regionale middelen voor de uitvoering van leerplicht wordt in de komende periode gekeken naar wat regionaal nodig is om de aan wettelijke taken te kunnen blijven voldoen. Het jaar 2027 wordt gebruikt om hierin keuzes te kunnen maken. Om vooruitlopend op dit besluit de huidige inzet voor de wettelijke taken te kunnen blijven uitvoeren, is in 2027 eenmalig € 20.000 nodig.

College Uitvoeringsprogramma (CUP)

Betrokkenheid van scholen

Alle groepen 7 en 8 ontvangen aan het begin van het schooljaar een brief met de uitnodiging om ideeën aan te dragen. De gemeente gaat in gesprek over de ideeën.

Samenwerking onderwijs en kinderopvang

We bestendigen de samenwerking met het onderwijs en de kinderopvang op het gebied van onderwijsachterstandenbeleid, VVE en passend onderwijs via de ontwikkelagenda onderwijs en kinderopvang.

2.5 Sport, cultuur en recreatie

2.5.1 Algemeen

Beschrijving programma

Op dit programma worden uitgaven geboekt die te maken hebben met een breed scala aan voorzieningen. Variërend van sportzalen tot musea en van openbaar groen tot de lokale media.

2.5.2 Speerpunten

In de hierna genoemde speerpunten herkent u punten uit het bestuursakkoord 2026-2030 'Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek.' Per speerpunt is aangegeven welke doelen we voor 2027 en verder stellen en welke inzet we doen.

2.5.2.1 Sport

Wat willen we bereiken?

Op het gebied van sport kent de gemeente een uitgebreid aanbod. Initiatieven op het gebied van breedtesport dragen wij een warm hart toe. Voor goed bewegingsonderwijs en het faciliteren van binnensporten is voldoende aanbod van binnensportruimte nodig. We sturen niet actief op het aanbod van voedsel in sportkantines en dorpshuizen.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Swim2Play	We voeren gedurende één jaar een pilot Swim2Play in. De twaalf basisscholen kunnen zich aanmelden om voor kinderen in groep 1 tot en met 8 zwemonderwijs in zwembad De Veldkamp aan te bieden. Na een jaar stellen we de voorwaarden vast waaronder deze regeling kan worden doorgezet.
Accommodatie WHC	Wanneer WHC het initiatief neemt om de sportaccommodatie te vernieuwen, op eenzelfde manier als OWIOS, staan wij daar positief tegenover. We gaan dan uit van de bestaande locatie.
Zwembad De Veldkamp	We brengen de opties voor de nieuwbouw van zwembad De Veldkamp in beeld. In de uitwerking van de opties voor de configuratie van het nieuwe bad nemen we de toevoeging van recreatieve elementen mee. Daarbij leveren we een raming op van de investerings- en exploitatiekosten van de uitgewerkte opties. Het totaalbeeld resulteert in een keuze voor een toekomstbestendig zwembad.
Sportzaal Kulturhus De Talter	Voor de sportzaal van Kulturhus De Talter lijkt uitbreiding nodig. Het initiatief van Kulturhus De Talter voor medewerking en financiële ondersteuning aan het plan voor uitbreiding van de binnensportaccommodatie is beoordeeld.
Initiatieven sportakkoord	We stimuleren de maatschappelijke partners van het Sportakkoord Oldebroek om initiatieven te blijven ontwikkelen voor het in beweging brengen van onze (kwetsbare) inwoners. We geven een vervolg aan het uitvoeringsbudget Sportakkoord Oldebroek.

2.5.2.2 Cultuur en erfgoed

Wat willen we bereiken?

Gemeente Oldebroek kent een mooi cultureel aanbod van diverse muziek- en cultuurhistorische verenigingen waar veel inwoners gebruik van maken. Daarnaast beschikken we over een mooi cultureel aanbod qua monumenten, landgoederen, karakteristieke elementen en archeologische vindplaatsen. Dit koesteren we en willen we versterken. We maken ons sterk voor de lokale media en zijn kritisch over streekomroepen.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Lokale media	We brengen de impact van de nieuwe Mediawet voor Oldebroek in kaart en onderzoeken hoe we de lokale media kunnen versterken. Tevens zijn wij kritisch op de vorming van een streekomroep.
Versterken cultureel aanbod	We versterken cultuur educatief aanbod, zodat muziekonderwijs toegankelijk wordt voor alle kinderen. Dit doen wij onder meer door het invoeren van een culturele strippenkaart, het ondersteunen van muzikale initiatieven en het stimuleren van samenwerking tussen scholen, muziekscholen en muziekverenigingen. Meer jeugd maakt kennis met identiteit, dialect, cultuur en gemeenschap.
Subsidie muziekverenigingen	We heroverwegen de subsidie voor muziekverenigingen en onderzoeken wat er nodig is om het aanbod van muziekverenigingen te kunnen versterken.
Subsidie Boerderijmuseum	De subsidie voor het Boerderijmuseum blijft behouden.
Cultuurhistorische verenigingen	We hebben halfjaarlijks contact met de cultuurhistorische verenigingen.
Monumenten	We inventariseren elementen die in aanmerking komen om gemeentelijk monument, beschermd ensemble of beschermd (dorps)gezicht te worden. Op basis van de conclusie van de inventarisatie worden mogelijk nieuwe monumenten, ensembles en/of dorpsgezichten aangewezen.

2.5.2.3 Toerisme en recreatie

Wat willen we bereiken?
Oldebroek is een mooie gemeente met een kleinschalig karakter. Passend bij de eigenheid van de gemeente ondersteunen we toerisme en (dag)recreatie.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Bewegwijzering	We actualiseren de bewegwijzering naar recreatieve ondernemers waar nodig en volgen daarvoor de Nota Toeristische Bewegwijzering.
Kleine recreatieondernemers	We versterken de positie van kleine recreatieondernemers door regelmatig contact. Hierbij hebben we aandacht voor het aanpakken van signalen en knelpunten.
Toegankelijkheid recreatieterreinen	Recreatieterreinen blijven goed toegankelijk voor inwoners en bezoekers. Knelpunten die de toegankelijkheid beïnvloeden worden in samenwerking met betrokken partijen besproken en waar mogelijk opgelost.
Stratenmakers-ambacht	Initiatieven die bijdragen aan de zichtbaarheid van het stratenmakersambacht ondersteunen we waar mogelijk.

2.5.3 Verplichte indicatoren

Voor een toelichting op de indicatoren verwijzen we u naar de bijlage 'toelichting verplichte indicatoren'.

Verplichte indicatoren				
Indicator	Eenheid	Periode	Oldebroek	Nederland
Niet-sporters	%	2024	54,8	42,5

2.5.4 Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de rekening 2025, begroting 2026 na wijziging en de begroting 2027-2030.

Bedragen * € 1.000

Financieel overzicht						
Exploitatie in €	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten	-6.397	-5.809	-6.004	-6.189	-6.115	-5.961
Totaal baten	834	655	668	668	668	668
Saldo programma	**-5.563**	**-5.153**	**-5.335**	**-5.521**	**-5.446**	**-5.293**

Onderstaande tabel laat zien hoe de financiële mutaties behorende bij dit programma zijn opgebouwd. Onder de tabel staat de toelichting per onderwerp.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
College Uitvoeringsprogramma (CUP)				
Initiatieven sportakkoord	-15	-15	-15	0
Monumenten	-10	0	0	0
Stratenmakersambacht	-5	-5	-5	0
Swim2Play	0	-130	-130	PM
Versterken cultureel aanbod	0	-50	-50	-50
Totaal wijzigingen op dit programma	-30	-200	-200	-50

Onderstaand ziet u de tekstuele toelichting op de mutaties bij dit programma.

College Uitvoeringsprogramma (CUP)

Initiatieven sportakkoord
We stimuleren de maatschappelijke partners van het Sportakkoord Oldebroek om initiatieven te blijven ontwikkelen voor het in beweging brengen van onze (kwetsbare) inwoners. We geven een vervolg aan het uitvoeringsbudget Sportakkoord Oldebroek.

Monumenten
We inventariseren elementen die in aanmerking komen om gemeentelijk monument, beschermd ensemble of beschermd (dorps)gezicht te worden. Op basis van de conclusie van de inventarisatie worden mogelijk nieuwe monumenten, ensembles en/of dorpsgezichten aangewezen.

Stratenmakersambacht
Initiatieven die bijdragen aan de zichtbaarheid van het stratenmakersambacht ondersteunen we waar mogelijk.

Swim2Play
We voeren gedurende één jaar een pilot Swim2Play in. De twaalf basisscholen kunnen zich aanmelden om voor kinderen in groep 1 tot en met 8 zwemonderwijs in zwembad De Veldkamp aan te bieden. Na een jaar stellen we de voorwaarden vast waaronder deze regeling kan worden doorgezet.

Versterken cultureel aanbod

We versterken het cultuur-educatief aanbod, zodat muziekonderwijs toegankelijk wordt voor alle kinderen. Dit doen wij onder meer door het invoeren van een culturele strippenkaart, het ondersteunen van muzikale initiatieven en het stimuleren van samenwerking tussen scholen, muziekscholen en muziekverenigingen. Meer jeugd maakt kennis met identiteit, dialect, cultuur en gemeenschap.

2.6 Sociaal domein

2.6.1 Algemeen

Beschrijving programma

Op dit programma worden uitgaven verantwoord die gemeente maakt voor de taken en verantwoordelijkheden die voortvloeien uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. De uitgaven voor welzijn en burgerparticipatie zoals Oldebroek voor mekaar en dorpshuizen vallen hier ook onder.

2.6.2 Speerpunten

In de hierna genoemde speerpunten herkent u punten uit het bestuursakkoord 2026-2030 'Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek.' Per speerpunt is aangegeven welke doelen we voor 2027 en verder stellen en welke inzet we doen.

2.6.2.1 Gezinnen

Wat willen we bereiken?

Het gezin is de hoeksteen van de samenleving. Sterke en stabiele gezinnen dragen bij aan de veiligheid en het welzijn van iedereen. Echtscheidingen willen we zoveel mogelijk voorkomen. Door middel van preventie en passende, laagdrempelige ondersteuning werken we daaraan.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Week van het gezin	We organiseren jaarlijks activiteiten tijdens en rond de Week van het gezin om bewustzijn van de kracht van het gezin te creëren. Dit doen we samen met ouders en partners. We streven naar minimaal 400 deelnemers aan alle activiteiten. We sluiten de Week van het gezin af met een jaarlijkse bijeenkomst voor gezinnen.
Geboortegeschenk	We ontwikkelen een geschenk dat we uitreiken aan de ouders van pasgeborenen in onze gemeente.
Aanpak voorkomen relatieproblemen en echtscheidingen	We ontwikkelen een lokale aanpak voor het voorkomen van relatieproblemen en scheidingen. De aanpak is gericht op preventie en het bieden van hulp waar dat nodig is. Dit doen we samen met lokale organisaties en kerken.
Preventieve en passende jeugdhulp	We dragen bij aan de mentale gezondheid van kinderen en jongeren. We stimuleren ouders, partners, scholen en anderen om preventieve initiatieven te ontwikkelen. Het beeldmerk Pit (Positieve Impact voor de Toekomst) faciliteert dit en gebruiken we in de communicatie.
Robuust preventienetwerk	We bestendigen het robuuste preventienetwerk rondom ouders, kinderen en jongeren. De samenwerking met Nummer 13 verbreden we zodat ze aanwezig kunnen zijn in alle kernen en zij voldoen aan de vraag naar meer activiteiten. De overeenkomst met de Stichting Buurtgezinnen verlengen we met vier jaar.
Preventiebeleid onverantwoord middelengebruik	Het preventiebeleid om onverantwoord middelengebruik tegen te gaan, zetten we door. Het Opgroeien in een Kansrijke Omgeving-programma geven we een vervolg. We ondersteunen partners in het versterken van de omgeving rondom kinderen en jongeren (10 tot 18 jaar). Hiermee beogen we een mentaal gezondere jeugd, die minder middelen gebruikt.

2.6.2.2 De kracht van de samenleving

Wat willen we bereiken?
Sociale samenhang draagt bij aan het welbevinden van onze inwoners en zorgt dat ze minder snel gebruik hoeven maken van professionele ondersteuning. We zijn trots op de grote hoeveelheid actieve vrijwilligers bij kerken, verenigingen en in dorpsgroepen. Die kracht van de lokale samenleving willen we steunen en benutten.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Toekomstbestendig welzijn	We voeren het meerjarenplan 'Bouwen aan een toekomstbestendig Welzijn' uit. Daarbij wordt het welzijnswerk structureel gefinancierd en de vrijwilligersorganisaties binnen zorg en welzijn met behulp van subsidies ondersteund. Het Platform Informele Ondersteuning (PIO) wordt betrokken bij de verdere uitvoering van plannen.
Ouderen	Samen met maatschappelijke partners werken we aan aanbod in alle kernen voor ouderen om actief deel te nemen aan het maatschappelijk leven.
Ontmoetings- en speelplekken	Met de BOSS-plekken zetten we in op het realiseren van meerdere plekken waar bewegen, ontmoeten, spelen en sporten centraal staan.

2.6.2.3 Passende ondersteuning

Wat willen we bereiken?
Onze wettelijke zorgtaak geeft verantwoordelijkheid. Met preventieve activiteiten voorkomen we zoveel mogelijk dat inwoners gebruik moeten maken van professionele ondersteuning. Wanneer ze dit tijdelijk wel nodig hebben, dan kunnen ze vertrouwen op goed toegankelijke en professioneel georganiseerde hulp. Dat geldt ook voor eventuele financiële ondersteuning. Inwoners zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun financiële situatie, maar als daar ondersteuning bij nodig is, zorgen wij dat die beschikbaar is.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Van zorg naar welzijn en gezondheid	We realiseren met behulp van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) de beweging van Zorg naar Welzijn en Gezondheid. De transformatie Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM) krijgt vorm. We zetten in op meer collectieve en vrij toegankelijke voorzieningen.
Recht op keuzevrijheid jeugdzorg en Wmo	We houden een passend en dekkend aanbod van Wmo- en jeugdvoorzieningen voor alle inwoners. De gecontracteerde zorg sluit aan bij de geloofsovertuigingen, verschillende levenswijzen en achtergronden van inwoners. Daarnaast bieden we de mogelijkheid om via een pgb ondersteuning in te kopen wanneer het gecontracteerde aanbod niet passend wordt bevonden.
Passende jeugdhulp en Wmo	Met behulp van de kwaliteitsmedewerker Jeugd sturen we aan de voorkant op efficiënte en effectieve inzet van de beschikbare jeugdhulp. We zien toe op zowel kwaliteit en rechtmatigheid van gecontracteerde zorg en PGB binnen de Wmo en Jeugdhulp. Door versterking van het toezicht op rechtmatigheid Wmo wordt invulling gegeven aan de wettelijke toezichtstaak en ontstaat beter inzicht in risico’s en oneigenlijk gebruik.
Armoede en schulden	De aanbevelingen uit het KWIZ-onderzoek en het rekenkameronderzoek naar het armoede- en schuldenbeleid voeren we uit met als doel om de armoede- en schuldenproblematiek te verminderen.
Sociaal team en CJG	We onderzoeken de inrichting van een sterke toegang en ondersteuning bij het sociaal team en het CJG en voeren daaruit volgende verbeterpunten uit.

2.6.2.4 Asiel

Wat willen we bereiken?
Het lopende proces (raadsbesluit januari 2025), om te komen tot één of meerdere asielopvanglocaties, is gestopt. Hier zijn belangrijke redenen voor: Ondanks dat een deel van onze inwoners actief heeft meegedacht om te komen tot mogelijke locaties, hebben bezwaren en zorgen onvoldoende plaats gekregen in dit proces. Daardoor is een deel van de inwoners, die bij asielopvang primair deze elementen naar voren willen brengen, onvoldoende gehoord. Daarom is het van belang dat inwonersparticipatie anders vormgegeven wordt.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Proces asielopvang	We zoeken naar haalbare locaties voor asielopvang en verbinden dat aan voorwaarden. In de uitvoering ligt de nadruk op participatie.

2.6.3 Verplichte indicatoren

Voor een toelichting op de indicatoren verwijzen we u naar de bijlage 'toelichting verplichte indicatoren'.

Verplichte indicatoren				
Indicator	Eenheid	Periode	Oldebroek	Nederland
Banen	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2025	645,5	858,8
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2023	1	1
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2024	3	6
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2024	2	2
Netto arbeidsparticipatie	%	2025	75,6	73,2
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000	2025	147,1	281,2
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2025	292,8	217,8
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025	11,5	13,7
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025	0,7	1,0
Jongeren met jeugdreclassering	% van jongeren 12-23 jaar	2025	0	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	2025	650	720

2.6.4 Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de rekening 2025, begroting 2026 na wijziging en de begroting 2027-2030.

Bedragen * € 1.000

Financieel overzicht						
Exploitatie in €	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten	-38.050	-38.274	-37.740	-36.859	-36.784	-36.715
Totaal baten	12.350	11.026	8.531	8.631	8.631	8.631
Saldo programma	**-25.700**	**-27.248**	**-29.209**	**-28.228**	**-28.154**	**-28.084**

Onderstaande tabel laat zien hoe de financiële mutaties behorende bij dit programma zijn opgebouwd. Onder de tabel staat de toelichting per onderwerp.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Autonome ontwikkelingen				
Jeugdhulp	-43	-43	-43	-43
Opvang en beschermd wonen	0	0	0	0
Veilig Thuis	-43	-43	-43	-43
Wmo Begeleiding	-66	-66	-66	-66
Wmo Huishoudelijke Hulp	-165	0	0	0
Wonen Welzijn en Zorg	-55	-55	-55	-55
College Uitvoeringsprogramma (CUP)				
Geboortegeschenk	-3	-3	-3	-3
Passende jeugdhulp	-46	-30	-15	0
Passende Wmo	-32	-32	-32	-32
Preventiebeleid onverantwoord middelengebruik	-55	-55	-55	0
Preventieve en passende jeugdhulp	-30	-30	-30	-30
Proces asielopvang	-150	-150	0	0
Robuust preventienetwerk (Buurtgezinnen)	-60	-60	-60	-60
Robuust Preventienetwerk (Nummer 13)	-60	-60	-60	-60
Sociaal Team en CJG	-90	PM	PM	PM
Week van het gezin	-10	-10	-10	-10
Totaal wijzigingen op dit programma	**-908**	**-637**	**-472**	**-402**

Onderstaand ziet u de tekstuele toelichting op de mutaties bij dit programma.

Autonome ontwikkelingen

Jeugdhulp

De kosten op het gebied van jeugdhulp nemen toe door prijsstijgingen en dure zorgtrajecten. Voor 2027 is rekening gehouden met een prijsstijging van 3,4%. De contractafspraken van Meerinzicht houden rekening met een stijging van 3,9% (OVA). Voorgesteld wordt deze extra verhoging te ramen. Dit geeft een stijging van € 43.000. De prognose van de uitgaven in zorgverbruik is op dit moment door incidentele dure zorgtrajecten echter nog niet duidelijk in beeld. De hoogte van de stijging van de uitgaven is daardoor vanaf 2027 nog onzeker. De incidentele dure zorgtrajecten zijn onvoorspelbaar en kunnen in de praktijk veel hogere kosten opleveren. Vooralsnog wordt nu geen hogere raming opgenomen voor incidentele dure zorgtrajecten.

Opvang en beschermd wonen

Regionaal is afgesproken dat jaarlijks 33% van de door de regio te ontvangen middelen Maatschappelijk opvang en Beschermd Wonen wordt besteed aan de lokale uitvoering. Daarom wordt vanaf 2028 structureel € 264.000 per jaar geraamd voor dit doel te dekken uit regionale middelen. Hiervoor kunnen taken op het gebied van Aanpak Voorkomen Escalatie, Wonen en Zorg nu structureel bekostigd worden.

Veilig Thuis

Veilig Thuis heeft te maken met een structurele stijging van kosten door meer meldingen van huiselijk geweld en de verhoging van normtijden voor de uitvoering van wettelijke taken. De gemeentelijke bijdrage wordt met € 43.000 per jaar verhoogd.

Wmo Begeleiding

De kosten op het gebied van Wmo-begeleiding blijven stijgen. Het verwachte tekort vanaf 2027 bedraagt € 330.000. In de afgelopen periode zijn er meerdere ontwikkelingen geweest waar we binnen de lokale Wmo andere antwoorden weten te vinden, zodat instroom in beschermd wonen of maatschappelijke opvang in de regio niet nodig is. Daarom wordt vanaf 2027 33% (€ 264.000) van de vanuit de regio te ontvangen middelen Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen structureel ingezet voor de kosten van Wmo-begeleiding. Hiermee wordt ook financieel de inzet verschoven van regionaal budget naar het lokaal Wmo-budget. Daarnaast is er een structurele ophoging van € 66.000 nodig om de verwachte kosten op de Wmo begeleiding te kunnen dekken.

Wmo Huishoudelijke Hulp

De kosten op het gebied van huishoudelijke hulp zijn gestegen door indexaties en autonome tariefstijgingen. In 2027 is een eenmalige verhoging nodig van € 165.000 om de stijgende kosten te kunnen dekken. Vanaf 2028 verwachten we een afname van 20% van het gebruik van huishoudelijke hulp door de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage. Vanaf 2028 wordt daarom geen verhoging meer geraamd.Voorgesteld wordt het eenmalige tekort van € 165.000 in 2027 te dekken uit de reserve Beschermd wonen/Maatschappelijke opvang.

Wonen Welzijn en Zorg

Om uitvoering te geven aan het lopende beleid Wonen Welzijn en Zorg (2022-2030) en de opgaven Wonen-Zorg is structurele formatie nodig. Dit werd voorheen vanuit tijdelijke CUP-middelen gedekt.

College Uitvoeringsprogramma (CUP)

Geboortegeschenk

We ontwikkelen een geschenk dat we uitreiken aan de ouders van pasgeborenen in onze gemeente.

Passende jeugdhulp

Met behulp van de kwaliteitsmedewerker Jeugd sturen we aan de voorkant op efficiënte en effectieve inzet van de beschikbare jeugdhulp. We zien toe op zowel kwaliteit en rechtmatigheid van gecontracteerde zorg en PGB binnen de Wmo en Jeugdhulp. De jaarlijkse kosten worden geraamd op € 46.000. Er wordt vanuit gegaan dat de kosten zich op termijn terugverdienen door lagere zorgkosten.

Passende Wmo
Door versterking van het toezicht op rechtmatigheid Wmo wordt invulling gegeven aan de wettelijke toezichtstaak en ontstaat beter inzicht in risico's en oneigenlijk gebruik. De jaarlijkse kosten bedragen € 32.000.

Preventiebeleid onverantwoord middelengebruik
Het preventiebeleid om onverantwoord middelengebruik tegen te gaan, zetten we door. Het Opgroeien in een Kansrijke Omgeving -programma geven we een vervolg. We ondersteunen partners in het versterken van de omgeving rondom kinderen en jongeren (10 tot 18 jaar). Hiermee beogen we een mentaal gezondere jeugd, die minder middelen gebruikt. Er wordt voor 3 jaar € 55.000 geraamd.

Preventieve en passende jeugdhulp
We dragen bij aan de mentale gezondheid van kinderen en jongeren. We stimuleren ouders, partners, scholen en anderen om preventieve initiatieven te ontwikkelen. Het beeldmerk Pit (Positieve Impact voor de Toekomst) faciliteert dit en gebruiken we in de communicatie. Voor de komende vier jaar worden de kosten op € 30.000 geraamd. De kosten voor deze ontwikkeling kunnen gedekt worden uit de reserve Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen.

Proces asielopvang
We zoeken naar haalbare locaties voor asielopvang. In de uitvoering ligt de nadruk op participatie.

Robuust preventienetwerk (Buurtgezinnen)
De overeenkomst met de Stichting Buurtgezinnen verlengen we met vier jaar.

Robuust Preventienetwerk (Nummer 13)
We bestendigen het robuuste preventienetwerk rondom ouders, kinderen en jongeren. De samenwerking met Nummer 13 verbreden we zodat ze aanwezig kunnen zijn in alle kernen en zij voldoen aan de vraag naar meer activiteiten. De kosten worden geraamd op € 60.000.

Sociaal Team en CJG
We onderzoeken de inrichting van een sterke toegang en ondersteuning bij het sociaal team en het CJG en voeren daaruit volgende verbeterpunten uit. De kosten voor een kwartiermaker worden geraamd op € 90.000. Deze eenmalige kosten kunnen gedekt worden uit de reserve Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen.

Week van het gezin
We organiseren jaarlijks activiteiten tijdens en rond de Week van het gezin om bewustzijn over de kracht van het gezin te creëren. Dit doen we samen met ouders en partners. We streven naar minimaal 400 deelnemers aan alle activiteiten. We sluiten de Week van het gezin af met een jaarlijkse bijeenkomst voor gezinnen.

2.6.5 Verbonden partijen
Stichting / Vereniging

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	Inclusief Groep			
Vestigingsplaats	Nunspeet			
Website	https://www.inclusiefgroep.nl/			
Deelnemende partijen	De gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Nijkerk, Oldebroek en Putten.			
Doel samenwerking	De Inclusief Groep is ondernemer in passend werk en richt zich op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Binnen de gemeente Oldebroek bemiddelt de Inclusief Groep bij het begeleiden van uitkeringsgerechtigden naar de arbeidsmarkt.			
Bestuurlijk belang	De zeven gemeenten in de regio Noord-Veluwe zijn aandeelhouder.			
Financieel belang	Door uitkeringsgerechtigden aan werk te helpen, dalen de uitgaven voor sociale voorzieningen. De gemeente kan hieraan bijdragen door taken uit te besteden aan de Inclusief Groep.			
Lokale invloed	Bestuurder: portefeuillehouder Participatie wet. Aandeelhouder: portefeuillehouder Bedrijfsvoering. Team: Samenleving. Gemeenteraad wordt geïnformeerd via: begroting en Jaarrekening. Frequentie overleggen: twee keer per jaar.			
Risico's	Het vinden van nieuwe samenwerkingen/klanten, het binnenhalen van aanbestedingen, de uitvoering van de Participatiewet, de hoogte van de WSW-subsidie en voldoende instroom en deskundigheid kandidaten.			
Jaar financieel resultaat	2025	Financieel resultaat	€ 885	
Jaar van Bijdrage / Baat	2027	Bijdrage (+) / Baat (-)	€ 1.922	
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2025	€ 7.703	31-12-2025	€ 8.588
Vreemd vermogen	1-1-2025	€ 9.633	31-12-2025	€ 9.317

2.7 Volksgezondheid en milieu

2.7.1 Algemeen

Beschrijving programma

De gemeente Oldebroek is verantwoordelijk voor de inzameling van afval en voor de aanleg en het onderhoud van riolering. Hiervoor worden ook heffingen opgelegd (riool- en afvalstoffenheffing) welke in principe 100% kostendekkend zijn. Dit zijn de twee grootste posten op dit taakveld. Daarnaast worden ook nog uitgaven die rondom milieubeheer, begraafplaatsen en de volksgezondheid op dit programma verantwoord.

2.7.2 Speerpunten

In de hierna genoemde speerpunten herkent u punten uit het bestuursakkoord 2026-2030 'Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek.' Per speerpunt is aangegeven welke doelen we voor 2027 en verder stellen en welke inzet we doen.

2.7.2.1 Boeren

Wat willen we bereiken?

De agrarische sector is onlosmakelijk verbonden met onze gemeente. Zij zorgen niet alleen voor de productie van ons voedsel maar beheren voor een belangrijk deel ook ons omvangrijke buitengebied. Boeren verdienen waardering en ondersteuning om hun bedrijven ook in de toekomst voort te zetten. We dragen de boerensector een warm hart toe, in woord en daad. Waar boeren willen stoppen is, onder voorwaarden, functieverandering naar wonen of bedrijfsbestemming mogelijk. In het buitengebied met veel agrarische ondernemers en vee is er geen plaats voor vestiging van de wolf.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Spuitvrije zones	Met de agrarische sector bepalen we welke spuitvrije zones we in onze gemeente hanteren met oog voor gezondheid, techniek en bedrijfsvoering. We onderzoeken daarvoor de juridische, planologische en technische aspecten van de bestaande zones.
Functie-verandering agrarische erven en woonpercelen	We breiden het functieveranderingsbeleid uit met de mogelijkheid voor nieuwe bedrijfsfuncties in het buitengebied. Het afwegingsbeleid voor het extra toevoegen van een bedrijfswoning passen we aan in het Omgevingsplan Oldebroek. We onderzoeken hoe we het afwegingskader voor het vervangen of aanpassen van bijgebouwen kunnen vereenvoudigen. Kwalitatieve verbetering van het gebied is hiervoor een randvoorwaarde.
Wolf	We brengen de problematiek van de aanwezigheid van de wolf in Oldebroek onder de aandacht bij het bevoegd gezag. We dringen aan op ruimere juridische mogelijkheden (tot en met afschot) om sneller te kunnen handelen bij probleemwolven. We maken ons gereed om juridische mogelijkheden van de burgemeester in te kunnen zetten bij acute dreiging voor de openbare orde en veiligheid.
Weidevogelgebied	We zetten ons in om het areaal weidevogelgebied zo min mogelijk te verkleinen en waar mogelijk te versterken.
Boeren-ambassadeur	In afstemming met het agrarisch overleg stellen we een profiel voor een boerenambassadeur en geven hier uitvoering aan.

2.7.2.2 Klimaat en energie

Wat willen we bereiken?

De wereld verandert en dat zien we ook in Oldebroek. Als het gaat om water, energie en netcongestie komen er grote opgaven op Oldebroek af. We pakken dit pragmatisch op en willen vanuit rentmeesterschap omgaan met onze gemeente. Klimaatmaatregelen die vooral ideologisch zijn ingestoken laten we los, zowel wat betreft CO2-reductie als het afstappen van fossiele brandstoffen. Er wordt een afwijkende koers gevaren.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Uitbreiden en versterken stroomnet	We werken samen met netbeheerders aan de uitbreiding en versterking van het stroomnet en reserveren hiervoor tijdig de benodigde ruimte.
Slimmer benutten stroomnet	We stellen netbewuste principes vast die gericht zijn op het slimmer benutten van het stroomnet en het verminderen van netcongestie. Deze principes passen we toe. Hiermee creëren we ruimte voor ontwikkeling van woningbouw, economie en voorzieningen en werken we aan een betaalbare en toekomstbestendige energievoorziening.
Aanpak lokale knelpunten stroomnet	We ontwikkelen een actieplan voor gebieden waar het stroomnet het meest onder druk staat en voeren dat uit.
Inzicht in knelpunten	We monitoren de ontwikkeling van de (piek)belasting van het stroomnet, de beschikbare netcapaciteit en de effecten van maatregelen. We sturen waar nodig bij.
Steunen initiatieven	We brengen in beeld welke ondersteuning de gemeente kan bieden aan lokale energie-initiatieven en maken ondersteuning toegankelijk.
Evaluatie	We evalueren het programma Klimaatneutraal Oldebroek.
Windturbines en zonnevelden	We zien geen ruimte voor extra commerciële windturbines en zonnevelden en nemen maatregelen om vestiging hiervan te voorkomen.

2.7.2.3 Leefbare dorpen en voorzieningen

Wat willen we bereiken?

Het uitgangspunt is dat in ieder dorp voldoende voorzieningen aanwezig zijn. Daarbij kijken we naar voorzieningen als een bushalte, een geldautomaat, een school en een dorpshuis. Een dorp draait op het verenigingsleven, kerkelijke gemeenschappen en vrijwilligers, daar is brede waardering voor. We stimuleren ontmoeting en werken samen met de dorpen verder aan een sterke sociale basis. De gepresenteerde dorpsvisies van Oosterwolde en Noordeinde vragen om reactie en verdere uitwerking om te komen tot toekomstbestendige dorpen. De gemeente heeft daarbij een faciliterende en stimulerende rol. We willen de schone en rustige leefomgeving waar onze gemeente om bekend staat behouden. Het scheiden van afval willen we zo goed mogelijk faciliteren. We staan voor meer groen en minder tegels in de dorpen en voor nette en betaalbare begraafplaatsen.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Laagvliegroutes Lelystad Airport	We blijven de zorgen en belangen over de gevolgen van de laagvliegroutes voor het woon- en leefklimaat in onze gemeente en de omliggende Noord-Veluwse gemeenten kenbaar maken bij bevoegde instanties. Daarvoor maken we onder andere gebruik van de inspraakmogelijkheden bij besluiten en vergunningen.

Groene en gezonde leef- en werkomgeving	We zetten in op 'waarden gestuurd beheer' voor een groene, gezonde leefomgeving. Overbodige verharding maakt plaats voor robuust groen om hittestress en wateroverlast te verminderen. Daarnaast stimuleren veilige looproutes en toegankelijke 'BOSS-plekken' (Bewegen, Ontmoeten, Spelen, Sporten) een actieve leefstijl en sociaal contact voor alle leeftijden.
Tegelwippen	We zetten de tegelwipactie jaarlijks voort als laagdrempelige publiekscampagne, met een jaarlijkse evaluatie voor 31 december.
Afvalbrengstation Wezep	We ronden voor 31 december 2027 het onderzoek naar locatie en exploitatiemodel af.
Luiercontainers en luierpas	We ronden voor 31 augustus 2027 het onderzoek naar de behoefte aan containers voor luiers en incontinentiemateriaal (inclusief luierpas) af. We nemen voor 31 december 2027 een besluit over invoering.
Tarieven	We herijken voor 31 augustus 2027 de diftar-systematiek zonder gewichtscomponent met compensatie voor grote gezinnen, en voeren de nieuwe tariefstructuur in per 1 januari 2028. Uitgangspunt is dat de tarieven niet sterker stijgen dan de landelijke ontwikkeling en dat het ophalen en wegbrengen van afval betaalbaar blijft.
Afvaldumpingen	Het thema afvaldumpingen wordt als prioriteit opgenomen in de uitvoerings- en handhavingsstrategie en het uitvoeringsprogramma.
Begraafplaatsen	We brengen het huidige onderhoudsniveau en de kostenopbouw van de begraafplaatsen in kaart, en leggen een geactualiseerd beheer- en financieringsplan voor aan de raad met varianten voor inrichtingsaanpassingen en andere onderhoudsniveaus.

2.7.3 Verplichte indicatoren

Voor een toelichting op de indicatoren verwijzen we u naar de bijlage 'toelichting verplichte indicatoren'.

Verplichte indicatoren				
Indicator	Eenheid	Periode	Oldebroek	Nederland
Omvang huishoudelijk restafval	Kg per inwoner	2024	153	148
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2024	83,1	42,8

2.7.4 Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de rekening 2025, begroting 2026 na wijziging en de begroting 2027-2030.

Bedragen * € 1.000

Financieel overzicht						
Exploitatie in €	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten	-10.122	-9.750	-9.077	-8.813	-8.856	-9.089
Totaal baten	8.671	7.467	7.531	7.484	7.535	7.814
Saldo programma	**-1.451**	**-2.284**	**-1.546**	**-1.329**	**-1.321**	**-1.276**

Onderstaande tabel laat zien hoe de financiële mutaties behorende bij dit programma zijn opgebouwd. Onder de tabel staat de toelichting per onderwerp.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Autonome ontwikkelingen				
Bijdrage GGD	-45	-45	-45	-45
CDOKE-middelen	650	0	0	0
College Uitvoeringsprogramma (CUP)				
Aanpak lokale knelpunten stroomnet	0	0	0	0
Afvalbrengstation Wezep	0	0	0	0
Begraafplaatsen	0	0	0	0
Inzicht in knelpunten stroomnet	0	0	0	0
Luiercontainers en luierpas	0	0	0	0
Tarieven Afval	0	0	0	0
Tegelwippen	0	0	0	0
Uitbreiden en versterken stroomnet	0	0	0	0
Totaal wijzigingen op dit programma	**605**	**-45**	**-45**	**-45**

Bovenstaande bedragen vanuit het College Uitvoeringsprogramma (CUP) staan op 0 omdat ze geen effect hebben op het begrotingssaldo. Onderstaand ziet u de tekstuele toelichting op de mutaties bij dit programma. Daarbij zijn voor de onderdelen uit het College Uitvoeringsprogramma (CUP) de bedragen en de dekking daarvan inzichtelijk gemaakt.

Autonome ontwikkelingen

Bijdrage GGD

Van de GGD is er een Programmabegroting 2027 ontvangen. Naast de prijsindex van 4,11% is er door uitbreiding van het RVP (Rijksvaccinatieprogramma) de gemeentelijke bijdrage met € 34.450 verhoogd. Tevens is er een voorstel voor de 1e begrotingswijziging 2027 voor Borging continuïteit Jeugdgezondheidszorg wat voor Oldebroek een extra bijdrage betekent van € 10.400. Een en ander betekent een extra verhoging van € 44.850.

CDOKE-middelen

Vanuit de overschotten van de afgelopen jaren worden de beschikbare CDOKE-middelen ingezet voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid 2027. Hierdoor kan een deel van de in 2027 geraamde CDOKE-bijdrage ter hoogte van € 650.000 incidenteel vrijvallen.

College Uitvoeringsprogramma (CUP)

Aanpak lokale knelpunten stroomnet

We ontwikkelen een actieplan voor gebieden waar het stroomnet het meest onder druk staat en voeren dat uit. We trekken hier structureel € 50.000 voor uit welke we dekken uit de CDOKE-middelen.

Afvalbrengstation Wezep

We ronden voor 31 december 2027 het onderzoek naar locatie en exploitatiemodel af en leggen de raad voor 31 juli 2028 een besluit voor over realisatie van een afvalbrengstation in Wezep. We ramen hiervoor een bedrag van € 48.000 welke we ten laste brengen van de voorziening Afval.

Begraafplaatsen
We brengen het huidige onderhoudsniveau en de kostenopbouw van de begraafplaatsen in kaart, en leggen een geactualiseerd beheer- en financieringsplan voor aan de raad met varianten voor inrichtingsaanpassingen en andere onderhoudsniveaus. De actualisatie kost naar verwachting € 38.000 en we brengen dit ten laste van de voorziening begraven.

Inzicht in knelpunten stroomnet
We monitoren de ontwikkeling van de (piek)belasting van het stroomnet, de beschikbare netcapaciteit en de effecten van maatregelen. We sturen waar nodig bij. Hiervoor is vanaf 2028 structureel een bedrag nodig van € 10.000 welke we dekken uit de CDOKE-middelen.

Luiercontainers en luierpas
We ronden voor 31 augustus 2027 het onderzoek naar de behoefte aan containers voor luiers en incontinentiemateriaal (inclusief luierpas) af. We nemen voor 31 december 2027 een besluit over invoering. We trekken hier € 20.000 voor uit en dekken dit uit de voorziening Afval.

Tarieven Afval
We herijken voor 31 augustus 2027 de diftar-systematiek zonder gewichtscomponent met compensatie voor grote gezinnen en voeren de nieuwe tariefstructuur in per 1 januari 2028. We trekken hier € 42.000 voor uit en dekken dit uit de voorziening Afval.

Tegelwippen
We zetten de tegelwipactie jaarlijks voort als laagdrempelige publiekscampagne, met een jaarlijkse evaluatie voor 31 december. De jaarlijkse kosten zijn € 9.000 en nemen we op in het beheerplan Riolering.

Uitbreiden en versterken stroomnet
We werken samen met netbeheerders aan de uitbreiding en versterking van het stroomnet en reserveren hiervoor tijdig de benodigde ruimte. We trekken hiervoor structureel € 25.000 uit die we dekken uit de CDOKE-middelen.

2.7.5 Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	GGD Noord en Oost Gelderland			
Vestigingsplaats	Warnsveld			
Website	https://www.ggdnog.nl/			
Deelnemende partijen	GGD Noord- en Oost-Gelderland is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten in de regio Noord- en Oost-Gelderland.			
Doel samenwerking	De taken van de GGD staan in de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg). De GGD beschermt en bewaakt de gezondheid van de inwoners van de gemeente. Dit doet de GGD door te zorgen dat de inkoop van de openbare gezondheidszorg efficiënt en effectief georganiseerd is en de uitvoering goed gecoördineerd. In de Bestuursagenda van de GGD staan vier prioriteiten: 1. Nog gezondere jeugd 2. Nog gezondere leefomgeving 3. Nog gezonder ouder worden 4. Nog gezondere leefstijl.			
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit wethouders van de 22 gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden.			
Financieel belang	De gemeente draagt bij aan de exploitatie via een bedrag per inwoner.			
Lokale invloed	Bestuurder: wethouder maatschappelijke ontwikkelingen (volksgezondheid).Team: Samenleving. Gemeenteraad wordt geïnformeerd via: raadsvoorstellen over begroting, tussentijdse rapportages en jaarverslag. Frequentie overleggen: twee keer per jaar.			
Risico's	Risico bij plusproducten: - Niet meer aansluiten van plusproducten bij de behoeften van de klant; - Bezuinigingen bij gemeenten en andere financiers. Als dit risico zich voordoet, zal vast personeel meteen vertrekken. De WW-kosten zijn voor rekening van de GGD. De GGD heeft een weerstandsvermogen van 5% van de omzet van de basisproducten en 20% van de omzet van plusproducten. De reserve basisproducten is voor de helft bij de deelnemende gemeenten gereserveerd, de reserve plusproducten wordt volledig bij de GGD aangehouden.			
Jaar financieel resultaat	2025	Financieel resultaat	€ 1.184	
Jaar van Bijdrage / Baat	2027	Bijdrage (+) / Baat (-)	€ 617	
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2025	€ 1.921	31-12-2025	€ 3.102
Vreemd vermogen	1-1-2025	€ 11.330	31-12-2025	€ 6.969

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	Omgevingsdienst Veluwe			
Vestigingsplaats	Harderwijk/Apeldoorn			
Website	https://www.odveluwe.nl/			
Deelnemende partijen	De gemeenten Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Voorst en de provincie Gelderland.			
Doel samenwerking	Per 1 januari 2024 is de Omgevingsdienst Veluwe opgericht. Deze is ontstaan uit een fusie tussen de Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV) en de Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ). Het vormen van een robuuste organisatie is de aanleiding. Doel van de samenwerking is het behartigen van gemeenschappelijke belangen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht.			
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit dertien personen, waaronder de voorzitter. Elke deelnemer wijst uit zijn midden een lid en een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan. Elk lid heeft in de vergadering één stem. Het dagelijks bestuur bestaat naast de voorzitter uit in ieder geval vier andere leden.			
Financieel belang	De gemeente draagt bij aan de exploitatie. De hoogte van de bijdrage hangt samen met de hoeveelheid afgenomen diensten.			
Lokale invloed	Bestuurder: portefeuillehouder ruimtelijk beleid (milieu). Team: Ruimte. Gemeenteraad wordt geïnformeerd via: raadsvoorstellen over begroting, tussentijdse rapportages en jaarverslag. Frequentie overleggen: algemeen bestuur minimaal twee keer per jaar, dagelijks bestuur zo vaak als nodig.			
Risico's	Op dit moment is het grootste risico de invoering van de Omgevingswet. Op dit moment is nog niet bekend welke effecten die gaat hebben voor het ODV.			
Jaar financieel resultaat	2025	Financieel resultaat	€ 778	
Jaar van Bijdrage / Baat	2027	Bijdrage (+) / Baat (-)	€ 698	
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2025	€ 584	31-12-2025	€ 1.224
Vreemd vermogen	1-1-2025	€ 3.852	31-12-2025	€ 3.103

Bedragen x € 1.000

Naam verbonden partij	Afvalsturing Friesland			
Vestigingsplaats	Leeuwarden			
Website	https://www.omrin.nl/			
Deelnemende partijen	De aandeelhouders van Afvalsturing Friesland zijn de Friese gemeenten, de Groninger gemeenten Appingedam, Delfzijl Westerwolde, Groningen, Het Hogeland en Westerkwartier, regio Noord-Veluwe (Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten), NV Irado (Capelle aan den IJssel, Schiedam, Vlaardingen, Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk) en Aalsmeer.			
Doel samenwerking	Afval op een professionele, innovatieve en duurzame manier in te zamelen, te bewerken en te verwerken.			
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder heeft de Gemeente Oldebroek zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders. Een collegelid vertegenwoordigt de Gemeente Oldebroek en de Noord Veluwse gemeenten hierin.			
Financieel belang	Het financiële belang is de dividenduitkering. De gemeente bezit 58 aandelen van € 450,- nominaal.			
Lokale invloed	Bestuurder: portefeuillehouder Duurzaamheid. Team: Leefomgeving. Gemeenteraad wordt geïnformeerd via: P&C-cyclus (budgetcyclus). Frequentie overleggen: twee keer per jaar.			
Risico's	De belangrijkste risico’s voor de vennootschap liggen in de technische beschikbaarheid van de kapitaalintensieve installaties, de beschikbaarheid van afval en de ontwikkelingen op de energiemarkt. Langdurige stilstand, onvoldoende beschikbaarheid van afval of dalende/stijgende energieprijzen kunnen een belangrijke impact hebben op het resultaat van Afvalsturing Friesland.			
Jaar financieel resultaat	2025	Financieel resultaat	€ 2.530	
Jaar van Bijdrage / Baat	2027	Bijdrage (+) / Baat (-)	€ -15	
Financiële gegevens	Begindatum	Bedrag	Einddatum	Bedrag
Eigen vermogen	1-1-2025	€ 83.562	31-12-2025	€ 84.068
Vreemd vermogen	1-1-2025	€ 131.694	31-12-2025	€ 131.702

2.8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

2.8.1 Algemeen

Beschrijving programma

Met een situationeel grondbeleid drukt de gemeente duidelijk haar stempel op de inrichting van de publieke ruimte. Zo wordt via omgevingsplannen bepaald welke grond voor welk gebruik geschikt is en wordt het grondbeleid gebruikt om woonwijken te realiseren of inbreidingslocaties van functie te laten veranderen. Afhankelijk van de situatie wordt gekozen voor een actief of faciliterend grondbeleid.

2.8.2 Speerpunten

In de hierna genoemde speerpunten herkent u punten uit het bestuursakkoord 2026-2030 'Nieuwe koers, samen verder voor Oldebroek.' Per speerpunt is aangegeven welke doelen we voor 2027 en verder stellen en welke inzet we doen.

2.8.2.1 Woningbouw

Wat willen we bereiken?

We bouwen naar lokale behoefte waarbij inbreiding de voorkeur verdient boven uitbreiding. We spannen ons in om woningbouwlocaties die vanwege wet- en regelgeving vertraging hebben toch te realiseren. Als gemeente houden we de regie op grote ruimtelijke ontwikkelingen, daarom voeren we een actief grondbeleid. Als we bouwen is er nadrukkelijk oog voor kleinere woningen om zo de doorstroom te bevorderen.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Groene bufferzones	We behouden voldoende groene bufferzones tussen buitenplaatsen of landgoederen en nieuw te bouwen woonwijken. Waar nodig passen we beleid en het Omgevingsplan hiervoor aan.
Actief grondbeleid	We volgen de ontwikkelingen in de markt en kopen en verkopen passend bij onze ambitie.
Divers woningaanbod	Bij nieuwe ontwikkelingen bouwen we op basis van de woondeal.
Woningbouw-monitor	We geven de woningbouwmonitor een vervolg en onderzoeken of deze (eventueel in aangepaste vorm) kan worden opgenomen in de verantwoordingscyclus van het Volkshuisvestingsprogramma.
Nieuwbouw	We onderzoeken welke juridische en informele mogelijkheden er zijn voor het zoveel mogelijk toewijzen van nieuwbouwwoningen in verschillende prijscategorieën aan eigen inwoners.

2.8.2.2 Wonen

Wat willen we bereiken?

Ook in onze gemeente wordt de krapte op de woningmarkt steeds meer zichtbaar. Bij de verdeling van de sociale huurwoningen zien we dat mensen van buiten Oldebroek vaker een sociale huurwoning krijgen toegewezen dan mensen die al een sociale of economische binding met Oldebroek hebben. We zien met name dat jongeren moeilijk aan een woning kunnen komen. We werken daarom verder aan de woningbouwplannen die er zijn. We zien graag dat er meer sociale en goedkope

koopwoningen komen. Bij de nieuwbouw van sociale huurwoningen willen we dat inwoners van onze gemeente daar als eerste van profiteren.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Bouwen naar lokale behoefte	We stellen een Volkshuisvestingsprogramma op en voeren de uitvoeringsagenda uit (onder andere het opstellen van woonwagenstandplaatsenbeleid, de raamovereenkomst met woningcorporaties en de woondeal).
Woningmarktonderzoek	Om de behoefte in beeld te krijgen, voeren we een lokaal woningmarktbehoefte onderzoek uit.
Starterslening	We behouden de starterslening en bieden ruimte voor een aantal nieuwe leningen. We onderzoeken de gewenste hoeveelheid leningen per jaar. Het genoemde bedrag is bestemd om het budget voor startersleningen met € 1 miljoen te verhogen.
Sociale koopwoningen	We zetten ons in om 50% van de nieuw gebouwde sociale koopwoningen toe te wijzen aan mensen met binding met de gemeente. Hiervoor onderzoeken we of schaarste, doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit voor lokale bindingseisen voor nieuwbouw sociale koopwoningen kunnen worden onderbouwd.
Huisvestingsverordening	We passen de huisvestingsverordening voor de verdeling van sociale huurwoningen en sociale koopwoningen aan. We zetten ons in om sociale huurwoningen toe te wijzen met kernbinding (25%) en lokale binding (25%). Daarnaast verdwijnt de voorrang voor statushouders op sociale huurwoningen.
Huisvesting statushouders	We onderzoeken opties voor alternatieve huisvestingsvormen voor statushouders.
Huisvesting van jongeren	We onderzoeken hoe groot de groep jongeren in de actief woningzoekenden sociale huur is en welke mogelijkheden ingezet kunnen worden om hen een betere positie op de woningmarkt te geven.
Knellende wet- en regelgeving	Bij medeoverheden vragen we actief aandacht voor knellende wet- en regelgeving rondom woningbouw. Bij de actualisatie van de Woondeal nemen we opnieuw randvoorwaarden op waarover we in gesprek gaan.
Stimuleren woningbouw	We onderzoeken de mogelijkheden van wet- en regelgeving en waar de notitie Kleinschalige Woningbouwinitiatieven (KWBI) verder in kan voorzien om woningbouw verder te stimuleren. We nemen het onderwerp mantelzorg- en familiewoningen hierin mee.

2.8.2.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

De vraag naar ruimte voor woningbouw, bedrijventerreinen en andere ontwikkelingen wordt steeds groter. Dat betekent dat we soms moeilijke keuzes moeten maken. Door opgaven in onderlinge samenhang op te lossen, ontstaan leefbare, toekomstbestendige en efficiënt ingerichte gebieden. Hoogbouw past in de basis niet bij onze plattelandsgemeente. We geven vervolg aan de werkwijze waarbij de welstandsarchitect vooraf betrokken wordt bij projecten met bijvoorbeeld een grootschalige functieverandering. Dit geldt voor markante plekken in de kernen, al dan niet met gestapelde bouw of in gevallen waarbij een beeldkwaliteitsplan nodig is. De bevindingen van de welstandsarchitect nemen we op in het voorstel aan de gemeenteraad. Voor alle ontwikkelingen maken we een integrale afweging waar we de landschappelijke kwaliteit willen behouden of versterken. Voor nu en de generaties na ons. Dit doen we samen met inwoners, ondernemers en belangenorganisaties.

Onderwerp	Wat gaan we daarvoor doen?
Ruimtevraag defensie	Bij de ruimtevraag van Defensie moet er een evenwichtige balans zijn met de Oldebroeker belangen. We maken ons sterk voor de stikstofruimte van Oldebroek. Dit heeft ook betrekking op het gebruik van stikstofruimte. We streven ernaar om samen met Defensie een planologisch kader op te stellen waarbinnen de belangen voor Oldebroek zijn vastgelegd.
Stikstof	Binnen het gegeven stikstofbeleid van medeoverheden benutten we waar mogelijk strategische kansen. We bepleiten het boerenbelang bij medeoverheden en spreken ons bij hen uit tegen het huidige stikstofbeleid.
Omgevingsvisie	We stellen een nieuwe Omgevingsvisie op, die richting geeft aan de ontwikkeling van de gemeente op de lange termijn. Hierin legt de gemeente haar ambitie en beleidskeuzes voor de fysieke leefomgeving vast, met aandacht voor onder meer wonen, werken, mobiliteit, natuur, gezondheid en veiligheid. De visie maakt duidelijk welke opgaven en gebieden prioriteit krijgen en vormt het strategisch kompas voor toekomstig beleid en ontwikkeling.
Hoogbouw	In de basis maximeren we hoogbouw op 11 meter. We passen de notitie hoogbouw hiervoor aan. Op locaties waar hogere bouw dan 11 meter mogelijk toelaatbaar is, wordt de welstandsarchitect betrokken. Diens advies wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. We evalueren de werkwijze met de betrokkenheid van de welstandsarchitect na tien projecten.

2.8.3 Verplichte indicatoren

Voor een toelichting op de indicatoren verwijzen we u naar de bijlage 'toelichting verplichte indicatoren'.

Verplichte indicatoren				
Indicator	Eenheid	Periode	Oldebroek	Nederland
Gemiddelde WOZ waarde	Per € 1.000	2026	450	439
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2025	5,9	8,4
Demografische druk	%	2026	82,7	71,3
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	Euro per jaar	2026	940	993
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro per jaar	2026	990	1089

2.8.4 Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel toont de lasten en baten (alsmede het saldo) per programma van de rekening 2025, begroting 2026 na wijziging en de begroting 2027-2030.

Bedragen * € 1.000

Financieel overzicht						
Exploitatie in €	Rekening 2025	Begroting 2026 na wijziging	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten	-8.980	-13.711	-9.539	-8.089	-3.957	-3.328
Totaal baten	10.105	9.693	7.258	6.060	3.820	995
Saldo programma	**1.124**	**-4.018**	**-2.281**	**-2.029**	**-137**	**-2.334**

Onderstaande tabel laat zien hoe de financiële mutaties behorende bij dit programma zijn opgebouwd. Onder de tabel staat de toelichting per onderwerp.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
College Uitvoeringsprogramma (CUP)				
Bouwen naar lokale behoefte	-350	-350	-350	-350
Functieverandering agrarische erven	-10	-5	0	0
Groene bufferzones	-10	-10	0	0
Hoogbouw	-15	-5	-5	0
Ruimtevraag defensie	-75	-75	0	0
Spuitvrije zones	-10	-10	0	0
Starterslening	-30	-30	-30	-30
Stikstof	-25	-25	-25	-25
Totaal wijzigingen op dit programma	-525	-510	-410	-405

Onderstaand ziet u de tekstuele toelichting op de mutaties bij dit programma.

College Uitvoeringsprogramma (CUP)

Bouwen naar lokale behoefte

We stellen een Volkshuisvestingsprogramma op en voeren de uitvoeringsagenda uit (onder andere het opstellen van woonwagenstandplaatsenbeleid en een raamovereenkomst met de woningcorporaties). We dekken de jaarlijkse kosten van € 350.000 uit de Reserve Realisatiestimulans. In 2025 is een bedrag ontvangen van € 490.000 en over het jaar 2026 ontvangen we een bedrag van circa € 1 miljoen.

Functieverandering agrarische erven

We breiden het functieveranderingsbeleid uit met de mogelijkheid voor nieuwe bedrijfsfuncties in het buitengebied. Het afwegingsbeleid voor het extra toevoegen van een bedrijfswoning passen we aan in het Omgevingsplan Oldebroek. Kwalitatieve verbetering van het gebied is hiervoor een randvoorwaarde.

Groene bufferzones

We behouden voldoende groene bufferzones tussen buitenplaatsen of landgoederen en nieuw te bouwen woonwijken. Waar nodig passen we beleid en het Omgevingsplan hiervoor aan.

Hoogbouw
In de basis maximeren we hoogbouw op 11 meter. We passen de notitie hoogbouw hiervoor aan. Op locaties waar hogere bouw dan 11 meter mogelijk toelaatbaar is, wordt de welstandsarchitect betrokken. Diens advies wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. We evalueren de werkwijze met de betrokkenheid van de welstandsarchitect na tien projecten.

Ruimtevraag defensie
Bij de ruimtevraag van Defensie moet er een evenwichtige balans zijn met de Oldebroeker belangen. Dit heeft ook betrekking op het gebruik van stikstofruimte. We streven ernaar om samen met Defensie een planologisch kader op te stellen waarbinnen de belangen voor Oldebroek zijn vastgelegd.

Spuitvrije zones
Met de agrarische sector bepalen we welke spuitvrije zones we in onze gemeente hanteren met oog voor gezondheid, techniek en bedrijfsvoering. We onderzoeken daarvoor de juridische, planologische en technische aspecten van de bestaande zones.

Starterslening
We behouden de starterslening en bieden ruimte voor een aantal nieuwe leningen. We onderzoeken de gewenste hoeveelheid leningen per jaar. Het genoemde budget is bestemd voor rentekosten, passend bij een totaalbedrag van € 1 miljoen.

Stikstof
Binnen het gegeven stikstofbeleid van medeoverheden benutten we waar mogelijk strategische kansen. We bepleiten het boerenbelang bij medeoverheden en spreken ons bij hen uit tegen het huidige stikstofbeleid.

3 Financiën

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de meerjarige verplichte financiële overzichten conform de BBV weergegeven. De volgende verplichte overzichten zijn opgenomen:

- Financieel overzicht op basis van taakvelden
- Meerjarig overzicht baten en lasten per programma
- Geprognosticeerde meerjarenbalans
- EMU Saldo van de Gemeente Oldebroek
- Overzicht incidentele baten en lasten per programma

3.2 Financieel overzicht taakvelden

In onderstaande tabel staan de baten en lasten per taakveld opgenomen. Dit overzicht moeten we wettelijk gezien opnemen in onze begroting van de BBV.

Bedragen * € 1.000

Taakvelden		Baten	Lasten	Saldo
0	Bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur	798	-2.953	-2.155
0.10	Mutaties reserves	5.670	-3.644	2.025
0.2	Burgerzaken	352	-757	-405
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	385	-479	-94
0.4	Overhead	1.937	-13.261	-11.324
0.5	Treasury	792	-583	209
0.61	OZB woningen	4.559	-805	3.754
0.62	OZB niet-woningen	2.696	0	2.696
0.64	Belastingen overig	43	-51	-8
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	53.412	0	53.412
0.8	Overige baten en lasten	0	-311	-311
Subtotaal		70.644	-22.843	47.801
1	Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	-2.013	-2.013
1.2	Openbare orde en veiligheid	20	-1.491	-1.471
Subtotaal		20	-3.504	-3.484
2	Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.1	Verkeer en vervoer	282	-4.069	-3.787
Subtotaal		282	-4.069	-3.787

3	Economie			
3.1	Economische ontwikkeling	0	-62	-62
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	-110	-110
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	-11	-11
3.4	Economische promotie	851	-170	681
Subtotaal		851	-354	497
4	Onderwijs			
4.2	Onderwijshuisvesting	32	-1.251	-1.219
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	628	-1.805	-1.177
Subtotaal		661	-3.056	-2.395
5	Sport, cultuur en recreatie			
5.1	Sportbeleid en activering	159	-915	-756
5.2	Sportaccommodaties	478	-1.522	-1.044
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	-361	-361
5.4	Musea	0	-40	-40
5.5	Cultureel erfgoed	0	-32	-32
5.6	Media	25	-518	-493
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	7	-2.615	-2.608
Subtotaal		668	-6.004	-5.335
6	Sociaal domein			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	728	-3.554	-2.826
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	0	-128	-128
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	-3.361	-3.361
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	-687	-687
6.3	Inkomensregelingen	7.074	-8.780	-1.706
6.4	WSW en beschut werk	0	-2.034	-2.034
6.5	Arbeidsparticipatie	0	-1.226	-1.226
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	201	-1.549	-1.348
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	-3.056	-3.056
6.712	Begeleiding (Wmo)	0	-2.732	-2.732
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	-5.997	-5.997
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	-2.331	-2.331
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	-3	-3
6.791	PGB Wmo	0	-207	-207
6.792	PGB Jeugd	0	-247	-247
6.811	Beschermd Wonen (Wmo)	528	-1.034	-506

6.821	Jeugdbescherming	0	-478	-478
6.822	Jeugdreclassering	0	-52	-52
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	-283	-283
Subtotaal		8.531	-37.740	-29.209
7	Volksgezondheid en milieu			
7.1	Volksgezondheid	0	-1.449	-1.449
7.2	Riolering	2.414	-1.867	547
7.3	Afval	3.888	-3.013	875
7.4	Milieubeheer	3	-1.411	-1.408
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	1.226	-1.336	-110
Subtotaal		7.531	-9.077	-1.546
8	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing			
8.1	Ruimte en leefomgeving	281	-1.977	-1.695
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	6.263	-5.980	283
8.3	Wonen en bouwen	713	-1.582	-868
Subtotaal		7.258	-9.539	-2.281
Totaal		96.446	-96.185	260

3.3 Meerjarig overzicht

Bedragen x € 1.000

Programma	2027	2028	2029	2030
LASTEN				
Bestuur en ondersteuning	-22.843	-22.670	-24.399	-22.200
Veiligheid	-3.504	-3.532	-3.440	-3.440
Verkeer, vervoer en waterstaat	-4.069	-4.133	-4.059	-4.083
Economie	-354	-382	-352	-352
Onderwijs	-3.056	-3.019	-2.985	-2.982
Sport, cultuur en recreatie	-6.004	-6.189	-6.115	-5.961
Sociaal domein	-37.740	-36.859	-36.784	-36.715
Volksgezondheid en milieu	-9.077	-8.813	-8.856	-9.089
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-9.539	-8.089	-3.957	-3.328
Saldo lasten	-96.185	-93.687	-90.949	-88.151
BATEN				
Bestuur en ondersteuning	70.644	67.544	67.614	68.230
Veiligheid	20	20	20	20
Verkeer, vervoer en waterstaat	282	282	282	282
Economie	851	851	851	851
Onderwijs	661	661	661	661
Sport, cultuur en recreatie	668	668	668	668
Sociaal domein	8.531	8.631	8.631	8.631
Volksgezondheid en milieu	7.531	7.484	7.535	7.814
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	7.258	6.060	3.820	995
Saldo baten	96.446	92.201	90.082	88.151
Saldo	260	-1.486	-867	1

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor dat afzonderlijk inzicht wordt gegeven in de ramingen voor overhead, onvoorzien en vennootschapsbelasting. Deze zijn hieronder gepresenteerd.

Onvoorzien

Voor de post onvoorzien staat nog een bedrag van € 1 begroot in 2027.

Vennootschapsbelasting

Het geraamde bedrag voor vennootschapsbelasting is € 0 in 2027.

3.4 Geprognosticeerde meerjarenbalans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het BBV voorgeschreven dat bij een uiteenzetting van de financiële positie een geprognosticeerde balans moet worden opgenomen. Deze balans moet meerjarig zijn en geeft inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte.

Bedragen x €1.000

Activa	2027	2028	2029	2030
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	4.480	4.421	4.364	4.307
Materiële vaste activa	101.092	103.399	106.859	105.330
Financiële vaste activa	8.290	8.242	8.206	8.172
Totaal vaste activa	113.862	116.062	119.429	117.809
Vlottende activa				
Voorraden	506	-1.592	660	660
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	7.603	7.603	7.603	7.603
Liquide middelen	59	59	59	59
Overlopende activa	4.902	4.902	4.902	4.902
Totaal vlottende activa	13.070	10.972	13.224	13.224
Activa totaal	126.932	127.034	132.653	131.033

Passiva	2027	2028	2029	2030
Vaste passiva				
Eigen vermogen	37.262	36.447	37.745	36.604
Voorzieningen	13.776	13.366	12.920	12.564
Vaste schulden met een rente-typische looptijd van een jaar of langer	56.865	58.192	62.959	62.837
Totaal vaste passiva	107.903	108.005	113.624	112.005
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < jaar	4.083	4.083	4.083	4.083
Bank- en girosaldi	0	0	0	0
Overlopende passiva	14.946	14.946	14.946	14.946
Totaal vlottende passiva	19.029	19.029	19.029	19.029
Passiva totaal	126.932	127.034	132.653	131.034

3.5 EMU saldo

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	rek. 2025	2027	2028	2029	2030
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	4.248	-1.765	-2.501	330	1.240
Mutatie (im)materiële vaste activa	5.039	3.744	2.248	3.403	-1.586
Mutatie voorzieningen	89	-1.396	-410	-446	-356
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-722	2.951	-2.097	2.252	0
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	20	-9.856	-3.062	-5.771	2.470

3.6 Incidentele baten en lasten

Bedragen * € 1.000

Lasten	2027	2028	2029	2030
Volksgezondheid en milieu				
Afvalbrengstation Wezep	-48	0	0	0
Begraafplaatsen	-38	0	0	0
Behoeften dienstverlening	-30	0	0	0
Bouwen naar lokale behoefte	-350	-350	-350	-350
BW 11 - 2025 Toekomstbestendig Welzijn 2025 - 2030	-418	-370	-390	-390
BW 4 - 2026 Regionaal beleidsplan Maatschappelijke zorg 2026 - 2032	-360	0	0	0
BW 4 - Aanvulling Regionaal beleidsplan Maatsch. Zorg 2026-2032	0	-33	0	0
CDOKE-middelen	650	0	0	0
Communicatie op social media	-10	0	0	0
Compensatie Rijk	-10	0	0	0
Functieverandering agrarische erven	-10	-5	0	0
Groene bufferzones	-10	-10	0	0
Hoogbouw	-15	-5	-5	0
Initiatieven sportakkoord	-15	-15	-15	0
Kwartiermaker I&A-samenwerking H2OE	-19	0	0	0
Leerplicht	-20	0	0	0
Luiercontainers en luierpas	-20	0	0	0
Monumenten	-10	0	0	0
Omgevingswet	-220	-210	-110	-110
Ondersteuning proces Wendbare organisatie	-43	-43	0	0
Passende aansturing voor een wendbare organisatie	-70	-20	0	0
Preventiebeleid onverantwoord middelengebruik	-55	-55	-55	0
Proces asielopvang	-150	-150	0	0
Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E)	-46	0	0	0
Ruimtevraag defensie	-75	-75	0	0
Samenwerking onderwijs en kinderopvang	-30	-30	0	0
Sociaal Team en CJG	-90	0	0	0
Spuitvrije zones	-10	-10	0	0
Stimuleren kleinschalige bedrijventerreinen en bedrijfsverzamelgebouwen	0	-30	0	0
Stratenmakersambacht	-5	-5	-5	0
Swim2Play	0	-130	-130	0

Tarieven Afval	-42	0	0	0
Toegankelijker informatie	-25	-25	-25	0
Uitleenmateriaal evenementen	-10	0	0	0
Uitvoeren implementatieplan dienstverlening	-40	-40	-40	0
Visie op dienstverlening	-15	0	0	0
Weerbaarheid	-70	-70	0	0
Wet loontransparantie	-60	0	0	0
Wmo algemene voorzieningen	-18	0	0	0
Wmo Huishoudelijke Hulp	-165	0	0	0
Zomerfestival	-25	0	0	0
Totaal lasten	-1.997	-1.681	-1.125	-850
Baten	2027	2028	2029	2030
Bouwen naar lokale behoefte	350	350	350	350
BW 11 - 2025 Toekomstbestendig Welzijn 2025 - 2030	418	370	390	390
BW 4 - 2026 Regionaal beleidsplan Maatschappelijke zorg 2026 - 2032	360	0	0	0
BW 4 - Aanvulling Regionaal beleidsplan Maatsch. Zorg 2026-2032	0	33	0	0
Omgevingswet	220	210	110	110
Sociaal Team en CJG	90	0	0	0
Wmo Huishoudelijke Hulp	165	0	0	0
Afvalbrengstation Wezep	48	0	0	0
Begraafplaatsen	38	0	0	0
Luiercontainers en luierpas	20	0	0	0
Tarieven Afval	42	0	0	0
Totaal baten	1.751	963	850	850
Saldo	-245	-717	-275	0

4 Paragrafen

4.1 Lokale Heffingen

4.1.1 Algemeen

De paragraaf lokale heffingen geeft informatie over:

- het heffingenbeleid;
- de geschatte inkomsten;
- de hoogte van de heffingen;
- de lokale lastendruk;
- het kwijtscheldingsbeleid.

4.1.2 Beleid

Wat willen we bereiken?

Bij het bepalen van de tarieven voor gemeentelijke belastingen hanteren we de volgende uitgangspunten:

- in principe worden de gemeentelijke belastingen jaarlijks met niet meer dan het inflatiepercentage verhoogd;
- voor producten en diensten worden zoveel mogelijk kostendekkende tarieven gehanteerd.

Hierna geven we in het kort aan hoe we omgaan met deze uitgangspunten in het kader van de Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) voorschriften.

Op grond van de gegevens uit de meicirculaire 2026 is het indexpercentage bepaald op 3,4%.

De tarieven voor de begraafplaatsrechten 2027 zijn in vergelijking met de tarieven voor 2026 met het indexpercentage verhoogd.

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 in werking getreden en de legesverordening is per 1 januari 2024 afgestemd op de Omgevingswet. Daarbij blijft het uitgangspunt dat zoveel mogelijk kostendekkende tarieven worden gehanteerd. De ervaringen van de nieuwe Omgevingswet worden meegenomen bij de evaluatie van de Legesverordening en de tariefstelling. Hierover wordt u in een afzonderlijk voorstel over geïnformeerd.

De tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn kostendekkend, rekening houdend met de op basis van de BBV vastgestelde uurlonen en overhead. Conform het Beleids- en Beheerplan Water en Riolering zijn de tarieven rioolheffing met 1,5% verhoogd. Hierboven op komt het indexatiepercentage van 3,4%. In totaal is het tarief met 4,9% gestegen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Met de volgende heffingen betaalt de gemeente specifieke kosten:

- afvalstoffenheffing voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval;
- rioolheffing voor het beheer van de gemeentelijke riolering;
- leges voor vergunningverlening;
- begraafplaatsrechten voor kosten van de gemeentelijke begraafplaatsen.

De inkomsten uit de onroerendezaakbelastingen, toeristenbelasting, forensenbelasting en precariobelasting gebruiken we als algemeen dekkingsmiddel. De inkomsten uit de reclamebelasting betalen we, na aftrek van de gemeentelijke kosten, door aan de ondernemersverenigingen.

4.1.3 Lokale heffingen

In de begroting voor het jaar 2026 verwachten we de volgende inkomsten uit lokale heffingen. Het is een eerste inschatting op basis van voorlopige gegevens. De definitieve tariefvoorstellen bieden we aan in de belastingverordeningen voor 2026. Ter vergelijking staan de begrote opbrengsten van 2026 naast de begrote opbrengsten voor 2025.

Bedragen * € 1.000

Lokale heffingen/Belastingsoort	2027	2026
Afvalstoffenheffing	2.850	2.821
Begraafplaatsrechten	641	625
Forensenbelasting	40	38
Omgevingsvergunningen	977	921
OZB eigenaren niet woningen	1.654	1.548
OZB eigenaren woningen	4.525	4.188
OZB gebruikers	1.042	977
Precariobelasting	13	14
Reclamebelasting	30	30
Rioolheffing	2.185	2.138
Toeristenbelasting	811	833
Totaal	**14.769**	**14.132**

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De hoogte van de OZB is afhankelijk van de vastgestelde WOZ-waarde van het pand of de grond (object). Die waarde wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van marktontwikkelingen. Voor de OZB 2027 wordt de waarde van objecten naar het marktniveau per 1 januari 2026 bepaald. Daarna bekijken we of de OZB-tarieven voor 2027 op basis van de nieuw bepaalde WOZ-waarden moeten worden bijgesteld. Als de totale waarde van de onroerende zaken daalt, stijgt het heffingspercentage. Omgekeerd daalt het heffingspercentage als de totale waarde van de onroerende zaken stijgt. Bij de opstelling van deze begroting is de herwaardering van de objecten voor 2027 (naar waardepeildatum 1 januari 2026) nog niet in volle gang.

De totale OZB-opbrengsten worden verhoogd met het inflatiepercentage van 3,4%. Deze verhoging is meegenomen in de berekening van de tarieven.

De OZB-opbrengsten nemen ook toe door nieuwe objecten. Bij de berekening van de OZB-tarieven is rekening gehouden met een minderopbrengst door bezwaarschriften, leegstand en oninbare posten.

De voorlopige tarieven OZB voor 2027 zijn berekend op:

OZB tarieven	Woningen		Niet woningen	
	2027	2026	2027	2026
Eigenaren (voorlopig)	0,0965%	0,0984%	0,3498%	0,2987%
Gebruikers (voorlopig)			0,2332%	0,2271%
Totaal	**0,0965%**	**0,0984%**	**0,5830%**	**0,5258%**

De definitieve OZB-tarieven volgen bij de vaststelling van de belastingverordeningen voor 2027.

Toeristenbelasting

Op verzoek van de toeristische sector stellen we het tarief van de toeristenbelasting twee jaar vooruit al vast. Het tarief voor de toeristenbelasting bedraagt in 2027, dat vorig jaar al is vastgesteld, per overnachting € 1,78. We stellen voor om het tarief voor 2028 met het inflatiepercentage van 3,4% te verhogen tot € 1,84.

Voor verblijf op vaste standplaatsen wordt uitgegaan van forfaitaire tarieven, waarbij wordt uitgegaan van een gemiddeld aantal personen en overnachtingen. Uit onderzoek is gebleken dat op een vaste standplaats voor het verblijf door een of meer leden van eenzelfde huishouden gemiddeld 70 overnachtingen door 2,3 personen plaatsvinden in de periode april tot en met oktober (seizoenplaats). Voor een heel jaar zijn deze aantallen 76 en 2,5.

Voor 2027 is het tarief voor verblijf door leden van eenzelfde huishouden op een vaste standplaats € 338,20 voor een jaarplaats en € 286,58 voor een seizoenplaats.

Tariefsoort	2027	2026
Per overnachting	€ 1,78	€ 1,74
Vaste standplaats heel jaar	€ 338,20	€ 330,60
Vaste standplaats april t/m oktober	€ 286,58	€ 280,14

Forensenbelasting

Voor de forensenbelasting wordt een vast bedrag per woning geheven. Het tarief voor 2026 is € 339,00 per woning. We stellen voor dit tarief met het inflatiepercentage van 3,4% te verhogen tot € 350,00 voor 2027.

Tariefsoort	2027	2026
Vast bedrag	€ 350,00	€ 339,00

Precariobelasting voor standplaatsen

In de kernen Wezep en Oldebroek heffen we precariobelasting voor het uitstallen van te verkopen artikelen of eetwaren op openbare gemeentegrond met een kraam, een verkoopwagen of vergelijkbaar vervoermiddel. Het tarief voor 2026 is € 1,35 per dagdeel, per vierkante meter ingenomen grond, met een maximum van € 369,85 per kwartaal. We stellen voor het tarief te verhogen met het inflatiepercentage van 3,4% tot € 1,40 en het maximumtarief te verhogen naar € 382,40.

Tariefsoort	2027	2026
Per dagdeel, per m² grond	€ 1,40	€ 1,35
Maximumbedrag	€ 382,40	€ 369,85

Reclamebelasting

Voor het winkelgebied rond het Meidoornplein in Wezep en aan de Zuiderzeestraatweg in het centrum van Oldebroek wordt reclamebelasting geheven. Deze belasting betalen de gebruikers van onroerende zaken (niet-woningen) in deze gebieden, waarbij openbare aankondigingen aanwezig zijn die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg. De opbrengst van de reclamebelasting wordt, na aftrek van de kosten die de gemeente voor de heffing en de inning maakt, doorbetaald aan de ondernemersverenigingen Oldebroek en Wezep-Hattemerbroek. Zij gebruiken deze gelden voor het organiseren van (collectieve) evenementen, het voeren van reclameacties, het organiseren van promotionele activiteiten en het bedrijven van public relations. Volgens het Convenant reclamebelasting gemeente Oldebroek kunnen de ondernemersverenigingen jaarlijks aan de gemeenteraad voorstellen om de tarieven voor de reclamebelasting aan te passen.

Het tarief reclamebelasting 2026 is voor Oldebroek vastgesteld op € 390,00 en voor Wezep op € 400,00. De ondernemersvereniging Oldebroek heeft verzocht het tarief 2027 vast te stellen op € 400,00. Voor Wezep blijft het gehandhaafd op € 408,00.

Rioolheffing

Verwachte kosten

De gemeente is wettelijk verplicht haar zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater na te komen. De begroting is gebaseerd op het nieuw vastgestelde omgevingsprogramma water en riolering. Totaal verwachten wij hiervoor in 2027 € 2,2 miljoen aan toe te rekenen kosten. Onderstaand brengen we de verdeling van de kosten en de financiering in beeld. Daarnaast egaliseren we het tarief met een voorziening riolering.

Bedragen * € 1.000

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	2027	2026
Kosten taakveld Riolering	1.546	1.394
Kosten taakveld KCC-Belastingen	21	19
Kosten taakveld Afwatering (33%)	55	53
Kosten taakveld Wegen (Vegen) 50%	73	71
Inkomsten taakvelden excl. Heffingen	0	0
Netto toe te rekenen kosten	1.695	1.536

Kwijtschelding	37	37
Overhead taakveld Riolering	311	306
Overhead taakveld KCC-Belastingen	16	16
Overhead taakveld Afwatering	18	18
Overhead taakveld Vegen	33	33
BTW (investeringen en exploitatielasten)	182	161
Onttrekking Voorziening Riool ter egalisatie tarief	-105	41
Totale kosten	2.186	2.147
Opbrengst Heffingen (incl. oninbaar)	2.185	2.138
Dekkingspercentage	99,95%	99,58%

Herkomst middelen
Gemeenten mogen op grond van artikel 228a van de Gemeentewet een rioolheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn. Ons uitgangspunt is dat we de rioolheffing volledig kostendekkend begroten. Dit is het geval.

Tarieven
We heffen rioolheffing van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

Voor woningen geldt een vast bedrag. Voor 2026 is dat € 196,80. Voor percelen die niet of niet in hoofdzaak een woonfunctie hebben, is de heffing afhankelijk van de hoeveelheid toegevoerd leiding- en grondwater. Voor veehouderijen berekenen we het tarief naar maximaal 500 m³ water. Voor percelen waarbij alleen regenwater wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering bedraagt de heffing 0,19% van de WOZ-waarde. Conform het Beleids- en Beheerplan Water en Riolering zijn de tarieven rioolheffing met 4,9 % verhoogd, waarbij het tarief voor woningen deelbaar door 12 maanden is gemaakt.

Tariefsoort	2027	2026
Woningen	€ 206,44	€ 196,80
Bedrijven, 500 m³ water	€ 206,44	€ 196,80
Bedrijven, overige tarieven	naar rato	naar rato
Percentage WOZ-waarde	0,20%	0,19%

Afvalstoffenheffing

Vanaf 2021 is Diftar in Oldebroek ingevoerd. Huishoudens betalen, naast een vast bedrag per jaar, voor elke keer dat ze de restafvalcontainer laten ledigen. De inwoners krijgen op de aanslag van 2027 de aanslag van het vastrecht voor het belastingjaar 2027 en de afrekening van het aantal ledigingen in 2026.

Verwachte kosten
We hebben een wettelijke plicht om het afval van huishoudens in te zamelen. In totaal verwachten we in 2027 € 3,5 miljoen aan kosten welke zijn toe te rekenen aan afval. We zetten daarbij ook de voorziening Afval in.

In onderstaande tabel brengen we de verdeling van de kosten en de financiering in beeld:

Bedragen * € 1.000

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	2027	2026
Kosten taakveld Reiniging	2.930	2.827
Kosten taakveld Wegen (Vegen) 33%	48	47
Kosten taakveld KCC-Belastingen	10	8
Inkomsten taakvelden excl. Heffingen	-252	-237
Netto toe te rekenen kosten	**2.737**	**2.645**
Kwijtschelding	70	70
Overhead taakveld Reiniging	169	163
Overhead taakveld Wegen (Vegen) 33%	22	22
Overhead taakveld KCC-Belastingen	7	7
BTW	522	493
Onttrekking Voorziening Afval	-676	-577
Totale kosten	**2.851**	**2.821**
Opbrengst Heffingen (incl. oninbaar en verminderingen)	**2.850**	**2.821**
Dekkingspercentage	**99,97%**	**99,98%**

Herkomst middelen

We mogen op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer afvalstoffenheffing voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen heffen. Deze mag maximaal kostendekkend zijn. In onze gemeente is de afvalstoffenheffing kostendekkend.

Tarieven

We berekenen de tarieven op basis van de totale begrote kosten voor afvalverwerking en het aantal huishoudens. De tarieven ronden we af op bedragen die deelbaar zijn door 12 maanden. De kostprijs voor het vaste afvaltarief in 2027 is € 253,69. In de voorziening is nog een vrij besteed bedrag beschikbaar van € 1,3 miljoen. We stellen voor om het tarief gelijk te houden aan 2026 en de voorziening hiervoor in te zetten. We zetten dan € 676.000 uit in de voorziening waardoor er nog € 620.000 over blijft in de voorziening. Dit bedrag kunnen we de aankomende jaren inzetten om gefaseerd weer toe te groeien naar de kostprijs.

Tariefsoort	2027	2026
Vast bedrag per huishouden	€ 182,76	€ 182,76
Tarief per lediging restafval container	€ 8	€ 8
Extra GFT-container (incl. lediging)	€ 50	€ 50
Extra restafval container (excl.lediging)	€ 50	€ 50

Begraafplaatsrechten

Herkomst middelen

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet mogen we rechten heffen voor het gebruik overeenkomstig de bestemming van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen of van voor de openbare dienst bestemde werken of inrichtingen die bij de gemeente in beheer of in onderhoud zijn. Daarnaast mogen gemeenten rechten heffen voor door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. Deze rechten mogen maximaal kostendekkend zijn. In onze gemeente zijn de begraafplaatsrechten niet volledig kostendekkend.

Tarieven

Begin 2017 actualiseerden we het beheerplan begraafplaatsen en het financieringsplan. Onder de naam 'grafrecht' wordt een tarief geheven voor het recht op een graf en voor het onderhoud. De tarieven begraafplaatsrechten 2027 zijn ten opzichte van 2026 met het inflatiepercentage van 3,4% verhoogd.

Tariefsoort	Omschrijving	2027	2026
Grafrecht graf één overledene	voor 20 jaar	€ 1.936,60	€ 1.872,50
	voor onbepaalde tijd	€ 3.842,50	€ 3.716,15
Grafrecht graf twee overledenen	voor 20 jaar	€ 3.873,20	€ 3.745,05
	voor onbepaalde tijd	€ 7.684,95	€ 7.432,25
Grafrecht graf drie overledenen	voor 20 jaar	€ 4.622,00	€ 4.470,00
	voor onbepaalde tijd	€ 8.558,05	€ 8.276,65
Begraafrecht	persoon 12 jaar of ouder	€ 924,60	€ 894,20
Onderhoudsrecht algemeen graf		€ 590,05	€ 570,65
Vergunning opgraven		€ 49,35	€ 47,75

In onderstaande overzicht treft u de kostendekkendheid van het begraven aan.

Bedragen * € 1.000

Berekening kostendekkendheid begraafplaatsrechten	2027	2026
Kosten taakveld Begraven	112	109
Netto toe te rekenen kosten	**112**	**109**
Overhead toerekening	66	65
Totale kosten	**178**	**173**
Opbrengsten Begraafrecht	**139**	**138**
Dekkingspercentage	**78,02%**	**79,50%**

Legesverordening

Leges

We mogen op grond van artikel 229 van de Gemeentewet rechten heffen voor door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. In totaal verwachten we in 2027 € 1,8 miljoen aan kosten te maken voor het in behandeling nemen van aanvragen. Hiervoor kunnen we leges heffen. In onderstaande tabel staat de kostendekkendheid van de leges.

Tarieven

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn zowel de legesverordening als de legestarieven aangepast. Daarbij blijft het uitgangspunt dat zoveel mogelijk kostendekkende tarieven worden gehanteerd.

Berekening kostendekkendheid:

Bedragen * € 1.000

Kostendekking Leges					
Hoofd-stuk	Para-graaf	Omschrijving paragraaf tarieventabel legesverordening	Totale kosten	Opbrengst leges	Dekking
1	1.1	Burgerlijke stand	46	46	99,94%
1	1.2	Reisdocumenten en NIK	374	232	62,03%
1	1.3	Rijbewijzen	115	97	84,29%
1	1.4	Verstrekkingen uit basisregistratie personen	13	8	62,35%
1	1.5	Overigen publiekszaken	4	4	91,92%
1	1.6	Gemeentearchief	niet begroot	niet begroot	
1	1.7	Leegstandwet	2	1	35,95%
1	1.7	Wet op de kansspelen	1	1	58,25%
1	1.7	Telecommunicatiewet	161	114	71,10%
1	1.7	Wegenverkeerswetgeving	3	3	95,46%
1	1.8	Diversen	16	15	95,18%
		Totale kostendekking hoofdstuk 1	735	520	70,82%
2	2.1-2.14	Omgevingswet	1.041	807	77,51%
		Totale kostendekking hoofdstuk 2	1.041	807	77,51%
3	3.1	Horeca	26	17	66,66%
3	3.2	Seksbedrijven	niet begroot	niet begroot	
3	3.3	Organiseren evenement	5	5	100,00%
3	3.4	Standplaatsen	1	1	95,15%
3	3.5	Kinderopvang	2	2	95,89%
3	3.7	Niet benoemd besluit	niet begroot	niet begroot	
		Totale kostendekking hoofdstuk 3	34	25	73,75%
		Totale kostendekking	1.809	1.352	74,72%

4.1.4 Vergelijkend overzicht van de lokale lastendruk

In de Atlas van de lokale lasten staat uitgebreide informatie over de ontwikkeling van de lokale belastingen in de gemeenten. In de uitgave van 2026 staat Oldebroek met de gemeentelijke woonlasten voor eigenaar-bewoners van meerpersoonshuishoudens op de 80e plaats. Nummer 1 heeft de laagste woonlasten en nummer 342 de hoogste. In 2025 stond Oldebroek op de 72e plaats van 342 gemeenten.

In onderstaande tabel staan de belastingtarieven en woonlasten in 2026 voor meerpersoonshuishoudens van de gemeente Oldebroek met een eigen woning, met een gemiddelde waarde, tegenover de landelijke tarieven.

Belastingsoort	Landelijk			Oldebroek
	Laagste	Gemiddelde	Hoogste	
OZB woningen	0,0326%	0,0871%	0,1899%	0,0984%
OZB niet-woning	0,0664%	0,5796%	1,6576%	0,5258%
Afvalstoffenheffing	€ 33	€ 381	€ 654	€ 281
Rioolheffing	€ 111	€ 245	€ 573	€ 197
Woonlasten eigenaar-bewoner	€ 669	€ 1.095	€ 2.279	€ 990

In 2026 stegen de woonlasten in de gemeente Oldebroek ten opzichte van 2025 met € 46,00. Ze liggen daarmee € 105,00 onder het landelijke gemiddelde. De gemiddelde woonlasten in de provincie Gelderland zijn € 1.106,00. Dat is €116,00 boven de woonlasten van Oldebroek.

Voor 2026 zijn de gemiddelde woonlasten in de provincie Gelderland voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning berekend op € 1.106,00. In 2025 waren deze gemiddeld € 1.055,00.

In onderstaande tabel staan de belastingtarieven en woonlasten voor meerpersoonshuishoudens van de gemeente Oldebroek in 2026 ten opzichte van de regiogemeenten. Ze staan op volgorde van de hoogte van de woonlasten.

Belastingsoort	Putten	Nun-speet	Elburg	Harderwijk	Oldebroek	Heerde	Ermelo	Hattem
OZB woningen	0,0579%	0,0887%	0,0894%	0,0915%	0,0984%	0,1150%	0,1246%	0,1405%
OZB niet-woning	0,3688%	0,4254%	0,4212%	0,5217%	0,5268%	0,5766%	0,6534%	0,8658%
Afvalstoffenheffing	€ 227	€ 312	€ 277	€ 298	€ 281	€ 302	€ 164	€ 294
Rioolheffing	€ 223	€ 139	€ 250	€ 198	€ 197	€ 190	€ 235	€ 282
Woonlasten eigenaar - bewoner	€ 837	€ 956	€ 978	€ 983	€ 990	€ 1.153	€ 1.148	€ 1.397
Woonlasten - huurder	€ 450	€ 312	€ 527	€ 496	€ 478	€ 302	€ 399	€ 410

4.1.5 Kwijtscheldingsbeleid

Particulieren en ondernemers kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding van afvalstoffenheffing en rioolheffing. Voor belastingen die te maken hebben met een bedrijf is kwijtschelding niet mogelijk. In 2025 werd 308 keer kwijtschelding aangevraagd en 244 keer verleend en 25 keer afgewezen. We verwachten dat deze aantallen in het begrotingsjaar 2027 niet veel zullen afwijken.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Algemeen

De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende taak. Het is daarom belangrijk dat de raad zicht heeft op de financiële positie van de gemeente. Een goed financieel beleid is immers van groot belang om de taken te kunnen voortzetten. Daarbij gaat het niet alleen om de jaarlijkse lasten en baten in de exploitatiebegroting. Het beheer van financiële middelen speelt een minstens zo belangrijke rol. Om het benodigde inzicht te geven in de financiële positie moet ook helder zijn wat we tot de reserves en voorzieningen rekenen. Daarnaast moet de gemeente een duidelijk beleid voeren over het vormen en aanspreken van reserves en voorzieningen. De gemeenteraad heeft in april 2024 de nota 'Reserves en voorzieningen' vastgesteld.

Deze paragraaf is onderdeel van het risicomanagementproces en geeft informatie over het beheersen van risico's. Risico's die de bedrijfsvoering van de gemeente Oldebroek kunnen belemmeren. We relateren deze risico's aan de financiële weerstand en geven inzicht in het zogenaamde weerstandsvermogen. Met weerstandsvermogen bedoelen we de financiële draagkracht van de gemeente bij onvoorziene tegenvallers. In deze paragraaf beschrijven we waaruit het weerstandsvermogen bestaat. Ook beschrijven we de uitgangspunten van het risicomanagement (beleid). Verder geven we inzicht in de opbouw van het risicoprofiel (de gesignaleerde risico's), de opbouw van de weerstandscapaciteit (vrije middelen om de gesignaleerde risico's financieel op te kunnen vangen) en het weerstandsvermogen (koppeling van de risico's en de weerstandscapaciteit).

De omvang van de reserves en voorzieningen hangt samen met de risicopositie van de gemeente. Een belangrijke indicator voor het bepalen van de financiële positie is de ratio weerstandsvermogen. Hierbij zetten we de beschikbare weerstandscapaciteit af tegen de benodigde weerstandscapaciteit. De reserves en voorzieningen zijn een onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit. Andere componenten zijn onder meer de onbenutte belastingcapaciteit en bezuinigingsmogelijkheden. De benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend op basis van het risicoprofiel van de gemeente.

Risico's

In een complexe organisatie als een gemeente is het inschatten van risico's lastig. We doen dit zo zorgvuldig mogelijk. We omschrijven risico's in termen van oorzaak - gebeurtenis - gevolg. Daarbij is het risico de gebeurtenis. Een gebeurtenis kan verschillende oorzaken en gevolgen hebben. Het is noodzakelijk deze te beschrijven. Immers, als we al in een vroeg stadium nadenken over de mogelijke risico's van projecten of bepaald beleid, kunnen we risicobeperkende maatregelen nemen. Een maatregel kan de kans dat het risico zich zal voordoen, verkleinen (preventieve maatregel) of de impact verkleinen als het risico zich voordeed (beperkende maatregel).

Als we ons bewust zijn van een risico, kunnen we kiezen hoe we erop reageren. De volgende risicostrategieën en preventieve maatregelen zijn mogelijk:

- Accepteren: Dit is alleen aan de orde bij een zeer kleine kans en/of zeer kleine gevolgen, of als er nagenoeg geen invloed mogelijk is. We kunnen ervoor kiezen het risico volledig zelf te nemen, waarbij het beschikbaar weerstandsvermogen als buffer geldt.
- Uitbesteden/overdragen: Wij kunnen ervoor kiezen het risico (deels) bij derden te plaatsen. Bijvoorbeeld door ons te verzekeren of door middel van contractonderhandelingen met een leverancier of aannemer.

Om de gevolgen van het concrete risico te voorkomen, te verminderen of op te lossen, kunnen we beheersmaatregelen treffen:

- Voorkomen: Eén of beide van de factoren kans en gevolg wegnemen.
- Verminderen: Eén of beide van de factoren kans en gevolg afzwakken.

Als risico's concreet zijn, treffen we een voorziening. Als risico's onzichtbaar zijn, vormen we een bestemmingsreserve. Het kan ook zijn dat bepaalde jaarlijks terugkerende concrete risico’s zich vrijwel zeker voordoen. Dan maken we een keuze of wij de financiële gevolgen al dan niet regulier opnemen in de geraamde lasten van de exploitatie.

Periodiek bepalen we de omvang en impact van de risico's (kans x financieel gevolg). De impact en omvang van de totale risico's vormen de benodigde weerstandscapaciteit. We maken onderscheid tussen exploitatierisico's en risico’s die voortkomen uit grondexploitatie en projecten. Deze risico's kunnen namelijk betekenis hebben voor de financiële positie van de gemeente.

4.2.2 Beleid

Concrete risico’s

Voor concrete risico’s hebben we specifieke voorzieningen getroffen in de vorm van verzekeringen. Voorbeelden zijn brandverzekeringen voor gemeentelijke gebouwen, aansprakelijkheidsverzekeringen voor personeel en materieel van de gemeente, en voor ambtenaren een ongevallenverzekering en rechtsbijstandverzekering.

Kapitaalgoederen

Voor het groot onderhoud en de vervanging van kapitaalgoederen hebben we beheerplannen opgesteld. Op basis van de meerjarenraming in die beheerplannen vormen we reserves. Daaruit kunnen we (toekomstige) kosten betalen.

Sluimerende risico’s

Ondernemersrisico's, de sociale structuur en openeinderegelingen zijn voorbeelden van sluimerende (latente) risico's. Bij het ontwikkelen en vaststellen van beleid benoemen we deze zo specifiek mogelijk.

Algemene dienst en projecten

Ook in de exploitatie van de algemene dienst en in (investerings)projecten kunnen zich risico’s voordoen. We beschrijven deze systematisch en houden bij welke beheersmaatregelen we treffen.

Grondbedrijf

Daarnaast komen risico's voor in het grondbedrijf. Voor het grondbedrijf hebben we in 2026 de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Deze berekening staat in het Meerjarenprogramma van het grondbedrijf (MPG). Op basis van de werkelijke situatie eind 2026 pasten we het risicoprofiel van het grondbedrijf aan. Resultaten van de grondexploitatiebegrotingen komen ten gunste of ten laste van de Reserve Algemeen Grondbedrijf (RAG). De RAG heeft als doel ondernemersrisico’s van het grondbedrijf door de productie van bouwgrond in grondexploitatiecomplexen op te vangen. De financiële risico’s van de complexen brengen we ten gunste of ten laste van de RAG. Hierdoor is de begrotingspositie van de gemeente in principe niet betrokken bij de risico’s die projecten met zich meebrengen. Dit geldt alleen zolang de omvang van de risico's binnen de omvang van de RAG blijven.

Voorwaarde is dan ook dat het saldo van de RAG voldoende is om risico’s op te vangen en af te dekken.

Risicoscore
Op basis van het indelen van de risico’s stellen we een risicokaart op. Deze kaart geeft een indicatie van de mogelijke impact van het risico. De risicokaart is gebaseerd op het door ons vastgestelde beleid voor risicomanagement. Bij het intekenen van een risicoscore geldt: hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit voor aanpak van het risico.

4.2.3 Risicokaart
Op basis van de benoemde risico’s geven we 10 risico's van de algemene dienst weer in de actuele risicokaart. Gedurende het jaar troffen wij verschillende beheersmaatregelen, beoordeelden we risico’s anders, vielen risico’s weg en kwamen er een aantal risico’s bij. De kans betreft de hoogte van de waarschijnlijkheid (het percentage) dat het risico nadelige gevolgen heeft binnen een bepaalde termijn.

Impact (financieel gevolg)	Kans 1 (1-20%)	Kans 2 (21-40%)	Kans 3 (41-60%)	Kans 4 (61-80%)	Kans 5 (81-100%)
5 (= > € 500.000)	4	0	2	0	0
4 (= / > € 100.000 < € 500.000)	0	0	0	0	0
3 (= / > € 50.000 < € 100.000)	1	1	0	0	0
2 (= /> € 25.000 < € 50.000)	0	1	1	0	0
1 (< € 25.000)	0	0	0	0	0
Geen geldgevolgen	0	0	0	0	0

4.2.4 Benodigde weerstandscapaciteit
Risicoprofiel exploitatie/algemene dienst
Op basis van de analyse van de concrete risico's van de algemene dienst is de benodigde weerstandscapaciteit afgerond € 1,9 miljoen. Van deze risico’s is berekend wat de kans is dat het risico zich voordoet met het mogelijk financiële gevolg. Vergeleken met de risico's gemeld bij de jaarrekening 2025 is dit gelijk gebleven. Dit is exclusief het risico van de grondexploitatie. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door mutaties in onderstaande risico's:

Nr	Onderwerp	Mutatiebedrag in €
1	Er zijn geen mutaties	
2		
3		
Totaal		0

Grootste risico's

Er vallen twee risico’s in het rood gearceerde deel (rechtsboven) van de risicokaart. Het gaat om het volgende risico's:

Nr.	Onderwerp	Risicobeschrijving	Kans op optreden	Finan-cieel gevolg	Kans * gevolg	Benodigde weerstands-capaciteit (* € 1.000)
1	Sociaal Domein	Binnen het Sociaal Domein hebben we een open einde regeling voor wat betreft de Wmo en de Jeugdzorg. We zien dat de begroting onder druk staat. Daarnaast is er een opdracht in de begroting opgenomen om kosten te besparen. We schatten het risico op totaal € 1,2 miljoen. De kans van optreden wordt geschat op 50% waardoor we € 600.000 opnemen in ons weerstandsvermogen.	3	5	15	600
2	Implementatie omgevingswet	Naast de huidige programmabegroting kent het programma nog enkele risico's. Hoewel deze risico's zoveel mogelijk worden gemitigreerd, wordt er een bedrag opgenomen in het weerstandsvermogen. Van het oorspronkelijk risico van € 1,1 miljoen resteert nog € 550.000. De kans van optreden wordt geschat op 50%. Daarom is een bedrage van € 275.000 opgenomen binnen onze weerstandscapaciteit.	3	5	15	275
Totaal risico's rood gearceerde deel						875
Overige risico's algemene dienst						1.051
Totaal risico's algemene dienst						1.926

6	Risicoanalyse grondbedrijf algemeen	Tegenvallende opbrengsten en kosten van grond-exploitaties				4.202
Totaal risico's grondbedrijf						4.202
Totaal risico's						6.128

4.2.5 Beschikbare weerstandscapaciteit

Onder beschikbare weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om risico's te kunnen opvangen, als die zich daadwerkelijk voordoen. De hoogte van de beschikbare weerstandscapaciteit bepalen we door de hoogte van de vrij aanwendbare reserves, zonder bestedingsdoel, per jaarschijf te bepalen. Bij de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit houden we de toekomstige winstpotentie van de grondexploitatie (-complexen) en het positieve begrotingssaldo uit exploitatie buiten de berekening vanuit voorzichtigheid.

De weerstandscapaciteit bedraagt als volgt:

Weerstandscapaciteit (* € 1.000)	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Algemene reserve	4.946	4.946	4.946	4.946
Reserve grondexploitatie	4.202	4.202	4.202	4.202
Totaal	9.148	9.148	9.148	9.148
Weerstandsratio	1,49	1,49	1,49	1,49

Bij het opstellen van de begroting 2027 heeft de gemeente een weerstandscapaciteit van € 9,1 miljoen, bij een risicoprofiel van € 6,1 miljoen. Dat geeft een weerstandsratio van 1,49.

De weerstandsratio is 1 als er genoeg weerstandscapaciteit is om de risico's af te dekken. De gemeenteraad heeft de bandbreedte van de weerstandsratio vastgesteld op 1,0 tot 1,4. De weerstandsratio stellen we vast volgens de beoordelingssystematiek van de Provincie Gelderland.

De weerstandsratio bedraagt op dit moment afgerond 1,5 voor 2027 en meerjarig blijf deze op hetzelfde niveau. Bij de jaarrekening 2025 was het ratio ook meerjarig nog afgerond 1,5.

4.2.6 Weerstandsvermogen

Restant beschikbaar weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 9,1 miljoen. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt afgerond € 6,1 miljoen. Daarmee beschikken we bij de meerjarenbegroting 2027 over een weerstandsvermogen van afgerond 1,5. Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen gebruiken we een waarderingstabel die in samenwerking met het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente is opgesteld. Ten opzichte van de jaarrekening 2025 is het ratio gelijk gebleven. Ons weerstandsvermogen valt in de klasse “ruim voldoende”.

Onbenutte belastingcapaciteit (structureel)

De voor 2027 berekende tarieven voor de onroerendezaakbelastingen zijn op het moment van opstellen van deze tekst deels gebaseerd op prognosewaarden en kunnen na afronding van de WOZ-taxaties nog wijzigen. Het voorlopig berekende tarief van 0,0965% voor eigenaren van woningen is lager dan de norm van 0,1595% die het Rijk voor het jaar 2027 heeft vastgesteld voor artikel 12-gemeenten in de meicirculaire 2026. De voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen berekende tarieven van respectievelijk 0,3498% en 0,2333% zijn hoger dan de norm voor artikel 12-gemeenten. De totale onbenutte belastingcapaciteit is € 1.756.000.

Stille reserves

De stille reserves zijn de ‘geschatte’ waarde van onze participaties in het aandelenkapitaal van vijf bedrijven. De economische waarde baseren we op de boekwaarde per aandeel, meegegeven in de jaarstukken 2025 van de betreffende bedrijven. Het totaal van de stille reserves is per 31 december 2025 € 16 miljoen. Dit bedrag bestaat uit:

Participatie	Aantal aandelen	Boekwaarde per aandeel	Nominale waarde	Economische waarde (geschat)	Stille reserves participaties (geschat)
Alliander	269.681	€ 45	€ 1.348.405	€ 12.135.645	€ 10.787.240
BNG	9.750	€ 87	€ 24.375	€ 848.250	€ 823.875
Vitens	18.693	€ 140	€ 18.693	€ 2.617.020	€ 2.598.327
Inclusief Groep	2.240	€ 442	€ 299.040	€ 990.080	€ 691.040
Afvalsturing Friesland	58	€ 19.229	€ 26.100	€ 1.115.282	€ 1.089.182
Totaal			€ 1.716.613	€ 17.706.277	€ 15.989.664

Gebruik van de stille reserve leidt tot een structurele vermindering van de jaarlijkse inkomsten uit dividenden. Vanwege deze invloed op de exploitatiebegroting en het moeilijk ten gelde maken, nemen we dit vermogen niet mee in het bepalen van het beschikbare weerstandsvermogen.

4.2.7 Bedrijvenpark H2O BV

Omschrijving

De gemeenten Hattem, Heerde en Oldebroek hebben een samenwerkingsovereenkomst voor het realiseren en exploiteren van een bedrijvenpark. Het bedrijvenpark richt zich vooral op het aantrekken van bedrijven in de logistieke sector. Om dat te realiseren is het bedrijvenpark aangewezen als 'bovenregionaal' bedrijventerrein.

Grondexploitatie

Jaarlijks wordt de grondexploitatieberekening geactualiseerd. De uitkomst (contante waarde) van de in maart 2026 opgestelde berekening is positief. De grondexploitatie is op 3 juli 2026 door de AVA vastgesteld.

Garantstellingen

Bedrijvenpark H2O heeft een door de aandeelhouders gegarandeerde kredietfaciliteit van 39 miljoen bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Elk van de drie gemeenten staat garant voor een derde deel van dat bedrag. De huidige grondverkopen en grex laten een dermate positief beeld zien, waarbij de looptijd is aangepast van 2032 naar eind 2027, dat de langlopende lening in oktober 2022 volledig is afgelost. In 2024 is gebruik gemaakt van een kortlopende kredietfaciliteit, waarbij de verwachting is dat er geen aanvullend gebruik gemaakt gaat worden van de kredietfaciliteit van 39 miljoen bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Deze ontwikkelingen maken het mogelijk om het risico te verlagen van 10% van het bedrag waarvoor we garant staan naar 10% van de huidige kortlopende kredietfaciliteit medio 2026 (totaal €3.176.000). Van de huidige kredietfaciliteit staat elke gemeente voor een derde deel van dat bedrag garant (€ 1.059.000).

Realisatie van het risico 2026

In de begroting 2026 werd dit risico ingeschat op 10% van de garantstelling. Hoewel de grondverkopen achterblijven bij de bijgestelde verwachting zoals opgenomen in de begroting 2026 van het bedrijvenpark H2O blijft het risico klein. Het risicobedrag 2026 is vastgesteld op 10% van het gedeelte van het huidige rekening courant krediet waarvoor wij garant staan zijnde € 106.000.

Hoogte van het risicobedrag

Het risicobedrag is vastgesteld op € 106.000.

Wijze van berekening

Door elk van de drie gemeenten is voor een bedrag van € 13 miljoen aan garantstelling ten opzichte van de kredietfaciliteit bij financiers verleend. De langlopende lening is in 2022 volledig afgelost waarbij bedrijvenpark H2O gebruik maakt van een kortlopende kredietfaciliteit. De kortlopende kredietfaciliteit bedraagt medio boekjaar € 3.176.000. Elke gemeente staat garant voor 1/3 deel van € 1.059.000 zijnde € 1.615.000. Het risicobedrag is 10% van deze € 1.059.000.

Beheersing van het risico

Om de risico's te beheersen stelt het bedrijvenpark jaarlijks een risicomanagementrapportage op voor de betrokken gemeenten. Het Bedrijvenpark maakt jaarlijks een grondexploitatieberekening en een liquiditeitsprognose.

4.2.8 Kengetallen

Bedragen * € 1.000

1a. Netto schuldquote	Rekening 2025	Jaarschijf 2027 (primair)	Jaarschijf 2028 (primair)	Jaarschijf 2029 (primair)	Jaarschijf 2030 (primair)
A. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	39.150	56.865	50.775	62.959	62.837
B. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < een jaar	4.083	4.083	4.083	4.083	4.083
C. Overlopende passiva	14.946	14.946	14.946	14.946	14.946
D. Financiële vaste activa	1	0	0	0	0
E. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	16.903	7.603	7.603	7.603	7.603
F. Liquide middelen	59	59	59	59	59
G. Overlopende activa	4.902	4.902	4.902	4.902	4.902
H. Totale baten	103.110	96.446	92.201	90.082	88.151
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	35%	66%	62%	77%	79%

Bedragen * € 1.000

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Rekening 2025	Jaarschijf 2027 (primair)	Jaarschijf 2028 (primair)	Jaarschijf 2029 (primair)	Jaarschijf 2030 (primair)
A. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	39.150	56.865	50.775	62.959	62.837
B. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < een jaar	4.083	4.083	4.083	4.083	4.083
C. Overlopende passiva	14.946	14.946	14.946	14.946	14.946
D. Financiële vaste activa	8.355	8.290	8.242	8.205	8.172
E. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	16.903	7.603	7.603	7.603	7.603
F. Liquide middelen	59	59	59	59	59
G. Overlopende activa	4.902	4.902	4.902	4.902	4.902
H. Totale baten	103.110	96.446	92.201	90.082	88.151
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	27%	57%	53%	68%	69%

Bedragen * € 1.000

2. Solvabiliteitsratio	Rekening 2025	Jaarschijf 2027 (primair)	Jaarschijf 2028 (primair)	Jaarschijf 2029 (primair)	Jaarschijf 2030 (primair)
A. Eigen vermogen	43.099	37.262	36.447	37.745	36.604
B. Balanstotaal	117.080	126.932	127.034	132.653	131.033
Solvabiliteit (A/B) x 100%	37%	29%	29%	28%	28%

Bedragen * € 1.000

3. Kengetal grondexploitatie	Rekening 2025	Jaarschijf 2027 (primair)	Jaarschijf 2028 (primair)	Jaarschijf 2029 (primair)	Jaarschijf 2030 (primair)
A. Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0	0	0	0
B. Bouwgronden in exploitatie	3.724	506	- 1.592	660	660
C. Totale baten	103.110	96.446	92.201	90.082	88.151
Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	4%	1%	-2%	1%	1%

Bedragen * € 1.000

4. Structurele exploitatieruimte	Rekening 2025	Jaarschijf 2027 (primair)	Jaarschijf 2028 (primair)	Jaarschijf 2029 (primair)	Jaarschijf 2030 (primair)
A. Totale structurele lasten	88.021	91.206	91.183	91.139	87.301
B. Totale structurele baten	92.853	91.762	90.415	90.547	87.301
C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves	5.557	5.670	5.053	4.795	4.882
D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	2.346	3.644	4.038	5.993	3.641
E. Totale baten	103.110	96.446	92.201	90.082	88.151
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	1,57%	-1,52%	-1,93%	0,67%	-1,41%

5. Woonlasten meerpersoonshuishouden	Rekening 2025	Jaarschijf 2027 (primair)	Jaarschijf 2028 (primair)	Jaarschijf 2029 (primair)	Jaarschijf 2030 (primair)
A. OZB lasten voor gemiddelde WOZ waarde	€ 488	€ 512	€ 512	€ 512	€ 512
B. Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ waarde	€ 175	€ 197	€ 197	€ 197	€ 197
C. Afvalstoffenheffing voor een gezin	€ 281	€ 281	€ 281	€ 281	€ 281
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin					
E. Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ waarde	€ 944	€ 990	€ 990	€ 990	€ 990
F. Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorafgaande begrotingsjaar	€ 1.053	€ 1.053	€ 1.053	€ 1.053	€ 1.053
Woonlasten (A t/m D) t.o.v. landelijk gemiddelde jaar ervoor (E/F) x 100%	90%	94%	94%	94%	94%

Beoordeling kengetallen BBV

Uit de verschillende kengetallen in de vorige tabellen blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk van wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Evenmin hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben, indien er ruimte is om tegenvallers op te vangen. Bijvoorbeeld als de structurele exploitatieruimte groot is of de gemeente over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt. Kortom, het is dus niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden bekeken, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente of provincie.

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Oldebroek laat in de begroting 2026 hierin een stijging zien ten opzichte van de jaarrekening 2024. Deze stijging komt met name door de hogere leningen als gevolg van hoge investeringen en bijvoorbeeld grondaankopen. Voor de jaren daarna blijft hij stijgen. De signaalwaarden voor de netto schuldquote bedragen 100% en 130%. Komt dit boven de 130% dan is het onvoldoende.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De ratio van de gemeente Oldebroek daalt in de begroting naar 27% en dat is onder het niveau van het landelijke gemiddelde (39,5%). Meerjarig blijft de solvabiliteitsratio redelijk stabiel. Net als bij de netto schuldquote is deze ratio ten opzichte van de realisatie afhankelijk van onder andere investeringen.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de complexen) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De hoogte van bouwgrond in exploitatie zal bij eventuele afwaarderingen effect hebben op het eigen vermogen.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt in structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Als we kijken naar het bovenstaande overzicht, valt op dat de meerjarenbegroting alleen in 2029 een overschot kent.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Algemeen

De gemeente is verantwoordelijk voor de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. In de openbare ruimte vinden veel activiteiten plaats op het gebied van wonen, werken en recreëren. De gemeente beheert en onderhoudt wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Het beheer en onderhoud van deze kapitaalgoederen is nader uitgewerkt in beheerplannen en heeft financiële consequenties. Deze worden vertaald in de begroting. In deze paragraaf worden de kaders en financiële stand van zaken inzichtelijk gemaakt voor het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen en de financiële consequenties daarvan. De in deze paragraaf uitgewerkte begroting is gebaseerd op de huidig geldende beheerplannen.

De kapitaalgoederen zijn als volgt opgenomen in deze paragraaf:

- Openbare ruimte
- Gebouwen
- Overige (tractie en meubilair)

Het beleid van de gemeente Oldebroek voor het onderhoud van kapitaalgoederen is vastgelegd in onderstaande nota's en verordeningen.

Beheerplan	Geldend voor de periode van:	Vastgesteld op:
Beheerplan Water & Riolering	2026-2030	05-06-2025
Beheerplan Openbare Verlichting	2026-2030	05-06-2025
Beheerplan Wegen	2026-2030	05-06-2025
Beheerplan Civiele Kunstwerken	2026-2030	05-06-2025
Beheerplan Verkeersregelinstallaties	2026-2030	05-06-2025
Beheerplan Groen	2026-2030	05-06-2025
Beheerplan Bebording & Straatmeubilair*	2026-2030	05-06-2025
Beheerplan Gemeentelijke gebouwen	2024-2030	01-02-2024
Beheer- en financieringsplan begraafplaatsen	2017-2022**	09-03-2017
Beheerplan Gemeentehuis & Meubilair	2020-2025**	28-05-2020
Beheerplan Tractie	2020-2025**	28-05-2020

*dit beheerplan betreft een ideaalcomplex

** aan het beheer- en financieringsplan is geen expliciete looptijd opgenomen, gekozen is voor 5 jaar, reguliere termijnen

Financiële opbouw beheerplannen

De beheerplannen bestaan uit drie componenten:

- Het dagelijks onderhoud, welke jaarlijks terugkeert. Deze wordt jaarlijks via de exploitatie verantwoord.
- Het groot onderhoud, welke jaarlijks kan fluctueren. Deze wordt ten laste gebracht van de onderhoudsreserves. Aan deze reserves wordt jaarlijks een vast bedrag toegevoegd om de onderhoudskosten te egaliseren.
- De investeringen. Vanaf 2017 moeten investeringen met een maatschappelijk nut worden geactiveerd. Investeringen komen door middel van kapitaallasten in de exploitatie terecht. Deze kapitaallasten worden door middel van een reserve kapitaallasten geëgaliseerd.

Voor de financiering van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, de gemeentelijke gebouwen en het materieel zijn bestemmingsreserves beschikbaar. Aard, reden en criteria voor toevoeging en onttrekking aan de bestemmingsreserves zijn:

Aard van de bestemmingsreserve	Reden van de bestemmingsreserve	Criteria toevoeging	Criteria onttrekking
Egalisatie van onderhouds- en investeringskosten	Egalisatie van kosten op basis van het beheerplan	Gemiddeld begroot bedrag per jaar op basis van de looptijd van het beheerplan	De werkelijke uitgaven voor groot onderhoud en afschrijvingslasten van investeringen

Beheerplannen worden opgesteld op basis van een inschatting van het benodigde onderhoud en vervangingen. Beheersmaatregelen over grote tijdsperiodes worden gekenmerkt door een mate van onzekerheid. Deze onzekerheid ontstaat door interpretatie van de onderhoudsstatus van de te beheren objecten, gehanteerde termijnen van onderhoud en het inschatten van aan de maatregelen verbonden kosten. Het kan dus voorkomen dat uitgaven eerder of later uitgevoerd worden dan gepland of dat de werkelijke kosten hoger of lager uitvallen. Deze middelen blijven beschikbaar in de voorziening of reserve. Het periodiek (eens per vier jaar) actualiseren van de beheerplannen is nodig om te bekijken of de hoogte van de reserves en voorzieningen nog toereikend zijn.

4.3.2 Wegen

Algemeen

Het betreft hier onderhoud aan asfalt-, beton- en elementenverhardingen (straatwerk), aanleg van bermbeton, onderhoud van bermen en bermensloten, onkruidbestrijding op verhardingen en straatreiniging (vegen).

Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan in grote lijnen uit drie begrotingsposten:

- dagelijks, veelal ongepland, klein onderhoud,
- groot, gepland onderhoud,
- investeringen ter uitvoering van vervangingen.

Het dagelijks, klein onderhoud wordt in de exploitatie verantwoord en wordt deels door de eigen dienst uitgevoerd.

Het groot onderhoud en rehabilitaties vinden plaats aan de hand van de periodieke inspecties op basis van de in het beheerplan opgenomen uitgangspunten en de jaarlijkse schouw. Deze werkzaamheden worden uitbesteed.

Uitgangspunt in het beleid is dat alle verhardingen worden beheerd conform de CROW-systematiek, waarmee kapitaalvernietiging wordt voorkomen. Momenteel wordt uitvoering gegeven aan het beheerplan Wegen 2026-2029, dat in 2025 door de raad is vastgesteld.

Er wordt bij het inplannen van de werkzaamheden zo veel mogelijk gestuurd op integraal werken, dat wil zeggen, gecombineerd werken met bijvoorbeeld het vervangen van de riolering en openbaar groen.

In 2027 zal worden aangevangen met het groot onderhoud van de Harm Aartsweg in 't Loo, de Zwarteweg in Oosterwolde en de Van Pijkerenlaan in Oldebroek.

Daarnaast zal de voorbereiding starten van de rehabilitatie van de Schiksweg in Oosterwolde, de Merelstraat in Hattemerbroek en groot onderhoud van de kruising inclusief de verkeersregelinstallatie Stationsweg/kolonel D.J. Teesweg in Wezep.

In 2026 is subsidie van het Rijk ontvangen voor de verbetering van verkeersveiligheid. In 2028 staat hiervoor de herinrichting van de Zuiderzeestraatweg in Hattemerbroek voor op de planning.

Bedragen * € 1.000

Beheerplan wegen	Begroting 2027
Dotatie onderhoudsreserve	977
Dotatie egalisatiereserve	265
Uitgaven groot onderhoud	1.198

Bedragen * € 1.000

Investeringen Wegen	Jaar	Geplande investering
Rehabilitatie Wegen	2027	1.173.334

4.3.3 Openbare verlichting

Algemeen

Er wordt gewerkt op basis van het beheerplan Openbare Verlichting 2026-2029. Vanuit het vorige beheerplan is een traject ingezet dat inzet op het combineren van verduurzaming en vervanging van masten en armaturen (ombouw naar led). In het kader van “Oldebroek klimaatneutraal” is het beheerplan zo opgezet dat, met zo weinig mogelijk kapitaalvernietiging, voor 2025 alle oude armaturen (gaslampen) vervangen zijn door armaturen met led-verlichting. Op dit moment is circa 95% van het areaal led. Het laatste deel bestaat voornamelijk uit het deel van het KC-plan in Wezep en niet-reguliere armaturen (zogenaamde specials).

Voor elektra, regulier onderhoud en reparaties worden jaarlijks budgetten in de exploitatie begroting opgenomen.

Voor het verkeerstechnisch veiligheidsaspect wordt het kwaliteitsniveau aangehouden, zoals bepaald door de landelijke normen van het NSVV (Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde). Deze zijn verwerkt in het beheerplan Openbare Verlichting.

Werkzaamheden

In 2025 is de laatste reguliere fase van vervanging door led-verlichting uitgevoerd. Het resterende deel wordt meegenomen in de gefaseerde uitvoering van het KC-plan Wezep. Daarnaast geldt de afspraak dat wordt aangesloten op combinatie-werkzaamheden met wegen, riolering en openbaar groen.

De nadruk in het geactualiseerde beheerplan ligt voornamelijk in regulier onderhoud, aangezien de grootschalige vervanging door LED is afgerond. De budgetten voor de vervangingen in het KC-plan zijn reeds opgenomen in het budget voor het KC-plan.

Bedragen * € 1.000

Beheerplan Openbare Verlichting	Begroting 2027
Dotatie onderhoudsreserve	5
Dotatie egalisatiereserve	130
Uitgaven groot onderhoud	4

Bedragen * € 1.000

Investeringen Openbare Verlichting	Jaar	Geplande investering
Armaturen	2027	92.569
Masten	2027	44.434

4.3.4 Verkeerregelinstallaties

Algemeen

Verkeersregelinstallaties (VRI's) dienen om op kruispunten het verkeer veilig en ordelijk te laten verlopen. Daarbij wordt rekening gehouden met de kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals (brom-) fietsers en voetgangers. Vaak is er dan sprake van een meer complexe verkeerssituatie. In de gemeente Oldebroek zijn momenteel 4 VRI's in beheer bij de gemeente, die allemaal in Wezep staan.

Werkzaamheden

De VRI op de kruising Stationsweg/Kol. D.J. Teesweg bij de entree van de Prinses Margrietkazerne is aan het einde van haar levensduur. Bij deze kruising zijn verkeerstellingen uitgevoerd en hieruit blijkt dat op basis van verkeersintensiteiten een VRI niet noodzakelijk is om tot een goede verkeersafwikkeling te komen. Om deze reden is besloten om de VRI op korte termijn te verwijderen; hierover is ook contact geweest met de kazerne. Verwijderen zorgt uiteraard voor eenmalige kosten. De automaten aan de Callunastraat en de Keizersweg zijn ook verouderd en dienen te worden gemoderniseerd. De overige onderdelen van deze twee installaties zijn nog niet aan het einde van hun technische levensduur. Regulier onderhoud blijft wel nodig. Hiervoor is medio 2025 een nieuw onderhoudscontract aanbesteed.

Al deze werkzaamheden en de bijbehorende kosten hiervoor zijn opgenomen in het geactualiseerde beheerplan VRI's 2026-2029.

Bedragen * € 1.000

Beheerplan Verkeersregelinstallaties	Begroting 2027
Dotatie onderhoudsreserve	2
Dotatie egalisatiereserve	21
Uitgaven groot onderhoud	0

Bedragen * € 1.000

Investeringen Verkeersregelinstallaties	Jaar	Geplande investering
Verkeersregelinstallaties (20jr)	2027	74.925

4.3.5 Civiele kunstwerken

Algemeen

Civiele kunstwerken betreffen in hoofdzaak de in de gemeente aanwezige bruggen en grote en middelgrote duikers. Overige onderdelen zijn beschoeiingen, damwanden en geluidsschermen.

Werkzaamheden

Afgelopen jaren is aan drie grote betonnen bruggen groot onderhoud gepleegd. In 2027 staat de voorlopig laatste brug gepland voor groot onderhoud en versterkende maatregelen, namelijk de brug in de Kleine Woldweg.

Bedragen * € 1.000

Beheerplan Civiele Kunstwerken	Begroting 2027
Dotatie onderhoudsreserve	23
Dotatie egalisatiereserve	38
Uitgaven groot onderhoud	0

Bedragen * € 1.000

Investeringen Civiele Kunstwerken	Jaar	Geplande investering
Civiele kunstwerken hout	2027	77.453
Civiele kunstwerken beton	2027	164.080

4.3.6 Groen

Algemeen

Het openbaar groen en de begraafplaatsen waarvoor in het verleden geen onderhoudsrechten zijn geheven, worden onderhouden op beeldkwaliteitsniveau C conform de vastgestelde beheerplannen. In afwijking op de overige beheerplannen is het groot onderhoud (snoeien van beplantingen en bomen) opgenomen in de exploitatie, omdat dit onderdeel van een ideaalcomplex is. Dit komt omdat het snoeien van de beplantingen en bomen planmatig en met een regelmatig terugkeerpatroon wordt uitgevoerd. Veel van de bewonersinitiatieven en zelfbeheerprojecten vinden plaats in het groen.

Werkzaamheden

Net als voorgaande jaren wordt ook in 2027 ingezet op de renovatie van groenvoorzieningen die niet meer voldoen aan het technische beeldkwaliteitsniveau C of die een onderdeel vormen van renovatielocaties van bijvoorbeeld wegen en riolering waarvan het KC-plan Wezep de meest opvallende is.

Bedragen * € 1.000

Beheerplan Groen	Begroting 2027
Dotatie onderhoudsreserve	383
Dotatie egalisatiereserve	nvt
Uitgaven groot onderhoud	344

Bedragen * € 1.000

Investeringen Groen	Jaar	Geplande investering
Voor 2027 staan er geen investeringen gepland		

4.3.7 Begraafplaatsen

Algemeen

In 2017 zijn het beheer- en financieringsplan voor gemeentelijke begraafplaatsen vastgesteld. Met deze plannen is inzicht ontstaan in het verloop van de voorzieningen grafrecht en onderhoud. Gelijktijdig met deze plannen is de beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen geactualiseerd. Hierdoor is het sinds 2017 mogelijk om lange afdekplaten op de graven aan te brengen, is er geen vergunningstelsel voor gedenktekens meer en zijn de tijden voor teraardebestelling verruimd.

Het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen (met onderhoudsrecht) vindt plaats op basis van beeldkwaliteitsniveau A.

Werkzaamheden

In 2027 worden op alle begraafplaatsen renovaties uitgevoerd aan beplantingen, gazons en (half)verhardingen. Deze renovaties worden uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit. Daarnaast worden werkzaamheden uitgevoerd, met name aan de groeninrichting, om voor de komende twee tot drie jaar voldoende graven beschikbaar te hebben.

Bedragen * € 1.000

Beheerplan Begraafplaatsen	Begroting 2027
Uitgaven onderhoud	215

Bedragen * € 1.000

Investeringen Begraafplaatsen	Jaar	Geplande investering
Voor 2027 staan er geen investeringen gepland		

4.3.8 Speelvoorzieningen

Algemeen

Afgelopen jaren zijn de speelplekken in de gemeente Oldebroek opnieuw ingericht in de vorm van natuurlijk spelen. In 2025 is het beheerplan voor de speelvoorzieningen geactualiseerd. De speelplekken zullen in 2027 conform dit beheerplan worden onderhouden.

Bedragen * € 1.000

Beheerplan Speelvoorzieningen	Begroting 2027
Dotatie onderhoudsreserve	nvt
Dotatie egalisatiereserve	94
Uitgaven instandhouding	32

Bedragen * € 1.000

Investeringen Speelvoorzieningen	Jaar	Geplande investering
Natuurlijk spelen	2027	106.696

4.3.9 Riolering

Algemeen

In het omgevingsprogramma water en riolering, dat in 2025 is vastgesteld, wordt onze visie en ambitie op het gebied van water en riolering als volgt verwoord:

"Wij voeren de zorg voor de afvalwaterketen zó uit dat de volksgezondheid wordt beschermd, een goede leefomgeving wordt bevorderd en schade aan het milieu wordt voorkomen. We streven naar een zo hoog mogelijke kwaliteit, een minimale kwetsbaarheid van de organisaties en houden de maatschappelijke kosten hiervoor zo laag mogelijk.

Wij kijken vanuit een integrale blik naar de afvalwaterketen, we werken met andere (beleids)disciplines doelmatig samen aan de grote uitdagingen van deze tijd, zoals klimaatverandering, wateroverlast en circulariteit. We werken samen aan een toekomstbestendige keten. We verbinden verschillende belangen en oplossingsrichtingen kansrijk met elkaar.

Bij ons integrale denken hoort ook de benadering van de afvalwaterketen als ware het één systeem. Dit systeem beheren en onderhouden wij als ware er één beheerder. Wij zien waterpartnerschap tussen de betrokken organisaties als een uitgangspunt. "

Beleid

In 2027 gaan we verder met het uitwerken van een waterstructuurplan. In dit plan wordt de grote waterstructuur van de gemeente onder de loep genomen en gekeken naar kansen en knelpunten. Dit plan leidt tot een meer gestructureerde lange termijn planning voor rioolvervanging en geeft richting voor mogelijke toekomstige ontwikkellocaties, zowel voor waterberging als voor andere functies. Een van de voorbereidende werkzaamheden om dit plan op te kunnen stellen is het op orde maken van onze data zodat deze voldoet aan landelijke richtlijnen. Dit is in 2026 gestart en is naar verwachting in de loop van 2027 voltooid.

Werkzaamheden

Naast de jaarlijks terugkerende reguliere onderhoudswerkzaamheden (exploitatie) zijn er diverse vervangings-, renovatie- en afkoppelinvesteringen opgenomen in het meerjaren investeringsplan (MJIP). Het vervangen van de riolering in het gebied Wezep Centrum wordt meegenomen met het KC-plan Wezep (klimaatbestendige herinrichting van een groot gebied binnen Wezep). De uitvoering hiervan is gestart en loopt naar verwachting tot eind 2028.

We gaan verder met de inhaalslag in de rioolinspecties. Deelreparaties en renovatie van de riolering worden aan de hand van deze inspecties uitgevoerd. Daarnaast worden diverse panden en terreinen afgekoppeld en pompunits en IBA's (lokale zuiveringsvoorzieningen) gerenoveerd.

Bij straten waar vanuit wegonderhoud grote werkzaamheden plaatsvinden wordt ook gekeken naar de mogelijkheden tot afkoppelen, waarbij ook particulier terrein wordt meegenomen.

Bedragen * € 1.000

Investeringen Riolering	Jaar	Geplande investering
Riool DPRA	2027	385.703
Rioolvervanging en relining	2027	965.300
Renovatie IBA's	2027	155.908
KC-plan Wezep	2027	2.847.059

4.3.10 Gebouwen

Algemeen

In het beheerplan gebouwen is beschreven welke soorten onderhoud te onderscheiden zijn, welke gebouwen onderhouden worden en welk onderhoud de komende jaren te verwachten is. Het vastgestelde onderhoudsniveau is beschreven als sober en doelmatig. Daarnaast is er aanvullend nog een beheerplan voor de speeltoestellen in de sport- en gymzalen. Begin 2024 zijn de geactualiseerde gebouwbeheerplannen, samen met het nieuwe beleidsplan gebouwen door de raad vastgesteld. In 2027 wordt de actualisatie van de gebouwbeheerplannen opgestart.

Gebouwen	Aantal
Gemeentehuis	1
Gemeentewerf	1
Brandweerkazernes (Oldebroek en Wezep)	2
Sportgebouwen (2x sporthal in Wezep + 3 gymzalen)	5
Dorpshuizen (De Brinkhof, 't Grinthuus en 't Noorderhuukien	3
Begraafplaatsgebouwen	3
Overige gebouwen (Meidoornpassage)	1

Het beheer en onderhoud van het Zwembad de Veldkamp is (vanaf 2017) overgedragen aan Sportfondsen Nederland. De gemeente blijft eigenaar en behoudt een controlerende taak. Hierover vindt periodiek afstemming plaats met de exploitant.

Werkzaamheden

Vanuit het geactualiseerde beheerplan gebouwen staat voor diverse gebouwen in 2027 regulier onderhoud gepland. Ook staan er een aantal projectmatige investeringen gepland.

De grootste gemeentelijke gebouwen hebben in de voorbije jaren een renovatie of vernieuwing ondergaan, al dan niet gecombineerd met verduurzaming. Voor de kleinere gebouwen zijn vervangingen en verduurzamingen op een natuurlijk moment in de gebouwbeheerplannen ingepland.

In 2027 wordt ook de voorbereiding voor een nieuw zwembad in Wezep opgestart.

Bedragen * € 1.000

Beheerplan Gebouwen	Begroting 2027
Dotatie onderhoudsreserve	212
Dotatie egalisatiereserve	620
Uitgaven groot onderhoud gebouwen	33
Speeltoestellen gym- en sporthallen	15

Bedragen * € 1.000

Investeringen Gebouwen	Jaar	Geplande investering
Gymzaal Hattemerbroek	2027	35.968

4.3.11 Meubilair

Algemeen

In het beheerplan worden de vervangingen van het meubilair en inventaris gepland voor de kantoorruimten in de gemeentelijke gebouwen. Het beheerplan wordt gelijktijdig met het beheerplan Gebouwen geactualiseerd.

Werkzaamheden

In het beheerplan is het meubilair en de inventaris van het gemeentehuis in Oldebroek en de inrichting in het kantoordeel in de gemeentewerf en in De Brinkhof in Wezep opgenomen. De uitvoering vindt plaats conform planning.

Bedragen * € 1.000

Beheerplan Meubilair	Begroting 2027
Dotatie onderhoudsreserve	nvt
Dotatie egalisatiereserve	123
Uitgaven groot onderhoud	nvt

Bedragen * € 1.000

Investeringen Meubilair	Jaar	Geplande investering
Meubilair en Inventaris (10jr)	2027	9.657

4.3.12 Tractie

Algemeen

Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, de gemeentelijke gebouwen en onze dienstverlening gebruiken we verschillende soorten materieel. Deze middelen moeten effectief en efficiënt ingezet worden. Dit vergt onderhoud en periodieke vervanging.

Werkzaamheden

In opdracht van de binnendienst wordt het materieel ingezet bij het uitvoeren van werkzaamheden genoemd in de werkpakketten 'grijs en groen'. Daarnaast wordt ons materieel ingezet bij het

afhandelen van binnengekomen meldingen/klachten. Ook in 2027 worden er diverse tractiemiddelen vervangen, zoals opgenomen in het beheerplan tractie.

Bedragen * € 1.000

Beheerplan Tractie	Begroting 2027
Dotatie onderhoudsreserve	nvt
Dotatie egalisatiereserve	180

Bedragen * € 1.000

Investeringen Tractie	Jaar	Geplande investering
Sneeuwploeg (3 stuks)	2027	34.184
Hydr. rolbezem	2027	15.347
Veegmachine	2027	200.127
Natzoutstrooier Epoke 4m3	2027	46.347
Natzoutstrooier Epoke 3m3	2027	35.035

4.4 Financiering

4.4.1 Algemeen

Om geld aan te trekken en middelen uit te zetten moeten we ons als gemeente houden aan de regels van het Rijk. Deze regels gaan over de manier waarop gemeenten (en provincies) hun geld en kapitaal beheren. Ze staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Deze wet heeft als doel een gezonde financieringspositie van gemeenten. Ook heeft de wet een macro budgettaire doelstelling. Deze houdt in: de grenswaarde van het overheidstekort (EMU-saldo) beheersen met 3 procent van het bruto binnenlands product. De grens voor het EMU-tekort ligt voor decentrale overheden op 0,4 procent.

4.4.2 Wat willen we bereiken?

De kaders voor de uitoefening van de financieringsfunctie zijn opgenomen in artikel 18 van de door de gemeenteraad vastgestelde 'Financiële verordening gemeente Oldebroek 2024'. Hierin staan de doelstellingen en uitgangspunten die het college van B&W nastreeft.

Met de uitvoering van het Treasurybeleid streven we naar effectief en efficiënt beheer van de liquiditeitenstroom door:

- Het optimaliseren van de financiële logistiek: minimale verwerkingskosten en optimale renteresultaten.
- Het analyseren en beperken van financiële risico's.
- Bij de uitoefening van de financieringsfunctie houden we rekening met de kaders zoals de Wet Fido die voorschrijft. De belangrijkste zijn:
    - De kasgeldlimiet: met deze limiet (8,5% van het begrotingstotaal) wordt de maximale ruimte aan schulden op korte termijn bepaald (< 1 jaar). Omdat de rente op korte schulden per definitie binnen een jaar wordt herzien (omdat deze leningen aflopen), loopt de gemeente renterisico. Door de kasgeldlimiet wordt dit risico beperkt.
    - Renterisiconorm: de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen op de vaste schuld (> 1 jaar) mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In principe ligt de rente op vaste geldleningen vast en loopt de gemeente geen renterisico in het lopende jaar. Dit geldt echter niet voor de verplichte aflossingen (die normaal gesproken geherfinancierd moeten worden) en de leningen waarvoor een renteherziening geldt. Door de renterisiconorm wordt dit risico beperkt.

4.4.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Kasgeldlimiet

In de Wet fido staat een norm voor de korte schuld (maximaal 1 jaar). Het doel van deze kasgeldlimiet is het renterisico beperken. De limiet geeft de maximale omvang van de korte schuld aan. De kasgeldlimiet wordt berekend naar een vast percentage (8,5 procent) van het begrotingstotaal, naar de situatie per 1 januari. De kasgeldlimiet overschrijden heeft consequenties. De kortlopende schuld of een deel daarvan moeten we dan omzetten in een langlopende schuld.

De begrote kasgeldlimiet is:

Bedragen * € 1.000

Kasgeldlimiet	2027	2026
Kasgeldlimiet	8.176	8.632

Rentevisie

Vanaf 2018 werken we met de door de BBV (Besluit begroting en verantwoording) aanbevolen rentemethodiek. Deze methodiek benadert meer de gemiddeld werkelijke rente die we over onze activa berekenen. Dit betekent dat we met een interne omslagrente werken van 0,5%. Daarnaast hebben we te maken met de werkelijke rente op het taakveld treasury die we afdragen aan bankinstellingen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een middel om te voorkomen dat gemeenten te grote risico's nemen bij het afsluiten van leningen. De jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen (vaste schuld) mogen niet meer zijn dan 20 procent van het begrotingstotaal, naar de situatie per 1 januari.

De begrote renterisiconorm is:

Bedragen * € 1.000

Ruimte Renterisiconorm	2027	2026
Renterisiconorm	19.237	20.310
Vaste schuld	3.535	10.720
Ruimte renterisiconorm	15.702	9.590

Langlopende uitzettingen

We streven ernaar om overtollige liquide middelen uit te zetten tegen een zo hoog mogelijk rendement. Na de invoering van het schatkistbankieren zijn de mogelijkheden beperkt.

Specificatie van de overtollige liquide middelen:

Bedragen * € 1.000

Bank	Looptijd/ Vervaldatum	Bedrag 1-1-2027	Bedrag 31-12-2027	Rendement
Uitzetting schatkist		0	0	
Geldlening ambtenaren		1.061	1.056	divers
Totaal		1.061	1.056	

Schatkistbankieren

Sinds 2013 zijn alle decentrale overheden verplicht om hun overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Deze verplichting komt voort uit de wijziging van de Wet fido in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in 's Rijks schatkist. Schatkistbankieren is gebaseerd op het afromen van het saldo op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Ook is het mogelijk zo een bankrekening aan te vullen ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Dit leidt ertoe dat het saldo op de bankrekening aan het einde van de dag altijd nul is. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector.

Met iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert immers de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Dit vertaalt zich direct in een lagere staatsschuld.

Leningenportefeuille

We streven ernaar om leningen aan te trekken tegen zo laag mogelijke kosten. Ook willen we de renterisico's beheersen. Sluiten we leningen af, dan houden we daarom rekening met de bestaande liquiditeitenplanning, de renteontwikkeling en de renterisiconorm. Het saldo van de leningenportefeuille per 1 januari 2027 is € 34,7 miljoen.

De rente, aflossingen en het verloop van de leningenschuld op basis van de huidige leningen zijn:

Bedragen * € 1.000

Jaar	Schuld 1 januari	Rente	Aflossing	Schuld 31 december
2027	34.790	551	3.535	31.255
2028	31.255	475	3.315	27.940
2029	27.940	405	3.195	24.745
2030	24.745	346	1.195	23.550

Gezien de huidige financieringsbehoefte is het niet rendabel om leningen vervroegd af te lossen. De leningenportefeuille geeft geen inzicht in de leningen die we nog verwachten aan te trekken.

Renteresultaat

De berekening van het renteresultaat is gebaseerd op de aanbeveling van de BBV-regelgeving om de rekenrente (omslagrente) te baseren op de werkelijke rentelast. Eenvoudigheidshalve hanteren we voor de begroting 2027 een interne rente van 0,5%. De werkelijke rentelast over de taakvelden bedraagt ten tijde van het opstellen afgerond 0,41%.

In 2027 rekenen we per saldo € 104.000 meer rente toe aan onze taakvelden dan daadwerkelijk onze rentelast is. Dit valt binnen de afwijkingstolerantie. Vanwege de lage rentestanden en omdat veel (nieuwe) investeringen gefinancierd zijn vanuit eigen middelen blijft de werkelijke rentelast relatief laag.

Renteschema

Bedragen * € 1.000

Nr.	Omschrijving	Begroting 2027
A	Externe rentelasten over de korte en lange financiering	534.938
B	Externe rentebaten over de korte en lange financiering	97.007
Saldo rentelasten en rentebaten (A-B)		437.931
C.1	Doorberekende rente grondexploitatie	0
C.2	Doorberekende rente projectfinanciering	n.v.t.
C.3	Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar specifiek een lening voor is aangetrokken	n.v.t.
Aan taakvelden toe te rekenen rente (som -C1-C2-C3)		437.931
D.1	Rente over eigen vermogen	n.v.t.
D.2	Rente over voorzieningen	n.v.t.
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (som+D1+D2)		437.931
E	Aan de taakvelden toe te rekenen externe rente (renteomslag afgerond 0,5%)	541.891
F	Renteresultaat taakveld treasury (som-E)	- 103.960

4.5 Bedrijfsvoering

4.5.1 Algemeen

Deze paragraaf geeft inzicht in de ontwikkelingen van onze bedrijfsvoering.

4.5.2 Audits en control

In de uitvoering van de processen voldoen we aan wet- en regelgeving en zijn we dienstverlenend. Dat vraagt een goede beschrijving van processen en het nemen van beheermaatregelen. Het actueel houden van processen vraagt continu onze aandacht. De implementatie van nieuwe applicaties geeft de mogelijkheid om beheermaatregelen in de processen te borgen.

Via interne controles is aandacht voor opzet, bestaan en werking van processen, die wat betreft omvang van het budget van belang zijn. De uitvoering van interne controle draagt bij aan het controleren en het bijsturen van die processen en de beheermaatregelen. Met de uitkomsten van de interne controle wordt aangetoond dat (wel of niet) aan de eisen van getrouwheid en rechtmatigheid wordt voldaan.

Externe ontwikkelingen (zoals het verscherpte toezicht van de AFM, de effecten van de invoering van de Omgevingswet, toename automatisering en digitalisering) vragen om verdergaande professionalisering van de interne controle. Daarvoor is een plan voor de (verbijzonderde) interne controle vastgesteld. In dit controleplan hebben we onze visie gepresenteerd op ‘in control zijn’ en het kunnen afgeven van een rechtmatigheidsverklaring door het college. Bij de jaarrekening 2026 heeft het college weer een rechtmatigheidsverklaring afgegeven.

4.5.3 Informatieveiligheid & privacy

Informatieveiligheid

De voortschrijdende digitalisering biedt gemeenten veel kansen om dienstverlening verder te verbeteren, processen efficiënter in te richten en beter aan te sluiten op de behoeften van inwoners en ondernemers. Tegelijkertijd brengt deze ontwikkeling ook nieuwe risico's met zich mee op het gebied van informatiebeveiliging, privacy en continuïteit van de dienstverlening. De uitgangspunten en uitdagingen zoals beschreven in de begroting 2026 zijn daarom nog altijd actueel en vragen blijvende aandacht. Het versterken van de digitale weerbaarheid en het structureel verbeteren van de informatiebeveiliging blijven dan ook belangrijke speerpunten voor de H2O-gemeenten.

Een belangrijke ontwikkeling is de inwerkingtreding van de Cyberbeveiligingswet (Cbw) op 15 augustus 2026. Deze wet stelt aanvullende eisen aan organisaties om cyberrisico's beter te beheersen en incidenten te voorkomen of de impact ervan te beperken. Hoewel de BIO2 al een solide basis vormt en een groot deel van de wettelijke vereisten afdekt, vraagt de verdere implementatie van de Cyberbeveiligingswet om extra inspanningen. De aandacht richt zich daarbij onder meer op de verdere inrichting en borging van een Information Security Management Systeem (ISMS), het versterken van de basismaatregelen voor informatiebeveiliging, het beheersen van risico's binnen samenwerkingsverbanden, ketens en operationele processen, en het verder ontwikkelen van bedrijfscontinuïteitsmanagement. Hiermee wordt niet alleen invulling gegeven aan wet- en regelgeving, maar wordt ook de weerbaarheid van de gemeentelijke organisatie als geheel versterkt.

Privacy

Het streven voor 2027 is een verdere professionalisering en actualisering op het gebied van DPIA’s en

het verwerkingsregister, zowel op procesniveau als op inhoud. Daarnaast blijft bewustwording van groot belang en zal daar dan ook regelmatig aandacht aan gegeven worden. De ontwikkelingen op het gebied van AI en de groei in aantal en complexiteit van AVG verzoeken zullen de nodige aandacht vragen, het opzetten van (werk)processen, opdoen van kennis en afhandelen van inkomende zaken zal dan ook in 2027 op een aanzienlijke inzet mogen rekenen.

Informatiebeheer

In 2027 versterken we het informatiebeheer en de digitale informatiehuishouding. We sluiten daarbij aan op landelijke ontwikkelingen en afspraken rond duurzame toegankelijkheid, archivering, openbaarheid en informatiebeheer, waaronder de Woo en de Archiefwet. We organiseren het archiefbeheer verder conform wet- en regelgeving en werken toe naar aansluiting op een e-Depot.

Het zaakgericht werken is ingevoerd en wordt verder geoptimaliseerd. Taakspecifieke applicaties worden waar mogelijk gekoppeld aan het zaaksysteem, zodat informatie samenhangend en efficiënt kan worden beheerd. Daarnaast ontsluiten we het zaaksysteem verder via MijnOverheid, zodat inwoners digitaal kunnen communiceren en gegevens kunnen uitwisselen met de gemeente. Het MijnGemeente-portaal voor burgers wordt verder doorontwikkeld, zodat inwoners steeds meer zaken digitaal kunnen regelen en de digitale dienstverlening verder wordt verbeterd.

4.5.4 ICT

Technische infrastructuur

De bedrijfsvoeringsorganisatie H2O (BVO H2O) levert en beheert de ICT-infrastructuur voor de H2O-gemeenten. Een betrouwbare en toekomstbestendige ICT-infrastructuur is het fundament voor de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en de H2O-gemeenten zelf.

De H2O-gemeenten staan midden in een versnelde digitalisering van hun dienstverlening. Door landelijke initiatieven zoals de Nederlandse Digitaliseringsstrategie werken gemeenten steeds meer samen om hun ICT te verbeteren en efficiënter te organiseren. Investeringen zijn vooral basisvoorzieningen zoals een nieuw werkplekconcept voor de medewerkers om hun gemeentelijke taken goed uit te kunnen voeren, schaalbare en autonome cloudoplossingen en een stabiele en veilige digitale infrastructuur.

Tegelijkertijd blijven er uitdagingen bestaan, zoals beperkte budgetten, digitale dreigingen en een tekort aan ICT-specialisten. De ICT-kosten per inwoner blijven stijgen, mede door hogere personeels- en softwarekosten. Samenwerking tussen gemeenten wordt daarom steeds belangrijker om schaalvoordelen te behalen en systemen gezamenlijk te beheren. Het afgelopen jaar is besloten dat de gemeenten Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek (EH2O) toewerken naar een vergaande, niet-vrijblijvende samenwerking op het terrein van ICT. Een mooi initiatief om de ICT-kosten meer te beheersen.

Ook wetgeving dwingt de H2O-gemeenten om hun digitale dienstverlening te verbeteren, bijvoorbeeld door burgers het recht te geven om digitaal contact te hebben met de overheid. Ondanks vooruitgang hebben veel gemeenten moeite om het tempo van de ICT-ontwikkelingen bij te houden. Daarnaast krijgt innovatie zoals kunstmatige intelligentie vaak nog weinig prioriteit en vraagt de afhankelijkheid van de grote (Amerikaanse) Cloud providers om een andere koers.

Al met al kenmerkt 2027 zich door groeiende digitalisering, innovaties en digitale autonomie.

Informatievoorziening

In 2027 blijven we onze informatievoorziening ontwikkelen in lijn met landelijke afspraken en ontwikkelingen zoals de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS), NORA en Common Ground. Dit draagt bij aan een veilige, samenhangende en toekomstbestendige digitale dienstverlening.
Met het versterken van werken onder architectuur brengen we de informatiearchitectuur in kaart en sluiten we aan bij landelijke ontwikkelingen als Common Ground en Haal Centraal.

De kaders voor het gebruik van AI zijn vastgesteld. In 2027 onderzoeken we waar AI binnen H2O effectief en verantwoord kan worden ingezet om bv. administratieve lasten te verminderen, processen te optimaliseren en besluitvorming te ondersteunen. Voor enkele processen starten we met AI-pilots.

Het traject voor vernieuwing van ons datadistributiesysteem loopt. Begin 2027 verwachten we duidelijkheid over de gewenste oplossing. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar Common Ground en Open Source, als verplichte afweging, in plaats van een één-op-één vervanging. Dit kan leiden tot een gefaseerde overgang naar een toekomstbestendige oplossing.

Het GEO-domein moet worden gemoderniseerd en in lijn gebracht met de geldende inkoopvoorwaarden. In H2O-verband wordt in 2026 bepaald welke onderdelen in 2027 en 2028 prioriteit krijgen. Binnen het domein Publieksdiensten wordt daarnaast beoordeeld welke toepassingen, gelet op de inkoop wet- en regelgeving, kunnen worden voortgezet en welke moeten worden vervangen.

De gemeentelijke digitale dienstverlening wordt verder ontwikkeld op basis van landelijke ontwikkelingen en lokale behoeften. Daarbij werken we toe naar een meer integraal digitaal loket, waarin inwoners eenvoudig hun weg vinden en zaken zoveel mogelijk op één plek kunnen regelen. Ook zorgen we ervoor dat inloggen en authenticatie aansluiten op de landelijke en Europese wet- en regelgeving.

Financiën

De ICT-investeringen voor 2027 richten zich op de volgende speerpunten:

- Digitale transformatie & autonomie: Werken vanuit de Cloud blijft de norm. We gaan verder met de implementatie van cloudoplossingen en innovatieve technologieën waarbij we rekening willen houden om steeds minder afhankelijk te zijn van Amerikaanse aanbieders.

- Een nieuw werkplekconcept en gebruikersondersteuning: We blijven de gebruikerservaring verbeteren door de werkplek aan te passen aan de wensen en behoeften van de (individuele) medewerker, het faciliteren van hybride werken en samenwerken via onlineplatformen.

- Cybersecurity: Door de stijgende dreiging van cyberaanvallen, geopolitieke spanningen en technologische complexiteit door AI is investering in cybersecurity belangrijker dan ooit.

- Kunstmatige intelligentie (AI): De toepassing van AI biedt kansen. We zorgen ervoor dat de ICT-infrastructuur geschikt is voor toepassingen van AI.

4.5.5 Regionale samenwerking in relatie tot bedrijfsvoering

I&A-samenwerking EH2O

De colleges van de gemeenten Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek hebben in mei 2025 besloten om over te gaan tot een niet-vrijblijvende, vergaande samenwerking op het gehele I&A-terrein van de betreffende gemeenten.

Een kwartiermaker is aangetrokken om de I&A-samenwerking te realiseren. Hij zal toewerken naar besluitvorming over daadwerkelijke samenvoeging van I&A taken uiterlijk 1 januari 2028 in een samenwerkingsorganisatie.

De I&A-samenwerking richt zich op zowel de kwalitatieve als kwantitatieve voordelen van de informatievoorziening en automatisering, waarbij als uitgangspunt geldt dat de kwaliteit van de dienstverlening niet achteruitgaat ten opzichte van de huidige kwaliteit en de structurele kosten per inwoner in lijn blijven liggen met de kosten voor de vier gemeenten met de huidige omvang (landelijke ICT-benchmark voor vergelijkbare gemeenten).

Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O

De bedrijfsvoeringsorganisatie H2O (BVO H2O) levert en beheert de ICT-infrastructuur voor de H2O-gemeenten. Een betrouwbare en toekomstbestendige ICT-infrastructuur is het fundament voor de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en de H2O-gemeenten zelf. De BVO H2O werkt nauw samen met de CIO-Office. De medewerkers van de CIO-Office vertalen de behoeften vanuit de domeinen naar de benodigde (digitale) informatievoorzieningen, toetsen hierbij of het past binnen de visie van de H2O-gemeenten en of het voldoet aan de wet- en regelgeving. Op I&A gebied zijn er ontwikkelingen die kansen en uitdagingen bieden. Enerzijds bieden innovaties zoals kunstmatige intelligentie, cloud computing en cybersecurity nieuwe mogelijkheden om onze dienstverlening slimmer en veiliger in te richten. Anderzijds vragen stijgende kosten, strengere wet- en regelgeving, een groeiende afhankelijkheid van grote (Amerikaanse) Cloud providers en krapte op de arbeidsmarkt om een doordachte en duurzame investeringsstrategie.

Het is dan ook van belang dat de BVO H2O nauw blijft samenwerken met de CIO-Office. Op termijn verwachten we dat de CIO-Office ondergebracht wordt bij de BVO H2O, zodat er één I&A-organisatie is die de gemeenten adviseert en ondersteunt op gebied van I&A.

Informatieveiligheid, privacy en AI

De thema's informatieveiligheid, privacy en AI pakken we als H2O-gemeenten gezamenlijk op.

De toenemende digitalisering biedt aanzienlijke mogelijkheden, maar brengt ook risico's met zich mee. Om deze risico's te beheersen en de digitale weerbaarheid te versterken, is het noodzakelijk om de informatiebeveiliging te verbeteren.

Op het gebied van privacy ligt voor de H2O-gemeenten de focus op het zorgvuldig om blijven gaan met grote hoeveelheden (gevoelige) persoonsgegevens van onze inwoners, het beperken van risico’s door menselijk handelen en het aantoonbaar voldoen aan de AVG. Een belangrijk onderdeel daarbij is het (continu) streven naar een hoger niveau van privacy bewustzijn binnen de organisaties.

De technologische ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie (AI) gaan razendsnel. AI

is steeds vaker aanwezig in ons dagelijks werk en in de samenleving. Als H2O-gemeenten zetten we kunstmatige intelligentie in om de kwaliteit van dienstverlening te verbeteren, de samenwerking tussen inwoners en overheid te versterken, maatschappelijke uitdagingen op te lossen en interne processen efficiënter te maken. We omarmen AI als hulpmiddel.

Tegelijkertijd brengt het risico's met zich mee op het gebied van privacy, betrouwbaarheid, ethiek en transparantie. We willen verantwoord omgaan met de inzet van AI door een heldere visie, duidelijke kaders en praktische richtlijnen voor het gebruik van AI.

4.5.6 Regio Zwolle

De Regio Zwolle werkt aan de hand van een Meerjarenagenda. We dragen met voldoende capaciteit en middelen bij aan de uitvoering van deze Meerjarenagenda. We zijn betrokken bij het bestuur van de Regio Zwolle en zien op die wijze toe op een deugdelijke besteding van de (gemeentelijke) basisbijdrage.

4.5.7 Personeel en organisatie

Personeelsbeheerplan

De budgetten voor 2027 zien er als volgt uit:

Bedragen * € 1.000

Soort	2026	2027	Verschil
Loonkosten	20.711	22.074	1.363
Inhuurbudget	324	462	138
Opleidingsbudget	106	185	79
Totaal	21.141	22.721	1.580

CAO verhogingen

De huidige CAO loopt tot en met 31 maart 2027. Voor de begroting 2027 gaan we uit van een salarisstijging van 4,2%. De stijging van loonkosten wordt (deels) gecompenseerd door het accres in de algemene uitkering.

Het verschil van ruim € 1.363.000 ten opzichte van 2026 wordt vooral door de autonome loon- en functiestijging (HR 21) veroorzaakt. Daarnaast is er uitbreiding van de formatie voor Beheer openbare ruimte (Meerjarenbegroting 2026-2029). Verder is er sprake van extra formatie op de CIO-office welke door H2O-gemeenten wordt bekostigd.

Risico-Inventarisatie & - Evaluatie (RI&E)

In het kader van de RI&E zijn in 2027 (verdiepende) onderzoeken nodig. Werkgevers zijn verplicht om psychosociale arbeidsbelasting (PSA) te voorkomen of te beperken. Daarnaast zijn werkgevers verplicht om werknemers periodiek een Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) aan te bieden. In de RI&E is vastgesteld dat deze onderzoeken iedere 4 jaar worden uitgevoerd. Het laatste onderzoek is uitgevoerd in 2023. Dit betekent dat beide onderzoeken plaats moeten vinden in 2027 om aan onze wettelijke taak te voldoen. Voor het PSA is een bedrag van € 11.000 opgenomen en voor het PMO een bedrag van € 23.000. Daarnaast worden in de RI&E verdiepende onderzoeken gesteld voor Trillingen, Geluid, Biologische agentia en Fysieke belasting. De totale raming van deze vier onderzoeken ligt op € 12.000. In totaal komt dit neer op een begroting van € 46.000 aan (verdiepende) onderzoeken vanuit de RI&E. Dit onderwerp is als autonome ontwikkeling in het programma Bestuur en ondersteuning opgenomen.

Wet op loontransparantie

Naar verwachting treedt de Wet loontransparantie op 1 januari 2027 in werking. Deze wet vloeit voort uit de Europese Richtlijn Loontransparantie en heeft als doel gelijke beloning van mannen en vrouwen voor gelijkwaardig werk verder te bevorderen. Onderdeel van de wetgeving is dat medewerkers inzicht kunnen krijgen in gemiddelde beloningen per geslacht binnen vergelijkbare functies. Daarnaast geldt voor organisaties met meer dan 100 medewerkers een periodieke rapportageverplichting over beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen. Er wordt verwacht dat de eerste rapportage betrekking heeft op het boekjaar 2027 en in 2028 moet worden aangeleverd. Om tijdig aan deze verplichtingen te kunnen voldoen, dienen in 2027 voorbereidende werkzaamheden plaats te vinden. Een belangrijke eerste stap betreft de actualisatie en validatie van het functiehuis (zodat functies op een consistente en objectieve wijze kunnen worden ingedeeld en vergeleken), de voorbereiding van de rapportageverplichtingen en de implementatie van de nieuwe wetgeving binnen de organisatie.
Voor de uitvoering van deze werkzaamheden houden we rekening met implementatiekosten voor rapportages en externe advieskosten. De hiermee samenhangende kosten worden geraamd op € 60.000. Dit onderwerp is als autonome ontwikkeling in het programma Bestuur en ondersteuning opgenomen.

4.6 Verbonden partijen

4.6.1 Inleiding

Een deel van de gemeentelijke taken wordt uitgevoerd door verbonden partijen. Vaak gaat het daarbij om uitvoering in samenwerking met andere gemeenten. Daarvoor kan een juridische rechtsvorm zijn gekozen. Op die manier is het mogelijk dienstverlening te bieden, waarbij kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten beter beheerst worden.

Verbonden partijen kunnen zowel voor de realisatie van het beleid als voor de financiële gevolgen daarvan van belangrijke betekenis zijn. Het is daarom belangrijk bewust te zijn van de governance aspecten en de instrumenten voor bestuur en toezicht optimaal te benutten.

4.6.2 Definitie

Er is sprake van een verbonden partij als wij een bestuurlijk én financieel belang hebben.

Met bestuurlijk belang bedoelen we dat de gemeente zeggenschap heeft. Zeggenschap in de vorm van stemrecht of in de vorm van vertegenwoordiging van de gemeente in het bestuur.

Met financieel belang bedoelen we dat de gemeente aan de verbonden partij een bedrag ter beschikking heeft gesteld, dat niet verhaald kan worden als de verbonden partij failliet gaat. En tevens dat de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Kortom: wij zijn (mede)eigenaar van de verbonden partijen. We delen dus ook mee in de risico's.

4.6.3 Verantwoordelijkheden

Ook al besteden we taken uit aan andere partijen, we blijven uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor het bereiken van onze programmadoelstellingen. Daarom geeft de gemeenteraad de kaders aan voor de activiteiten en ziet de gemeenteraad toe op de uitvoering. Het aansturen van een verbonden partij en het dragen van verantwoordelijkheid voor de uitvoering is de taak van het college van burgemeester en wethouders. Het college moet hierover verantwoording afleggen aan de gemeenteraad.

In de door de gemeenteraad vastgestelde Nota Verbonden partijen wordt:

1. Inzicht gegeven in de kaders die voor het aangaan, in stand houden en beëindigen van Verbonden Partijen van belang zijn.

2. Toegelicht welke aspecten van belang zijn voor het sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden op verbonden partijen.

4.6.4 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht gemeenten om inzicht te geven in welke verbonden partijen de gemeente deelneemt, het belang dat de gemeente heeft in elk van de verbonden partijen en in de financiële positie van elk van de verbonden partijen. Het gaat dan om informatie die vanuit de verbonden partij beschikbaar kan worden gesteld en openbaar gemaakt kan worden over interne en externe ontwikkelingen en de consequenties daarvan voor het verwachte resultaat en de vermogenspositie van de verbonden partij. In de notitie verbonden partijen van de commissie staat dat in de lijst van verbonden partijen ten minste de volgende informatie wordt opgenomen:

a. de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;

b. het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;

c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;

d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;

e. de eventuele risico's van de verbonden partij voor de financiële positie van de gemeente.

Door de verhouding met een verbonden partij kunnen ook de regels in het BBV met betrekking tot resultaat en voorzieningen van toepassing zijn voor de gemeentelijke begroting en verantwoording. Exploitatiebijdragen aan de verbonden partij zijn opgenomen in het programma waar beleidsmatig het openbaar belang van de verbonden partij aan verbonden is. En als op grond van een concrete gebeurtenis een risico wordt voorzien dat gaat leiden tot een verlies op het ingebrachte kapitaal / lening of als het leidt tot een verplichting en dit risico is kwantificeerbaar dan zal daarvoor een voorziening worden gevormd.

4.6.5 Overzicht van verbonden partijen

Er zijn verschillende soorten verbonden partijen. De belangrijkste zijn publiekrechtelijke en privaatrechtelijke verbonden partijen. Daarnaast bestaat er nog een mengvorm, de zogenaamde Publiek-Private Samenwerkingsverbanden. De verbondenheid uit zich in gemeenschappelijke regelingen, naamloze vennootschappen (NV) en besloten vennootschappen (BV). Van deze verbonden partijen is een specificatie opgenomen onder de desbetreffende programma's waaronder de verbonden partij valt.

Wij werken ook samen met verschillende gemeenten, in wisselende samenstelling. Daarbij gaat het om samenwerking die is gericht op de uitvoering van taken. In een aantal gevallen is deze samenwerking wettelijk verplicht. Er is geen rechtsvorm. We hebben die samenwerkingen ingedeeld als 'overige verbonden partijen'. Omdat het begrip "samenwerking" voor meerdere uitleg vatbaar is, kan op voorhand aangegeven worden dat deze lijst niet uitputtend is. Deze samenwerkingsverbanden hebben we niet meer per programma opgenomen.

Wij besteden gemeentelijke taken uit aan en/of werken samen met de volgende verbonden partijen:

Statutaire naam	Rechtsvorm	Programma
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland	Gemeenschappelijke regeling	Veiligheid
GGD Noord- en Oost-Gelderland	Gemeenschappelijke regeling	Volksgezondheid en milieu
Noord-Veluws Archief	Gemeenschappelijke regeling	Bestuur en ondersteuning
Omgevingsdienst Veluwe	Gemeenschappelijke regeling	Volksgezondheid en milieu
Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O	Gemeenschappelijke regeling	Bestuur en ondersteuning
Stichting Jeugd Noord-Veluwe	Stichting	Sociaal domein
Inclusief Groep	NV	Sociaal domein
Afvalsturing Friesland	NV	Volksgezondheid en milieu
Fryslân Miljeu	NV	Volksgezondheid en milieu
BNG Bank	NV	Bestuur en ondersteuning
Waterbedrijf Vitens	NV	Bestuur en ondersteuning
Alliander	BV	Bestuur en ondersteuning
Ontwikkelingsmaatschappij Vitale vakantieparken	BV	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing
Ontwikkelingsmaatschappij Hattemerbroek	BV	Economie
Rekenkamercommissie	Overige verbonden partijen	Bestuur en ondersteuning
Maatschappelijke opvang en beschermd wonen	Overige verbonden partijen	Sociaal domein
Regionaal werkbedrijf Zwolle	Overige verbonden partijen	Sociaal domein
Regio Zwolle	Overige verbonden partijen	Bestuur en ondersteuning
Inkoopsamenwerking Noord Veluwe	Overige verbonden partijen	Bestuur en ondersteuning
Water en klimaatadaptatie	Overige verbonden partijen	Volksgezondheid en milieu
Kop van de Veluwe	Overige verbonden partijen	Bestuur en ondersteuning

4.7 Grondbeleid

4.7.1 Algemeen

Grond speelt een belangrijke rol bij ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, (gemeentelijke) ruimte vragende voorzieningen, duurzaamheid en economische zaken. De inrichting van onze omgeving vraagt regelmatig om aanpassingen. Onze samenleving ontwikkelt zich en het klimaat verandert. Daar spelen we zo veel mogelijk op in. Met ons grondbeleid zetten we in op een zo gunstig evenwicht tussen een maatschappelijk en financieel eindresultaat.

In deze paragraaf beschrijven we onze visie op het grondbeleid én de grondprijzen. We blikken vooruit op de resultaten die wij verwachten en onderbouwen de geschatte winsten en verliezen. En we beschrijven de beleidsuitgangspunten voor de omvang van de reserve algemeen grondbedrijf (RAG) en de verliesvoorzieningen.

4.7.2 Wat willen we bereiken?

Het grondbeleid

Goed wonen en ondernemen in een duurzaam Oldebroek. Daar streven we naar met ons grondbeleid. We willen de komende jaren een impuls geven aan wonen en werken in onze gemeente. Hiervoor is op verschillende percelen voorkeursrecht gevestigd en worden er visies voorbereid. Ook is er ruimte voor ontwikkelingen en initiatieven van inwoners en ondernemers. We hanteren daarbij een actieve grondhouding. Hierbij kijken we naar wat draagt de ontwikkeling bij aan onze doelstelling en onze ambities.

In onze Nota Grondbeleid 2019-2022 diepen we ons grondbeleid verder uit. De nota Grondbeleid wordt geactualiseerd en daarin wordt opgenomen dat wij middels actief grondbeleid onze doelstellingen willen realiseren.

Het hebben en/of verkrijgen van grondposities, het rendement, de risico’s en de prioriteit van het project bepalen de te volgen route. Actief of proactief faciliterend of passief faciliterend blijft mogelijk. Heeft de ontwikkeling prioriteit en zijn we eigenaar, dan gaan we hier actief mee om. Heeft de ontwikkeling prioriteit en is de eigenaar tevens ontwikkelaar dan gaan we hier proactief (faciliterend) mee om.

Als gemeente willen we dat (nieuwe) initiatieven voor woningbouw goed aansluiten op de woningbehoefte. De woondeal 2.0 is uitgangspunt voor de invulling van alle woningbouwprojecten. Hierbij blijven ruimtelijke kwaliteit, (lokale) behoefte en draagvlak, duurzaamheid, beleidsconsistentie en financiële haalbaarheid uitgangspunten. Bij ontwikkelingen door derden verhalen we kosten voor investeringen in de openbare ruimte op de initiatiefnemers.

Het grondprijsbeleid

De nota Grondbeleid vormt de basis voor onze nota Grondprijsbeleid. Met ons grondprijsbeleid willen we oneerlijke concurrentie voorkomen. We bieden marktpartijen en particuliere afnemers in vergelijkbare omstandigheden vergelijkbare prijzen aan voor bouw(rijpe) grond. Het grondprijsbeleid zorgt voor transparantie en biedt ons de mogelijkheid om snel en efficiënt te handelen. In principe staan de grondprijzen voor twee jaar vast, maar gezien de marktontwikkeling is een jaarlijkse herziening op dit moment noodzakelijk.

4.7.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Het grondbedrijf

Voor de uitvoering van het grondbeleid maken we gebruik van een grondbedrijf dat onderdeel is van onze organisatie. De gemeentelijke administratie voor de algemene dienst en het grondbedrijf zijn van elkaar gescheiden. Zo treffen we voor de risico's van het grondbedrijf een eigen voorziening (de Reserve Algemeen Grondbedrijf, oftewel RAG) die niet direct drukt op de algemene dienst.

Bij grondexploitatiecomplexen onderscheiden we 'Bouwgrond In Exploitatie' en complexen die vallen onder de 'Materiële vaste activa', ieder met hun eigen kenmerken.

Categorie	Kenmerk
Bouwgrond in exploitatie (BIE)	Door de gemeenteraad vastgesteld grondexploitatiecomplex inclusief een grondexploitatiebegroting.
Materiële vaste activa (MVA)	Grond met een vaste bestemming en niet in een transformatieproces. Dit geldt ook voor gronden die anticiperend en strategisch zijn aangekocht maar waarbij (nog) geen sprake is van een raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting.

Daarnaast hanteren we nog voorbereidingskredieten. Die vallen onder de Immateriële Vaste Activa (IMVA) en hanteren we om te zorgen dat gronden uit de MVA overgezet kunnen worden naar de BIE.

Het Meerjaren Programma Grondbedrijf (MPG)

Jaarlijks beschrijven we in het MPG de (financiële) stand van zaken van projecten. Ook brengen we de risico's van de projecten in beeld. We benoemen kansen en oplossingsrichtingen om die risico's te verminderen en geven aan waar we de komende tijd op moeten sturen. Als we afwijken van de vastgestelde budgetten, leggen we deze (tussentijds) voor aan de raad. Hierbij gelden de uitgangspunten zoals opgenomen in de nota Grondbeleid.

Grondexploitaties

Per grondexploitatiecomplex stellen we een aparte grondexploitatiebegroting op. Deze actualiseren we jaarlijks, zowel een reëel als een Worst Case Scenario. Hierbij houden we rekening met de werkelijk gemaakte inkomsten en uitgaven, maar ook met nog te verwachten investeringen en opbrengsten. Het Worst Case Scenario gaat uit van de grootste reële risico's van de verschillende complexen. We doen dit vanuit de noodzaak een voorzichtig scenario te schetsen. Het economisch herstel in onze gemeente was zowel zichtbaar in de belangstelling voor en verkoop van bedrijfskavels als ook in een nog steeds toenemende behoefte aan woningbouwgrond (zowel bij particuliere kavels als bij gronden voor ontwikkelende partijen).

Reserve Algemeen Grondbedrijf (RAG)

We bepalen jaarlijks de benodigde stand van de RAG, oftewel de risicoreserve van het grondbedrijf. De RAG moet de ondernemersrisico's van het grondbedrijf opvangen, die ontstaan door de productie van bouwgrond in grondexploitatiecomplexen. Hierdoor loopt de begrotingspositie van de gemeente in principe geen risico.

De hoogte van de RAG bepalen we op basis van het financiële verschil tussen de resultaten in het reële scenario en die in het Worst Case Scenario. Daarnaast passen we een kansfactor toe op het

verschil tussen het resultaat van het reële scenario en het resultaat van het worst case scenario om de hoogte van de risicoreserve te bepalen. Bovenop de benodigde stand hanteren we een buffer om onvoorziene risico's en overschrijdingen van risico's op te kunnen vangen. De risicoreserve per complex vermenigvuldigen we hiervoor met een factor 1,4. Gelet op de huidige situatie in de markt, is de wens om dit bij te stellen. Dit wordt meegenomen bij de actualisatie van ons grondbeleid.

Winst- en verliesnemingen

Als een grondexploitatieproject of een zelfstandig deelproject klaar is, berekenen we het definitieve financiële eindresultaat. Dit verrekenen we met de RAG. Als we bijna zeker weten dat we een verlies moeten nemen, brengen we dit verlies direct ten laste van de RAG. Als de gerealiseerde opbrengsten (met name uit verkopen) de gemaakte kosten overtreffen, kunnen er tussentijdse winstnemingen zijn. Dit doen we op basis van de Percentage Of Completion methode (POC-methode). Deze methode leidt er toe dat er eerder winst genomen moet worden. Het betekent ook dat er risicoreserves ingesteld worden voor complexen die eerder in een reëel scenario een positief eindresultaat lieten zien. Door tussentijdse winstnemingen krijgen die in het worst case scenario een negatief resultaat, omdat winsten eerder genomen worden en risico's daarmee niet meer volledig worden gedekt door de boekwaarde (zoals eerder het geval was).

Wet Vennootschapsbelasting

De wet op de vennootschapsbelasting geldt vanaf 1 januari 2016. Het grondbedrijf is op dit moment niet belastingplichtig. We blijven de daadwerkelijke opbrengsten en kosten monitoren om te bepalen of dit zo blijft.

De projecten

We voeren de activiteiten uit die voortvloeien uit de grondexploitatiecomplexen. Dat doen we volgens de prioriteiten in het MPG. Per 1-1-2026 zijn er vijf lopende grondexploitaties (BIE-complexen). Voor twee complexen zijn er een verliesvoorziening ingesteld vanwege een negatief resultaat in het reële scenario (C.32 Kerkstraat en C.26 Oldebroek Centrum).

De overige BIE complexen C.10 Wezep Noord, C.25 Borst, C.27 Oldebroek West 3, voorzien in een positief resultaat in het reële scenario.

Daarnaast is er voor tien complexen die zijn gesloten een voorziening getroffen, omdat hier nog afrondende werkzaamheden worden uitgevoerd.

Naast de BIE complexen, beschikken we ook nog over (I)Materiële Vaste Activa. In totaal betreffen dit elf complexen (inclusief het complex 'Ruilgronden'). We zetten ons actief in om deze projecten een stap verder te brengen richting exploitatie. Hierbij gaat het om de projecten de voormalige schoollocaties C.47 Ruiterveldsweg 10 (voorheen schoollocatie De Rank) en C.53 Regenboogschool en de zoekgebieden C.48 Zoekgebied Wezep Oost, C.49 Zoekgebied Oldebroek Oost, C.50 Zoekgebied Wezep Enkweg, C.51 Zoekgebied Oldebroek Broeklanden, C.52 Zoekgebied Oldebroek Noord, C.54 Bedrijventerrein Laagveen en C.55 Noordeinde.

Toekomst

Grond speelt een belangrijke rol bij ruimtelijke ontwikkelingen. Met het faciliteren van goed wonen en werken in een duurzame gemeente dragen we, samen met onze partners, vanuit het grondbedrijf bij aan een leefbaar Oldebroek. We hebben in 2024 en 2025 diverse gronden strategisch aangekocht.

Het komende jaar wordt verder gewerkt om voor de locaties C.47 Ruiterveldsweg 10 (voorheen schoollocatie De Rank) en C.53 Regenboogschool, C.50 Zoekgebied Wezep Enkweg, C.52 Zoekgebied Oldebroek Noord en C.55 Noordeinde te komen tot een visie.

Voor de complexen C.49 Zoekgebied Oldebroek Oost en C.50 Zoekgebied Wezep Enkweg werken we toe naar een omgevingsplan.

Voor C.51 Zoekgebied Oldebroek Broeklanden komt er een heroverweging en voor C.54 Bedrijventerrein Laagveen werken we aan een omgevingsprogramma.

4.7.4 Wat mag het kosten?

Financiële resultaten (nominaal)

De winstprognoses (positieve resultaten) en verwachte verliesnemingen (negatieve resultaten) voor de komende jaren zijn op basis van het MPG voor de Bouwgrond In Exploitatie (BIE) (in nominale waarde per 1 januari 2026, afgerond op duizendtallen):

Bedragen * € 1.000

	2026	2027	2028	2029	2030
Winst- en verliesprognose	1.012	1.051	755	-527	0
Reeds gevormde verliesvoorzieningen	0	0	0	-585	0
Winst- of verliesneming per jaar	**1.012**	**1.051**	**755**	**57**	**0**

Reserve Grondbedrijf

De stand van de Reserve Algemeen Grondbedrijf (RAG) geeft informatie over het gerealiseerde resultaat, omdat gerealiseerde winsten worden gestort in de RAG en de verliezen hieraan worden onttrokken. Het doel van de RAG is om het ondernemersrisico van het Grondbedrijf te kunnen opvangen. De begrotingspositie van de Algemene Dienst wordt dan niet verstoord bij een tegenvaller in het Grondbedrijf, dat afhankelijk is van ontwikkelingen op de grond- en vastgoedmarkt.

Afwaarderingen en risico's die zich daadwerkelijk voordoen gaan ten laste van de RAG. Winstnemingen worden ten gunste van de RAG gebracht (wanneer de RAG op niveau is worden winstnemingen ten gunste van de Algemene Dienst gebracht). Als de eindstand van de RAG niet toereikend is dan wordt deze aangevuld vanuit de Algemene Reserve.

Per 1-1-2026 is de RAG bepaald op € 4.201.330,-. Jaarlijks wordt bij MPG de RAG opnieuw vastgesteld en wordt duidelijk of deze toereikend is en of er middelen vrij vallen in de Algemene Reserve.

4.8 Subsidies

4.8.1 Algemeen

Deze paragraaf geeft informatie over subsidies die we als gemeente aan verenigingen, organisaties en instellingen geven. De genoemde bedragen zijn maximale bedragen die beschikbaar zijn voor subsidies.

4.8.2 Subsidies

We verlenen subsidies aan instellingen die activiteiten organiseren die passen bij de doelen uit onze programma's in de programmabegroting en specifieke beleidsnota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening Oldebroek en de Nadere regel subsidie Oldebroek.

Per subsidie leggen we de voorwaarden voor subsidieverlening, de verplichtingen voor de subsidieontvanger en de wijze van betaling vast in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk maken we prestatieafspraken.

Bedragen * € 1.000

Kostenplaats	Omschrijving	2026	2027
Economie			
E10024-103	Bevordering toerisme	-96	-41
Onderwijs			
E10027-107	Volwasseneducatie	-20	-20
E10027-108	Peuteropvang	-92	-95
M10001-145	Spuk D8 Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	-415	-415
Sport, cultuur en recreatie			
E10028-100	Sportbeleid	-183	-190
E10030-101	Subsidies Kunst en Cultuur	-81	-84
E10031-100	Museum	-22	-23
E10032-103	Gemeentelijke monumenten	-1	-1
E10033-100	Openbare bibliotheken	-562	-478
E10034-101	Groen dagelijks onderhoud	-1	-1
E10034-101	Groen dagelijks onderhoud	-21	-21
E10034-109	Speeltuinen en -verenigingen	-9	-10
M10001-147	Spuk C92 Informatiepunten Digitale Overheid	-25	-25
Sociaal domein			
E10035-100	Oldebroek voor mekaar	-22	-23
E10035-112	Maatschappelijk werk	-87	-90
E10035-113	WMO voorliggende voorzieningen	-141	-146

E10035-123	Buurthuis t Grinthuus	-11	-11
E10035-125	Dorpshuis Wezep	-21	-22
E10035-126	Kulturhus De Talter	-143	-148
E10036-100	Veilig Thuis WMO	-65	-102
E10037-101	Basisteam Jeugd	-2.126	-2.100
E10037-103	Veilig Thuis Jeugd	-66	-107
E10039-110	Gemeentelijk mimimabeleid	-33	-34
E10055-100	Opvang en beschermd wonen	-10	-11
E10055-103	Meerjarenplan Bouwen aan een toekomstbestendig Welzijn 2026-2030	-100	-100
Volksgezondheid en milieu			
E10061-106	Regeling speciale uitkering JGZ	-584	-584
E10062-103	Vrij verval rioleringen	-53	-54
E10063-110	Oud papier	-66	-35
Totaal lasten		-5.057	-4.970

Afwijkingen

Hieronder worden de verschillen ten opzichte van het voorgaande jaar > € 5.000 toegelicht. Kleinere verschillen hangen vrijwel altijd samen met indexatie (2,1%). De verhogingen van de onderdelen Openbare bibliotheken, Basisteam Jeugd en Regeling Specifieke uitkering JGZ overschrijden daardoor genoemde € 5.000 maar betreffen dus indexatie.

Bevordering toerisme

In 2026 zijn incidentele subsidies geraamd op basis van het werkplan Toerisme & Recreatie.

Openbare bibliotheken

In 2026 zijn incidentele subsidies geraamd door verkregen incidentele rijksvergoedingen.

Veilig Thuis

In 2027 is de bijdrage aan Veilig Thuis structureel verhoogd. Zie de toelichting bij programma 6.

Basisteam jeugd

In 2026 is een eenmalige extra subsidie verstrekt om achterstanden weg te werken.

4.9 Wet open overheid (Woo)

Deze paragraaf beschrijft de werkwijze die we als gemeente voorstaan bij de uitvoering van de Wet open overheid (Woo).

De eerste twee tranches van de actieve openbaarmaking van informatie zijn gerealiseerd. Dit betreft wettelijke bepalingen die voorschrijven dat bepaalde categorieën informatie niet op aanvraag, maar actief geopenbaard moeten worden. Onze gemeente voldoet inmiddels aan de verplichtingen uit de eerste tranche en werkt, in samenspraak met de andere H2O-gemeenten, aan de implementatie van de tweede tranche. In dat verband wordt voor 2027 gekeken in hoeverre gezamenlijk kan worden opgetrokken bij het inrichten van processen en het toepassen van technische voorzieningen.

Daarnaast blijft ook de passieve openbaarmaking, het behandelen van Woo-verzoeken, een substantieel onderdeel van de uitvoering. We constateren dat het aantal Woo-verzoeken niet zozeer toeneemt, maar dat er wel steeds vaker verzoeken worden gedaan over complexe en/of gevoelige dossiers. Dergelijke verzoeken doen een groter beroep op de afstemming binnen de organisatie en op juridische en bestuurlijke zorgvuldigheid.

Tot slot ontvangen we maandelijks verzoeken van andere bestuursorganen om een zienswijze te geven op documenten waarin onze gemeente voorkomt. Dit gebeurt bij Woo-verzoeken waarbij andere bestuursorganen overwegen documenten openbaar te maken die (mede) over ons gaan.

5 Bijlagen

5.1 Kerngegevens

5.1.1 Sociale structuur

Sociale structuur	Begrote gegevens 2027	Werkelijke gegevens 31-12-2025
Aantal inwoners	24.535	24.535
Aantal periodieke bijstandsgerechtigden, waarvan:	274	274
Participatiewet	257	257
IOAW	11	11
IOAZ	1	1
Elders verzorgden	5	5
BBZ	0	0
Aantal tewerkgestelden in sociale werkgemeenschappen in aantal SE's	62	62

5.1.2 Fysieke structuur

Fysieke structuur	Begrote gegevens 2027	Werkelijke gegevens 31-12-2025
Oppervlakte gemeente (ha), waarvan:	9.772	9.772
Binnenwater (ha)	111	111
Aantal verblijfsobjecten, waarvan:	10.225	10.225
Woonfunctie	9.745	9.745
Logiesfunctie (recreatiewoningen)	480	480

5.1.3 Financiële structuur

Financiële structuur (* € 1.000)	Begrote gegevens 2027	Werkelijke gegevens 31-12-2025
Gewone uitgaven	96.185	98.662
Per inwoner	3,92	4,02
Opbrengsten belastingen	14.769	13.882
Per inwoner	0,60	0,57
Algemene uitkering Gemeentefonds	53.412	52.693
Per inwoner	2,18	2,15
Vaste schuld	34.790	39.510
Per inwoner	1,42	1,61

5.1.4 Bestuurlijke structuur

Bestuurlijke structuur (zetels)	Begrote gegevens 2027 (per 1-1-27)	Werkelijke gegevens 31-12-2025
Christen Unie	4	6
Algemeen Belang Oldebroek	2	4
Chr. Verbond Oldebroek	7	3
SGP	3	2
CDA	1	2
VVD	0	1
Duurzaam Oldebroek	2	1

Samenstelling college B&W	Begrote gegevens 2027 (per 1-1-27)	Werkelijke gegevens 31-12-2025
Christen Unie	0	1
SGP	1	0
CDA	0	1
ABO	1	1
CVO	1	0

5.2 Toelichting verplichte indicatoren

Veiligheid
Misdrijven - Diefstallen uit woning
Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
Misdrijven - Geweldsmisdrijven
Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)
Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Misdrijven - Winkeldiefstallen
Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Verwijzingen Halt
Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Economie
Functiemenging
De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen (van bedrijven)
Het aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Onderwijs
Absoluut verzuim
Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2019' staat voor schooljaar '2018/2019'.
Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2023' staat voor schooljaar '2022/2023'.

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding ""2013"" staat voor schooljaar ""2022/2023"".

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

Sociaal domein

Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin

Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren

Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

Banen

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo

Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten

Jongeren met een delict voor de rechter

Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

Jongeren met jeugdbescherming

Jongeren met jeugdbescherming als % van jongeren tot 18 jaar
Jongeren met jeugdhulp
Jongeren met jeugdhulp als % van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering
Jongeren met jeugdreclassering als % van jongeren 12-23 jaar
Lopende re-integratievoorzieningen
Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Netto arbeidsparticipatie
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
Personen met een bijstandsuitkering
Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Volksgezondheid en milieu
Omvang huishoudelijk restafval
Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit
Hernieuwbare elektriciteit in %
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing
Demografische druk
Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Gemiddelde WOZ waarde
De gemiddelde WOZ waarde van woningen (koop en huur).
Nieuw gebouwde woningen
Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.

5.3 Financiële oplegger

Hieronder de ontwikkelingen van het begrotingssaldo 2027-2030.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Stand begroting tot en met Raad juli	1.028	-193	177	177
Begroting 2027	-767	-1.294	-1.044	-176
Saldo begroting na mutaties Begroting 2027	260	-1.486	-867	1

Totaal overzicht mutaties

Hieronder een totaal overzicht van alle mutaties die zijn opgenomen in de begroting 2027-2030. Hierbij is geen onderscheid gemaakt in programma's. Je ziet hieronder dus het totaaloverzicht.

Bedragen * €1.000

Begroting 2027	2027	2028	2029	2030
Nieuw beleid				
Duurzame inzetbaarheid en vitaliteit	-15	-15	-15	-15
Ondersteuning proces Wendbare organisatie	-43	-43	0	0
Passende aansturing voor een wendbare organisatie	-70	-20	0	0
Toegankelijker informatie	-25	-25	-25	0
Weerbaarheid	-70	-70	0	0
Subtotaal	-223	-173	-40	-15
Autonome ontwikkelingen				
Bijdrage CIO-office	-25	-25	-25	-25
Bijdrage GGD	-45	-45	-45	-45
Bijdrage i-Dienst	-44	-44	-44	-44
Bijdrage Noord-Veluws Archief (NoVA)	-16	0	0	0
Bijdrage VNOG	-71	-71	-71	-71
CDOKE-middelen	650	0	0	0
Geo-informatie	-100	-100	-100	-100
Jeugdhulp	-43	-43	-43	-43
Leerplicht	-20	0	0	0
Meicirculaire 2026 Gemeentefonds	285	286	78	675
Mutatie kapitaallasten	-14	-14	-14	-33
Onroerend zaak belasting (OZB)	308	308	308	308
Ontwikkelingen juridische zaken	-104	-104	-104	-104
Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E)	-46	0	0	0
Toeristenbelasting	-22	-22	-22	-22
Veilig Thuis	-43	-43	-43	-43

Wet loontransparantie	-60	0	0	0
Wmo Begeleiding	-66	-66	-66	-66
Wmo Huishoudelijke Hulp	-165	0	0	0
Wonen Welzijn en Zorg	-55	-55	-55	-55
Zomerfestival	-25	0	0	0
Subtotaal	446	-37	-245	333
College Uitvoeringsprogramma (CUP)				
AED-netwerk	-2	-2	-2	-2
Behoeften dienstverlening	-73	0	0	0
Betrokkenheid van scholen	-5	-5	-5	-5
Boerenambassadeur	-20	-20	-20	-20
Bouwen naar lokale behoefte	350	350	350	350
Capaciteit verkeer	-60	-60	-60	-60
Communicatie op social media	-77	-67	-67	-67
Compensatie Rijk	-10	0	0	0
Evenementencoördinator	-10	-10	-10	-10
Functieverandering agrarische erven	-10	-5	0	0
Geboortegeschenk	-3	-3	-3	-3
Groene bufferzones	-10	-10	0	0
Hoogbouw	-15	-5	-5	0
Initiatieven sportakkoord	-15	-15	-15	0
Koffiemomenten	-10	-10	-10	-10
Monumenten	-10	0	0	0
Passende jeugdhulp	-46	-30	-15	0
Passende Wmo	-32	-32	-32	-32
Preventiebeleid onverantwoord middelengebruik	-55	-55	-55	0
Preventieve en passende jeugdhulp	30	30	30	30
Proces asielopvang	-150	-150	0	0
Robuust preventienetwerk (Buurtgezinnen)	-60	-60	-60	-60
Robuust Preventienetwerk (Nummer 13)	-60	-60	-60	-60
Ruimtevraag defensie	-75	-75	0	0
Samenwerking onderwijs en kinderopvang	-30	-30	0	0
Sociaal Team en CJG	-90	0	0	0
Spuitvrije zones	-10	-10	0	0
Starterslening	-30	-30	-30	-30
Stikstof	-25	-25	-25	-25

Stimuleren kleinschalige bedrijventerreinen en bedrijfsverzamelgebouwen	0	-30	0	0
Stratenmakersambacht	-5	-5	-5	0
Swim2Play	0	-130	-130	0
Toezicht vergunningen	-5	-5	-5	-5
Uitleenmateriaal evenementen	-10	0	0	0
Uitvoeren implementatieplan dienstverlening	-40	-40	-83	-43
Versterken cultureel aanbod	0	-50	-50	-50
Visie op dienstverlening	-15	-43	0	0
Waarderingsprent	-2	-2	-2	-2
Week van het gezin	-10	-10	-10	-10
Subtotaal	-990	-1.084	-759	-494
Totaal	-767	-1.294	-1.044	-176

5.4 Verloop reserves

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Begin-stand	2027	2028	2029	2030	Eind-stand
Algemene reserve	4.946	0	0	0	0	4.946
Overige bestemmingsreserves	11.229	-1.733	-620	1.447	-904	9.418
Bestemmingsreserves beheerplan gebouwen	868	164	111	111	111	1.364
Bestemmingsreserves beheerplan openbare ruimte	2.642	-157	-169	2	2	2.319
Bestemmingsreserves egalisatie kapitaallasten beheerplannen	18.973	-299	-336	-362	-449	17.527
Totaal reserves	38.658	-2.025	-1.015	1.198	-1.241	35.575

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Begin-stand	2027	2028	2029	2030	Eind-stand
Algemene reserve	4.946	0	0	0	0	4.946
Algemene reserve	4.946	0	0	0	0	4.946
Reserve Stimulering recreatie en toerisme	403	0	0	0	0	403
Reserve Volkshuisvesting	241	0	0	0	0	241
Reserve Maatschappelijke opvang/beschermd wonen	2.765	-1.088	-458	-445	-445	329
Reserve Grondexploitatie algemeen	4.202	0	398	2.352	1	6.953
Reserve Egalisatie personeelskosten	269	0	0	0	0	269
Reserve Klimaatneutraal Oldebroek	170	-75	0	0	0	95
Reserve Informatisering	0	0	0	0	0	0
Reserve Hybride werken	322	0	0	0	0	322
Reserve Omgevingswet	690	-220	-210	-110	-110	40
Reserve Regionale Energie Strategie	1.677	0	0	0	0	1.677
Reserve Realisatiestimulans *	490	-350	-350	-350	-350	-910
Overige bestemmingsreserves	11.229	-1.733	-620	1.447	-904	9.418

* In 2026 wordt vanuit de realisatiestimulans nog een uitkering verwacht van ca. € 1 miljoen. Bij de 2e berap 2026 wordt voorgesteld deze rijksbijdrage te storten in de reserve Realisatiestimulans waardoor de reserve positief wordt.

Reserve Onderhoud gemeentewerf	60	8	5	5	5	82
Reserve Onderhoud brandweerkazernes	22	6	7	7	7	51
Reserve Onderhoud gemeentehuis	23	72	48	48	48	239
Reserve Onderhoud dorpshuizen	155	25	7	7	7	199
Reserve Onderhoud overige accommodaties	21	6	7	7	7	48
Reserve Onderhoud sportgebouwen	199	17	24	24	24	288
Reserve Sporttoestellen	387	31	13	13	13	457
Bestemmingsreserves beheerplan gebouwen	**868**	**164**	**111**	**111**	**111**	**1.364**
Reserve Onderhoud openbare verlichting	112	1	1	1	1	116
Reserve Onderhoud groen	509	38	38	118	118	822
Reserve Onderhoud speelvoorzieningen	42	0	0	0	0	42
Reserve Onderhoud wegen	1.880	-221	-213	-142	-142	1.163
Reserve Onderhoud civiele kunstwerken	78	23	2	23	23	148
Reserve Onderhoud verkeersregelinstallaties	21	2	2	2	2	28
Bestemmingsreserves beheerplan openbare ruimte	**2.642**	**-157**	**-169**	**2**	**2**	**2.319**
Reserve Egalisatie gemeentehuis	1.028	-36	-35	-35	-35	887
Reserve Egalisatie meubilair	242	24	30	29	6	331
Reserve Egalisatie gemeentewerf	403	5	5	5	3	422
Reserve Egalisatie dorpshuizen	1.099	-33	-33	-33	-33	965
Reserve Egalisatie brandweerkazernes	3.540	-30	-30	-30	-30	3.420
Reserve Egalisatie overige accommodaties	42	2	2	2	2	52
Reserve Egalisatie sportgebouwen	1.314	-33	-35	-38	-38	1.170
Reserve Egalisatie renovatie Bovenmolen	95	0	0	0	0	95
Reserve Egalisatie bouw peuterspeelzaal 't Loo	91	-3	-3	-3	-3	78
Reserve Egalisatie Hart van Oosterwolde	2.218	-91	-91	-91	-91	1.855
Reserve Egalisatie wegen	2.456	46	15	6	-10	2.513
Reserve Egalisatie openbare verlichting	569	24	21	15	10	638
Reserve Egalisatie spelen	311	13	5	0	1	329

Reserve Egalisatie civiele kunstwerken	167	30	26	26	26	274
Reserve Egalisatie verkeersregelinstallaties	58	15	11	11	11	107
Reserve Egalisatie materieel buitendienst	784	9	1	-6	-50	739
Reserve Egalisatie onderwijshuisvesting	4.557	-241	-225	-221	-218	3.651
Bestemmingsreserves egalisatie kapitaallasten beheerplannen	18.973	-299	-336	-362	-449	17.527
Totaal reserves	38.658	-2.025	-1.015	1.198	-1.241	35.575

5.5 Verloop voorzieningen

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Begin-stand	2027	2028	2029	2030	Eind-stand
Voorziening ter egalisering van kosten	-15	0	0	0	0	-15
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.083	-643	-387	-372	-50	3.632
Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	10.104	-785	-61	-112	-391	8.755
Totaal voorzieningen	15.172	-1.427	-448	-485	-441	12.371

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Begin-stand	2027	2028	2029	2030	Eind-stand
Voorziening dubieuze debiteuren SoZa	-15	0	0	0	0	-15
Voorziening ter egalisering van kosten	-15	0	0	0	0	-15
Voorziening Pensioenfonds wethouders	3.262	-50	-50	-50	-50	3.063
Voorziening Verlofsparen	356	0	0	0	0	356
Voorziening Monumenten	109	0	0	0	0	109
Voorziening Verliezen grondexploitatie	660	0	-337	-323	0	0
Voorziening afronding wzh Noordeinde Noorderbrink	0	0	0	0	0	0
Voorziening afronding wzh Zeuven Heuvels	0	0	0	0	0	0
Voorziening afronding wzh Oldebroek West 2	0	0	0	0	0	0
Voorziening afronding wzh Spakman Souman	0	0	0	0	0	0
Voorziening afronding wzh Atlantis Rakkersoord	0	0	0	0	0	0
Voorziening afronding wzh Middeldijk	0	0	0	0	0	0

Voorziening afronding wzh Bedrijventerrein Hattemerbroek	66	0	0	0	0	66
Voorziening Verliezen IMVA > 5 jaar	0	0	0	0	0	0
Voorziening RVU	102	-64	0	0	0	37
Voorziening afrondende wzh Wezep Noord Buurtmidden C30	0	0	0	0	0	0
Voorziening afrondende wzh Wezep De Brink C42	425	-425	0	0	0	0
Voorziening afrondende wzh Schoollocatie Oranjeschool C44	103	-103	0	0	0	0
Voorziening afrondende wzh Marienrade	0	0	0	0	0	0
Voorziening afrondende wzh Buurskamp C31	0	0	0	0	0	0
Voorziening afrondende wzh Meidoornschool C45	0	0	0	0	0	0
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.083	-643	-387	-372	-50	3.632
Voorziening Riolering	4.805	-105	-206	-259	-538	3.697
Voorziening Grafrechten	1.043	46	46	48	48	1.231
Voorziening Grafonderhoud	2.983	60	98	98	98	3.339
Voorziening Afval	1.274	-786	0	0	0	488
Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	10.104	-785	-61	-112	-391	8.755
Totaal voorzieningen	15.172	-1.427	-448	-485	-441	12.371

5.6 Meerjareninvesteringsplanning (MIP)

Investerings-nummer	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
I10016-103	Meubilair en inventaris (10 jr) 2027	9.657			
I10016-105	Meubilair en inventaris (10 jr) 2028		10.081		
I10016-106	Meubilair en inventaris (10jr) 2029			444.865	
I10016-107	Meubilair (5jr) 2029			63.740	
I10019-102	I-dienst O&I software 2027	283.460			
I10019-103	I-dienst O&I software 2028		311.810		
I10019-104	I-dienst O&I software 2029			342.990	
I10019-105	I-dienst O&I software 2030				377.289
I10012-113	Sneeuwploeg (3 stuks) 2027	34.184			
I10012-102	Hydr.rolbezem	15.347			
I10012-106	Elektrische Pick up 2028		49.204		
I10012-108	Vrachtwagen Volvo 2029			261.988	
I10012-110	Veeglmachine 2027	200.127			
I10012-109	Isuzu (3 stuks) 2029			272.209	
I10012-109	Piaggio Porter 2030				25.227
I10012-107	Vrachtwagen Mercedes 2029			205.805	
I10012-111	Natzoutstrooier Epoke 4m3 2027	46.347			
I10012-112	Natzoutstrooier Epoke 3m3 2027	35.035			
I10021-101	Gemeentewerf 2029			48.700	
I10021-102	Gemeentewerf 2030				148.523
I10022-102	Kazerne Wezep 2030				42.804
I10009-101	Rahabilitatie wegen 2027	1.173.334			
I10009-102	Rahabilitatie wegen 2028		360.152		
I10009-108	Rehabilitatie wegen 2029			641.656	
I10000-102	Masten OV 2027	44.434			
I10000-103	Masten OV 2028		44.434		
I10000-104	Masten OV 2029			44.434	
I10000-105	Masten OV 2030				4.586
I10001-102	Armaturen OV 2027	92.569			
I10001-103	Armaturen OV 2028		92.569		
I10001-104	Armaturen OV 2029			92.569	
I10001-105	Armaturen OV 2030				32.691
I10010-101	Civiele kunstwerken hout 2027	77.453			
I10010-105	Civiele kunstwerken beton 2027	164.080			
I10031-101	Verkeersregelinstallaties (20jr) 2027	74.925			
I10020-101	Gymzaal H'broek 2027	35.968			
I10020-107	Gymzaal Hattemerbroek 2028		21.226		
I10020-103	Sporthal ET Hal 2028		74.213		
I10017-101	Natuurlijk spelen 2027	106.696			
I10017-102	Natuurlijk spelen 2028		58.429		

I10017-103	Natuurlijk spelen 2029			31.243	
I10017-105	Natuurlijk spelen 2030				100.268
I10005-103	Riool DPRA 2027	385.703			
I10005-104	Riool DPRA 2028		385.703		
I10005-105	Riool DPRA 2029			385.703	
I10005-106	Riool DPRA 2030				301.265
I10006-102	Rioolvervanging en relining 2027	965.300			
I10006-103	Rioolvervanging en relining 2028		965.300		
I10006-108	Rioolvervanging en relining 2029			752.642	
I10006-110	Rioolvervanging en relining 2030				752.642
I10008-100	KC-plan Wezep 2025	2.847.059	2.847.059	2.847.059	
I10002-102	Renovatie IBA's 2027	155.908			
I10002-103	Renovatie IBA's 2028		155.908		
I10002-104	Gemalen en IBA's 2029			155.908	
I10002-105	Gemalen en IBA's 2030				155.908
		6.747.586	5.376.088	6.591.511	1.941.203